

A BUDAPESTI
TANÍTÓKÉPZŐ INTÉZET

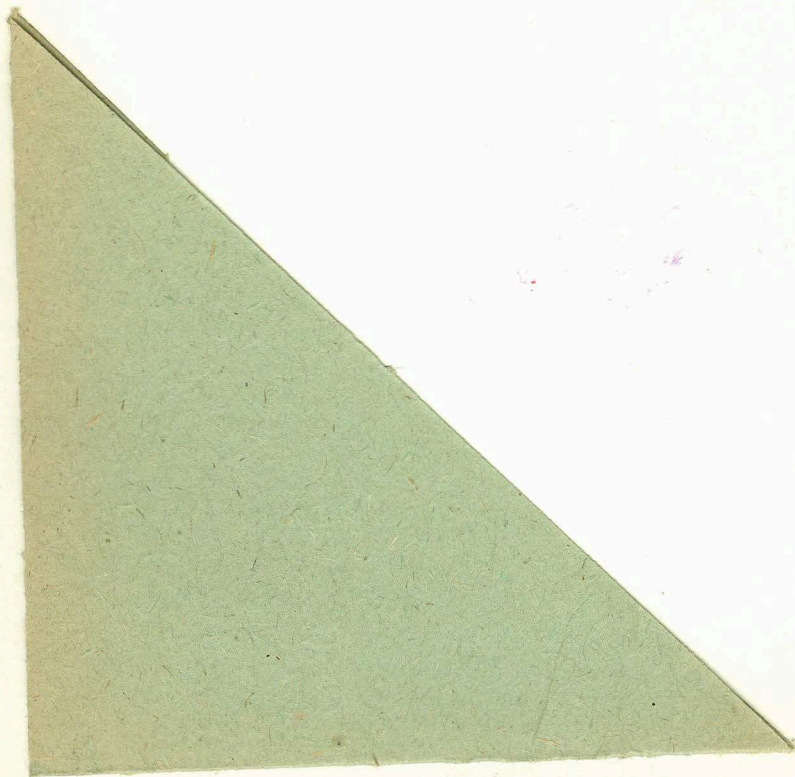
ÉVKÖNYVE

1970 ~ 1975

E1975

1987 JUN 2 01

1999-08-09

378

A BUDAPESTI
TANÍTÓKÉPZŐ INTÉZET

ÉVKÖNYVE

1970 - 1975

B/2654

Szerkesztette

Dr. Adamik Tamásné
Dr. Bollók Jánosné
Fodor József

B/265A

ISSN — 0133-3569

Felelős kiadó: Fodor József

Készült 250 példányban, 11 A/5 ív terjedelemben,
az Interpress Kiadó és Nyomda Vállalat nyomdaüzemében.

KF engedélyszám: 41332

INTERPRESS — Budapest — 77.062

AZ INTÉZET VÁZLATOS TÖRTÉNETE AZ 1970-75 KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN

A tanítóképző és óvónőképző intézetek az 1970-71. oktatási évet új tanterv alapján kezdték meg. Az Intézeti Tanács 1970. júniusában alaposan és sokoldalúan megvitatta az új tantervet és megbeszélte az ebből adódó feladatokat. Az 1970-71. oktatási év végén pedig értékeltük az újonnan bevezetett tantervek alapján végzett munka első évi tapasztalatait. Alapos, elemző, a problémákat is feltáró, értékelő jelentésünket az 1971 júniusában tartott országos igazgatói, párttitkári és szakszervezeti titkári értekezleten az MM Pedagógusképző Osztálya elismeréssel tudomásul vette és intézetünket dicséretben részesítette.

Az Intézeti Tanács 1970 szeptemberében megtárgyalta az MSZMP KB tudománypolitikai irányelveinek megvalósításával kapcsolatban az intézetünkre háruló feladatokat, és tennivalóinkat a következőkben határozta meg:

- A korszerű és eredményes tudományos munka előfeltételeként a tudományos kutatások világnézeti és módszertani alapjainak elsajátítása.
- Az intézet szakcsoportjai és oktatói fő figyelmüket az oktató- és nevelőmunka tudományos színvonalának, világnézeti és érzelmi hatékonyságának fokozására fordítsák.
- Az eddigieknél intenzívebben kell foglalkozni a felsőoktatás pedagógiájának elméleti és gyakorlati kérdéseivel.

- A hallgatók tanítói hivatásra történő felkészítése érdekében tudományos kutatómunkánkban nagyobb figyelmet kell fordítani az alsó tagozati oktatás módszertani, valamint a gyakorlati képzés módszertani problémáira.
- Az intézet igazgatósága és a szakcsoportok kísérik figyelemmel a vezetéselmélet területén folytatott különböző kutatásokat, s ezek eredményeit használják fel munkájukban.
- A hallgatókat is meg kell ismertetni az alapvető kutatási módszerekkel, a pedagógiai elemzések, felmérések, valamint a kísérletek megvalósításának módszereivel.
- A szakcsoportok szakmai továbbképzési tervében lehetőséget kell biztosítani az általuk oktatott szaktudományok legfontosabb aktuális kérdéseinek feldolgozására.
- Az intézet igazgatóságának biztosítani kell, hogy az oktatói kollektíva rendszeresen színvonalas tájékoztatást kapjon a tudománypolitika aktuális kérdéseiről.

A Budapesten tapasztalható óvónőhiány és a fővárosi óvodai hálózat fejlesztése szükségessé tette, hogy intézetünkben - a már korábban megindult nappali tagozat mellett - esti tagozaton is folyjék óvónőképzés. Intézetünk vezetőségének kezdeményezésére - az MM Pedagógusképző Osztályával és a Fővárosi Tanács Oktatási Főosztályával egyetértésben - 1970 végén tervezetet készítettünk az esti tagozat működtetésére. Tervezetünket a Művelődésügyi Minisztérium vezetői elfogadták, és ennek alapján 1971 február elején az esti tagozaton is megkezdődött intézetünkben az óvónőképzés.

Elkészültek és az Intézeti Tanács 1971. június 4-i ülésén megvitatásra kerültek az intézeti tanítóképzős és óvónőképzős "Nevelési Program"-ok.

1971-ben megkezdődött az intézet alapidokumentumainak összeállítása:

- A Budapesti Tanítóképző Intézet Szervezeti és Működési Szabályzata
- A Budapesti Tanítóképző Intézet szakcsoportjai, azok szervezetének és működésének alapvető elvei
- A Budapesti Tanítóképző Intézet állandó bizottságai, azok szervezete és feladatai
- A Budapesti Tanítóképző Intézet Igazgatói Hivatalának szervezete, ügyrendje és ügyviteli szabályzata
- A Budapesti Tanítóképző Intézet Gazdasági Hivatalának szervezeti szabályzata
- A Budapesti Tanítóképző Intézet Tanulmányi és Vizsgaszabályzata.

A Művelődésügyi Minisztérium vezetősége ezeket a dokumentumokat jóváhagyta.

Intézetünk természettudományi szakcsoportja eredményesen vette ki részét a "Matematika" és a "Matematika tantárgypedagógia" tantárgyakból megkezdett kísérletekből. Az 1968-ban megkezdett kísérletek tapasztalatairól Dr. Gőndöcs László írásos előterjesztésben számolt be az Intézeti Tanács 1971. október 27-i ülésén. Az MM Pedagógusképző Osztályának véleménye szerint "A Budapesti Tanítóképző Intézetben végzett kísérletek tették lehetővé, hogy a többi tanítóképzőben zavartalanul indulhatott meg az új szellemű matematikaoktatás".

Az 1970-71. oktatási évben - az MSZMP KB 1970 februári határozatának szellemében - intézetünkben megvizsgáltuk nődolgozóink munka- és életkörülményeit. Az intézet pedagógus szakszervezete intézetünk nődolgozóinak helyzetét több alapvető szempont szerint mérte fel.

Elsőként az intézetben végzett munkájukról tájékozódott, felhasználva az intézet különböző dokumentációs anyagain, a Szakszervezeti Bizottság által kibocsátott kérdőívekre adott válaszokat, valamint a szakszervezeti bizalmiakkal folytatott egyéni beszélgetések tapasztalatait.

A vizsgálódás eredményeként megállapította, hogy intézetünkben a nők megbecsülése és egyenjogúsága a fizetések megállapításánál, a kitüntetési javaslatok megtételénél és a jutalmak odaitélésénél egyaránt kifejezésre jut. A felmérés adatai szerint intézetünk nődolgozói úgy érezték, hogy az intézet vezetősége megérti a nők problémáit, és a - lehetőségeken belül - igyekszik is azokat megoldani.

Ez azonban semmiképpen sem jelenthette azt, hogy a dolgozó nőkkel való törődés területén további tennivalók nem lennének. Ezek közül intézetünk vezetősége az alábbi legfontosabb tennivalókat határozta meg:

- Továbbra is céltudatosan figyelemmel kell kísérni, hogy a bérezésükben, a hivatali előléptetéseket illetően, a továbbképzésbe történő bevonásban és tanulásuk segítésében a férfiakkal azonos elbírálásban részesüljenek.
- A gyerekes és családfenntartó pedagógus nők esetében a munka- és órarend összeállításánál egyéni helyzetüket maximálisan figyelembe kell venni.
- A különböző kitüntetési javaslatoknál és a jutalmazások előkészítésénél a döntésre jogosult vezetőség vizsgálja meg, hogy a javaslatok megfelelően tükrözik-e az intézetben elismerten kiemelkedő munkát végző dolgozó nők arányát.

Intézetünk nődolgozói elmondották, hogy helyzetükön leginkább a különböző gyermekintézmények mennyiségi és minőségi fejlesztésével, a különböző szolgáltatások javításával lehetne segíteni.

Az 1970-71. oktatási évben került sor az MSZMP KB ifjúságpolitikai határozatának feldolgozására és a határozatból adódó feladatok megfogalmazására.

A határozatot megvitatták az intézet tanári kollektívája, a pártszervezet vezetősége, a KISZ VB és a KISZ alapszervezetek is. A tantestületi vita alapját az MSZMP alapszervezet által kidolgozott, az intézet helyzetére konkretizált írásos anyag képezte.

A vita eredményeképpen a következőkben állapodtunk meg:

- A készülő tanítóképzős és óvónóképzős nevelési programban maximálisan figyelembe kell venni az ifjúságpolitikai határozat megállapításait.
- Az intézeti alapdokumentumok helyesen értelmezik az ifjúság érdekvédelmi jogait, de megfelelő nevelőmunkával azt is el kell érni, hogy a fiatalok éljenek jogaikkal, és az intézet minden szervezeti egysége egyaránt tartsa természetesnek: az ifjúság minden olyan kérdésben állást foglalhat, észrevételt tehet, amely helyzetét érinti.
- Elhatároztuk, hogy a fiatalok problémáinak, az őket foglalkoztató emberi, politikai, társadalmi problémák jobb megismerése érdekében rendszeres ifjúság-szociológiai vizsgálatot végzünk. (Az ezzel kapcsolatos előmunkálatok már az oktatási év folyamán meg is kezdődtek.)
- A politikai, társadalmi kérdések tanórán kívüli mélyebb, színvonalasabb megvitatása céljából szükségesnek tartottuk a KISZ politikai akadémiaja megszervezésének segítségét.
- A Nevelési Bizottság feladatává tettük a Neveléstudományi Szakbizottság által kidolgozott - a hallgatók közéleti tevékenységének fokozásáról szóló - ajánlások feldolgozását és ezek intézetünkre történő adaptálását.

- Az intézetben rendszeresen megszervezzük hallgatóink találkozását a pedagógiai közélet kiemelkedő személyiségeivel.
- A KISZ vezetőképző táborait rendszeres anyagi támogatásban részesítjük.

Az MSZMP KB ifjúságpolitikai határozata a korábbi éveknél sikeresebbé és eredményesebbé tette az ifjúsággal és a nevelési kérdésekkel való foglalkozást:

- Rendszeresen elkészültek az intézeti Nevelési Bizottság több évre szóló programjai.
- Tanári értekezleten és az Intézeti Tanács különböző ülésein megbeszéltük a hallgatók nevelésével kapcsolatos feladatokat.
- Az Intézeti Tanács 1972 januári ülésén megvitattuk: "Az ifjúságkutatási módszerek alkalmazási lehetőségei az intézeti munkában" c. témát.

1971. november 11-én az MSZMP XII. kerületi Bizottságának Végrehajtó Bizottsága - helyszínen - tárgyalta meg az intézet oktató-nevelő munkáját. Megállapításai-
ban az intézet által készített előterjesztés mellett figyelembe vette azokat a személyes tapasztalatokat is, amelyeket a VB tagjai az ülést megelőzően az intézet dolgozóival történt beszélgetések során szereztek. A Végrehajtó Bizottság megállapításai az intézetre nézve igen pozitívek voltak. Megállapították, hogy az oktatói kar hivatását szerető kollektíva, és felkészült az új pedagógusok képzésére. Az ideológiai és szakmai továbbképzést jónak ítélték. Kiemelték az intézet nevelőmunkájának tudatosságát. Ugy látták, hogy a hallgatók körében végzett pártépítő munka példamutató. A Végrehajtó Bizottság elismeréssel nyilatkozott a pártvezetés és az intézet állami vezetésének kapcsolatáról. Hangoztatta, hogy az intézet kommunistái sok segítséget adtak a kerületi PB munkabizottságainak, - mindenekelőtt az ideoló-

giai továbbképzés vonatkozásában. A Végrehajtó Bizottság felhívta az intézet vezetőségének figyelmét arra, hogy továbbra is törekedjék mind a pedagógusok, mind a hallgatók között a közösségi szellem fokozására. Céltudatosabb munkával biztosítsák, hogy a kerületi és a Fővárosi Tanács illetékes szakosztályaival az eddigieknél szorosabb kapcsolat alakuljon ki.

A Művelődésügyi Minisztérium Pedagógusképző Osztálya az Intézeti Tanács 1971. december 21-i ülésén tért vissza az intézetünkben 1969-ben végzett ellenőrző vizsgálat alkalmával tett ajánlásai és javaslatai végrehajtásának ellenőrzésére. Megelégedéssel vette tudomásul intézeti kollektívánknak a szóvátett hiányosságok kijavítása érdekében tett intézkedéseit.

Ugyanezen a tanácsülésen a Pedagógusképző Osztály kiküldötte intézeti kollektívánknak köszönetet mondott azért a segítségért, amelyet a Budapesti Tanítóképző Intézettől az MM Pedagógusképző Osztálya eddig kapott. Megítélésük szerint az intézet dolgozói a szakbizottsági tagsággal és más megbízatásokkal járó feladataikat példamutatóan végezték el.

Az Intézeti Tanács az elmúlt 5 évben - amint az évkönyv "Az Intézeti Tanács munkája 1970-75 között" c. fejezete világosan megmutatja, céltudatosan és rendszeresen foglalkozott az intézeti élet, a hallgatók oktatásának és nevelésének, valamint az intézet dolgozóinak életét és munkáját érintő legfontosabb kérdésekkel.

Az 1971-72. oktatási évben a Művelődésügyi Minisztérium Pedagógusképző Osztálya - értekezleteivel és különböző értékes kiadványaival - igen sok segítséget nyújtott az intézeti oktató-nevelő munka színvonalának emeléséhez.

Az 1971. júliusi országos igazgatói, párttitkári és szakszervezeti titkári értekezleten részletesen értékelte az 1970-ben bevezetett új tantervek és programok végrehajtása során szerzett tapasztalatokat. Az értékelés során több alapvetően fontos kérdésről esett szó (az oktatás és nevelés egységének megvalósítása; a hallgatók önállóságának fokozása; az oktatás tartalmi színvonalának emelkedése; az ellenőrzés rendszere stb.).

Ugyanezen a tanácskozáson meghatározták az intézetek előtt álló olyan fontos feladatokat is, mint pl.: a pedagógusképzés tartalmi korszerűsítési munkáiban való részvétel, a nevelési programokkal való további foglalkozás, a tudományos kutatási tervek elkészítése, az MSZMP X. Kongresszusa által előírt - a közoktatás helyzetét feltáró és a feladatokat meghatározó - dokumentum összeállításának segítése.

Ebben az oktatási évben a Pedagógusképző Osztály több fontos írásos dokumentumot adott ki. ("A pedagógusképzés helyzete és továbbfejlesztése", "Irányelvek a tanárképző főiskolákon, a tanító és óvónőképző intézetekben a hallgatók teljesítményeinek ellenőrzéséhez és értékeléséhez", "Az állami vezetés és a KISZ-szervezet együttműködése", "Egységes pedagógiai államvizsga tételek az óvónőképző intézetek részére", "Utmutató a tanítóképző intézetek iskolai gyakorlatához", "Az alkalmazás és előléptetés követelményei és irányelve a pedagógusképző intézményekben".)

Intézetünk tanári kollektívájának több tagja részt is vett ezeknek a dokumentumoknak az előkészítésében, kollektívánk pedig - az MSZMP alapszervezet, a Pedagógus Szakszervezet és a KISZ támogatásával - maximálisan törekedett e tervek megvalósítására, intézetünkben történő realizálására.

1972-ben intézetünk igazgatóhelyettese - Fodor József - állította össze a hallgatók teljesítményeinek ellenőrzéséhez és értékeléséhez a Művelődésügyi Minisztérium Pedagógusképző Osztálya által valamennyi pedagógusképző intézménynek kiküldött "Irányelvek"-et.

Ugyancsak 1972 végén Nábrádi István intézeti igazgatóhelyettes - mint a Művelődésügyi Minisztérium Pedagógusképző Osztálya mellett működő Oktatástechnikai Bizottság egyik vezetője - értékes összegező dokumentumot készített "A pedagógusképző intézmények oktatástechnikai eszközökkel való ellátottságá"-ról.

Céltudatos munkával, jól átgondolt terv alapján kezdtük meg "a hallgatók eszmei-politikai arculatának és nevelési szintjének vizsgálatá"-val való foglalkozást. A vizsgálatokat Dr. Magyarfalvi Lajos - az intézeti Nevelési Bizottság akkori elnöke - szervezte. A felmérés tapasztalatainak megvitatására 1973 júniusában került sor. A vizsgálatot az Intézeti Tanács igen értékesnek, hasznosnak tartotta. A vizsgálat anyaga "A hallgatók politikai arculata és nevelési szintje vizsgálatának néhány tapasztalata a Budapesti Tanítóképző Intézetben" címen Dr. Magyarfalvi Lajos tollából tanulmány formájában is megjelent. Ugyancsak Dr. Magyarfalvi Lajos elvtárs tartott előadást a pedagógusképző intézetek nevelési bizottságai elnökeinek országos értekezletén "A nevelési bizottságok munkamódszerei"-ről, amelyben a Budapesti Tanítóképző Intézet Nevelési Bizottsága munkájának néhány tapasztalatát elemezte.

Az intézet KISZ-szervezete "Tájékoztató a hallgatók közéleti tevékenységéről" címen 1972 decemberében írásos anyagot készített, amelyet intézetünk Nevelési Bizottsága is megvitatott.

Az eddig elmondottakon túlmenően is rendszeresen foglalkoztunk a tudományos munka különböző kérdéseivel:

1972 augusztusában az Intézeti Tanács megtárgyalta az oktatók és hallgatók tudományos tevékenységéről, az intézeti dolgozók ideológiai továbbképzéséről készített anyagot, valamint az intézet 1972-74. évekre szóló egyszerűsített, középtávú tudományos kutatási tervét. 1974 júliusában a végrehajtás tapasztalatait megvitattuk, megfogalmazván a soron következő feladatokat is. 1973-ban került Intézeti Tanács elé a "Tudományos diákköri munka helyzete és feladatai" c. előterjesztés. Az ügy fontosságára való tekintettel 1974 februárban ismét napirendre került ez a probléma. Ugy láttuk ugyanis, hogy az elért eredmények ellenére sem lehettünk elégedettek a hallgatók ilyen irányú tevékenységével. Az Intézeti Tanács a helyzet sokoldalú elemzése alapján úgy határozott, hogy a tudományos diákköröket az eddigieknél jobban az intézeti munka középpontjába kell állítani. Az intézet oktatóit és hallgatóit egyaránt érdekeltébbé kell tenni abban, hogy a tudományos diákkörök intenzívebben dolgozva, jobban betölthessék hivatásukat.

1973 áprilisában az Intézeti Tanács kötetlen beszélgetés keretében tárgyalta meg az intézeti élet demokratizmusának időszerű kérdéseit. A tanácsülésen elhangzott vélemények felhasználásával írásos összeállítás is készült. A Fodor József intézeti igazgatóhelyettes által összeállított anyag tartalmát az 1973-74. oktatási év kezdetén az oktatói kollektívával is megvitattuk.

1974 áprilisában a KISZ előterjesztésében megtárgyaltuk az oktatók és hallgatók viszonyának elvi és gyakorlati kérdéseit. Annak ellenére, hogy nagyon heves vita alakult ki, és nem is jutottunk egységre a helyzet értékelését illetően, - a téma megtárgyalása hasznos volt. A vita alapján készített "Emlékeztető" sok segítséget nyújtott az intézeti demokratizmus színvonalának emeléséhez.

1973-ban az Intézeti Tanács megtárgyalta a testnevelés intézeti oktatásának pozitív és negatív jelenségeit, és a

pozitív tendenciák erősítése, valamint a negatív jelenségek megszüntetése, de legalábbis csökkentése céljából a következő határozatot hozta:

"Az intézet tanári és hallgatói kollektívája tekintse alapvetően fontos feladatának az intézeti testnevelés és sport színvonalának lényeges emelését. Ennek biztosítása érdekében széleskörű közvéleményformáló tevékenységet kell folytatni."

A Művelődésügyi Minisztérium Pedagógusképző Osztálya már 1972-ben javaslatokat dolgozott ki a pedagógusképzés rendszerének további tökéletesítésére.

Az MSZMP KB 1972. június 15-i "Az állami oktatás helyzetéről és fejlesztésének feladatairól" hozott határozat szellemében így indult el a tanítóképzés további korszerűsítésére irányuló azon munkálkodás, amelynek eredménye a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1974. évi 13. számú - a tanítóképző főiskolák létesítéséről szóló - valamint a Minisztertanács 1045/1974/VIII. 31. / számú alábbi határozatait:

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának
1974. évi 13. számú törvényerejű rendelete
tanítóképző főiskolák létesítéséről

1. §. A bajai, a budapesti, a debreceni, az esztergomi, a győri, a jászberényi, a kaposvári és a sárospataki tanítóképző intézetet - változatlan képzési feladattal - fokozatosan Tanítóképző Főiskolává kell átszervezni.
2. §. A főiskolai tanulmányok befejezését követően sikeres államvizsgát tett hallgatók általános iskolai tanítói, illetőleg népművelő-könyvtárosi oklevelet kapnak.
3. §. A Tanítóképző Főiskolát főigazgató vezeti.

4. §. (1) Ez a törvényerejű rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, végrehajtásáról a Minisztertanács gondoskodik.
- (2) A tanárképző főiskolán folyó képzésről szóló 1970. évi 25. számú törvényerejű rendelet hatályát veszti.

Losonczi Pál s. k.
a Magyar Népköztársaság
Elnöki Tanácsának elnöke

Cseterki Lajos s. k.
a Magyar Népköztársaság
Elnöki Tanácsának titkára

A Minisztertanács 1045/1974. /VIII. 31. / számú határozatának 3. pontja pedig a következőképpen intézkedik:

"A budapesti, a győri, a jászberényi és a kaposvári tanítóképző főiskola 1975. szeptember 1. napján, a bajai, a debreceni, az esztergomi és a sárospataki tanítóképző főiskola 1976. szeptember 1. napján kezdi meg működését."

Ezekkel a rendelkezésekkel intézetünknek, a Budapesti Tanítóképző Intézetnek az 1974-75. oktatási évvel egy korszaka ismét lezárult.

1975 szeptemberétől Budapesti Tanítóképző Főiskola elnevezéssel jogilag is főiskolaként kezdi meg, illetve folytatja munkáját.

AZ INTÉZETI TANÁCS MUNKÁJA 1970-75 KÖZÖTT

Az Intézeti Tanács - mint az igazgató mellett működő véleményező és javaslattevő szervezet - az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően - az 1970-75. oktatási években is eredményesen segítette az intézet vezetésének munkáját.

Néhány - a vezetés szempontjából igen fontos - kérdés megtárgyalását az Intézeti Tanács évenként rendszeresen elvégezte. Ilyen kérdések: "Az adott oktatási év fő feladatai"; "Tájékoztató jelentés a hallgatók tanulmányi munkájáról, létszám alakulásáról és munkafegyelméről"; "Beszámoló az intézet gazdálkodásáról"; "Személyi kérdések".

Ezek az évenként visszatérő alapvető kérdéseken túlmenően az elmúlt években az alábbi kérdések kerültek megvitatásra:

Az 1970-71. oktatási évben

- Az intézet feladatai az MSZMP KB tudománypolitikai irányelvei megvalósítása érdekében
(Előadó: Dr. Bihari János)
- Az intézet tanárai hallgatókkal szemben támasztott követelményeinek megvitatása a szakcsoportvezetők írásos feljegyzése alapján
(Előadók: szakcsoportvezetők)

- Javaslat "Az évfolyam legjobb tanítója" elnevezésű tanítási verseny szervezésére
(Előadó: Vágó Elemér)
- A "Budapesti Tanítóképző Intézet tanulmányi és vizsgaszabályzata" tervezetének megvitatása
(Előadó: Nábrádi István)
- A hallgatók 1966-1971 közötti időben történő lemorzsolódása és annak okai
(Szóbeli előterjesztés. Előadó: Dr. Békési Lajos)
- A Nevelési Bizottság munkaprogramja 1971-73. évekre
(Előadó: Dr. Magyarfalvi Lajos)
- Jelentés a kollégiumi nevelőmunkáról. Javaslat a kollégium szervezeti és működési szabályzatára, házirendjére
(Előadó: Ungár Péterné)
- Előterjesztés a "Gyakorlati foglalkozás" c. tantárgy korszerű oktatásához szükséges feltételek biztosításáról
(Előadó: Dr. Németh Tibor)
- Pedagógiai rátermettségi vizsgálat terve az intézeti óvónői tagozatra felvételüket kérők számára
(Előadó: Perlai Rezsőné)
- Az intézet óvónőképzős és tanítóképzős nevelési programjának megbeszélése
(Előadók: Fodor József és Dr. Magyarfalvi Lajos)
- Jelentés az intézeti könyvtár munkájáról
(Előadó: Polónyi Péter)
- Az intézeti könyvtár szervezeti és működési szabályzata
(Előadó: Polónyi Péter)

Az 1971-72. oktatási évben

- Az intézet nevelési feladataival kapcsolatos kérdések megbeszélése
(Előadók: Fodor József, Dr. Magyarfalvi Lajos, dr. Szőnyi Tibor)
- Jelentés a "Matematika" és "A matematika tantárgypedagógiája" c. tantárgyak kísérleti oktatásának tapasztalatairól
(Előadó: Dr. Göndöcs László)
- Szóbeli tájékoztatás az esti óvónőképzés új évfolyamának felvételével és oktatásával összefüggő munkálatokról
(Előadó: Raits Annamária)
- Jelentés az 1969. évi ellenőrző vizsgálat ajánlásainak, javaslatainak végrehajtásáról
(Előadó: Dr. Békési Lajos)
- A Szervezeti és Működési Szabályzat mellékletei
(Előadók: Kattrá István, Nábrádi István)
- Az ifjúságkutatási módszerek alkalmazási lehetőségei az intézeti nevelőmunkában
(Előadók: Dr. Magyarfalvi Lajos, Polónyi Péter)
- Jelentés az intézet 1969-71. évi tudományos kutatási tervének teljesítéséről és az 1972-74. évi egyszerűsített középtávú kutatási tervéről
(Előadó: Dr. Bihari János)
- Tájékoztatás az óvónőképzős esti tagozat alkalmassági vizsgáinak eredményeiről
(Előadó: Raits Annamária)
- Szóbeli tájékoztatás a gyakorlóiskolában a számtan-mértan oktatásának, valamint a napközi otthoni nevelőmunkának szakfelügyeleti tapasztalatairól
(Előadók: Dr. Göndöcs László, Vágó Elemér)

8/2654

- Szóbeli tájékoztatás az Intézeti Tanács 1971. évi júniusi ülésén az intézeti könyvtár munkájára hozott határozatok végrehajtásáról
(Előadó: Polónyi Péter)

Az 1972-73. oktatási évben

- A gazdasági és pénzügyi belső ellenőrzés szabályzata
(Előadó: Kattrra István)
- A csoportvezető tanárok munkaközösségének beszámolója a csoportvezető tanári munkáról
(Előadó: Dr. Gál Györgyné)
- Jelentés a Diákjóléti Bizottság munkájáról és a hallgatók érdekvédelmi tevékenységéről
(Előadók: Csillag Lászlóné, Tafota Anna)
- Beszámoló a Nyelvi és irodalmi szakcsoport oktató-nevelő munkájáról
(Előadó: Dr. Bihari János)
- Előterjesztés a "Honvédelmi ismeretek" c. tantárgy oktatásának intézeti tapasztalatairól
(Előadó: Szijj Zoltán)
- Kötetlen beszélgetés az intézeti élet demokratizmusáról
(A beszélgetés vezetője: Fodor József)
- A testnevelés oktatásának helyzete és feladatai intézetünkben
(Előadó: Szijj Zoltán)
- A Nevelési Bizottság tájékoztató jelentése a hallgatók neveltségi szintjéről és a tennivalókról
(Előadó: Dr. Magyarfalvi Lajos)

Az 1973-74. oktatási évben

- Az intézeti élet demokratizmusának értékelése és a további feladatok
(Előadó: Dr. Békési Lajos)
- Tájékoztató jelentés az országjáró és egyéb pedagógiai tanulmányi kirándulásokról
(Előadók: Dr. Gál Györgyné, Vágó Elemér)
- A tudományos diákköri munka helyzete és feladatai
(Előadó: Gáspár Kálmánné dr.)
- Javaslat az óvónői szak esti tagozati óratervének és vizsgatervének módosítására
(Előadó: Fodor József)
- Technikai nevelés a Budapesti Tanítóképző Intézetben
(Előadó: Dr. Németh Tibor)
- Tájékoztató a tulterhelés megszüntetését célzó feladatok végrehajtásáról
(Előadó: Fodor József)
- Tájékoztató az oktatók és hallgatók viszonyáról a Budapesti Tanítóképző Intézetben
(Előadó: Orsós Éva)
- Tájékoztató jelentés az intézeti könyvtár munkájáról és megoldandó feladatairól
(Előadó: Fodor József)
- Tájékoztató jelentés az intézet 1972-74. évi egyszerűsített középtávú kutatási tervének végrehajtásáról és a soron következő feladatokról
(Előadó: Fodor József)

Az 1974-75. oktatási évben

- Jelentés a Budapesti Tanítóképző Intézetben folyó marxizmus-leninizmus oktatás helyzetéről és feladatairól
(Előadó: Dr. Szőnyi Tibor)

- Tájékoztató jelentés az intézetben folyó kutatási tevékenységről, tudományos munkáról
(Előadók: Gáspár Kálmánné dr. és Fodor József)
- A testnevelés oktatásának helyzete és feladatai intézetünkben
(Előadó: Nábrádi István)

KÜLFÖLDI TANULMÁNYUTAK

Nemzetközi kapcsolataink alakulását több tényező befolyásolta. Külön együttműködési szerződésünk ugyan nincs külföldi intézménnyel, de Budapesten lévén intézetünk, gyakran kerestek fel bennünket külföldi delegációk, kutatók, a pedagógusképzéssel foglalkozó szakemberek. A pedagógusképzés gyakorlatának megismerése, kutatóintézetekkel való konzultáció, kutatási partnerek megismerése céljából nyújtották be oktatóink pályázatukat külföldi kiküldetés elnyerése céljából. Főhatóságunk döntései alapján az alább felsorolt oktatók vehettek részt 1-4 hetes külföldi tanulmányutakon:

1970.	Dr. Domonkos Imre	Anglia
	Dr. Göndöcs László	Szovjetunió
	Ungár Péterné	Szovjetunió
1971.	Dr. Biró Viktorné	Német Demokratikus Közt.
	Dr. Domonkos Imre	Finnország
	Dr. Domonkos Imre	Spanyolország
	Gáspárné dr. Zauner	
	Éva	Belgium
	Gáspárné dr. Zauner	
	Éva	Anglia
	Hernádi Sándor	Finnország
	Hernádi Sándor	Jugoszláv Szövetségi Közt.
	Dr. Lengyel Béláné	Román Szocialista Közt.
	Dr. Magyarfalvi Lajos	Szovjetunió
	Dr. Szőnyei Tibor	Lengyel Népköztársaság

1972. Bársony Magdolna
Dr. Domonkos Imre
Fodor József
Gáspárné dr. Zauner
Éva

Lázár Tibor
Dr. Lengyel Béláné
Székely Klára

Csehszlovák Szocialista Közt.
Jugoszláv Szövetségi Közt.
Német Demokratikus Közt.

Német Szövets. Köztársaság
Csehszlovák Szocialista Közt.
Lengyel Népköztársaság
Lengyel Népköztársaság

1973. Dr. Biró Viktorné
Dr. Domonkos Imre
Dr. Gál Györgyné
Dr. O. Nagy Gáborné
Nábrádi István
Nábrádi István
Pogány Róbert

Lengyel Népköztársaság
Belgium
Csehszlovák Szocialista Közt.
Bolgár Népköztársaság
Bolgár Népköztársaság
Német Demokratikus Közt.
Csehszlovák Szocialista Közt.

1974. Gyóni Lajosné
Dr. Lengyel Béláné
Dr. Magyarfalvi Lajos
Dr. Szőnyei Tibor

Bolgár Népköztársaság
Német Demokratikus Közt.
Szovjetunió
Német Demokratikus Közt.

1975. Fodor József
Gáspárné dr. Zauner Éva
Nábrádi István
Dr. Németh Tibor
Ungárné dr. Komoly Judit

Lengyel Népköztársaság
Német Demokratikus Közt.
Lengyel Népköztársaság
Német Demokratikus Közt.
Német Demokratikus Közt.

KITÜNTETÉSEK

A kiemelkedő munkaerkölcs és munkateljesítmény, tudományos eredmény, illetve közéleti tevékenység alapján kitüntetésben részesültek

1970-ben

- Dr. Ungváry Gyula szakcsoportvezető intézeti tanár (nyugalomba vonulása alkalmából) "A Munka Érdemrend ezüst fokozata"

1971-ben

- Dr. Lengyel Béláné intézeti tanár "A Munka Érdemrend ezüst fokozata"
- Pálfi Dezsőné gyakorlóiskolai tanító "Kiváló Tanító" és "Miniszteri Dicséret"
- Dr. O. Nagy Gáborné intézeti tanár "Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója"
- Molnár Jánosné gyakorlóiskolai tanító "Kiváló Uttörővezető"
- Gáspár Kálmánné dr. intézeti tanár "Miniszteri Dicséret"
- Asbóth Dénesné gyakorlóiskolai tanító "Miniszteri Dicséret"
- Árendás Jánosné konyhalány "Kiváló Dolgozó"

1972-ben

- Kupper Béláné intézeti tanár (nyugalomba vonulása alkalmából) "A Munka Érdemrend ezüst fokozata"
- Becsy Zoltánné intézeti tanár "Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója"
- Dr. Göndöcs László intézeti tanár "Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója"
- Ráduly Imréné hivatalsegéd "Kiváló Dolgozó"

1973-ban

- Gáspár Kálmánné dr. intézeti tanár "Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója"
- Szilágyi Sándor gyakorlóiskolai tanító (nyugalomba vonulása alkalmából) "Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója"
- Dr. Jáki Lászlóné gyakorlóiskolai tanító "Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója"
- Halas Józsefné gyakorlóiskolai igazgató "Kiváló Uttörővezető"
- Gerenday Endre intézeti tanár "Kiváló Uttörővezető"
- Dr. Lengyel Béláné szakcsoportvezető intézeti tanár "Miniszteri Dicséret"
- Beleznay Gézné intézeti adjunktus "Székely Bertalan Emlékérem"
- Kaszai Gyuláné konyhalány "Kiváló Dolgozó"
- Vincze István házimunkás (nyugalomba vonulása alkalmából) "Kiváló Dolgozó"

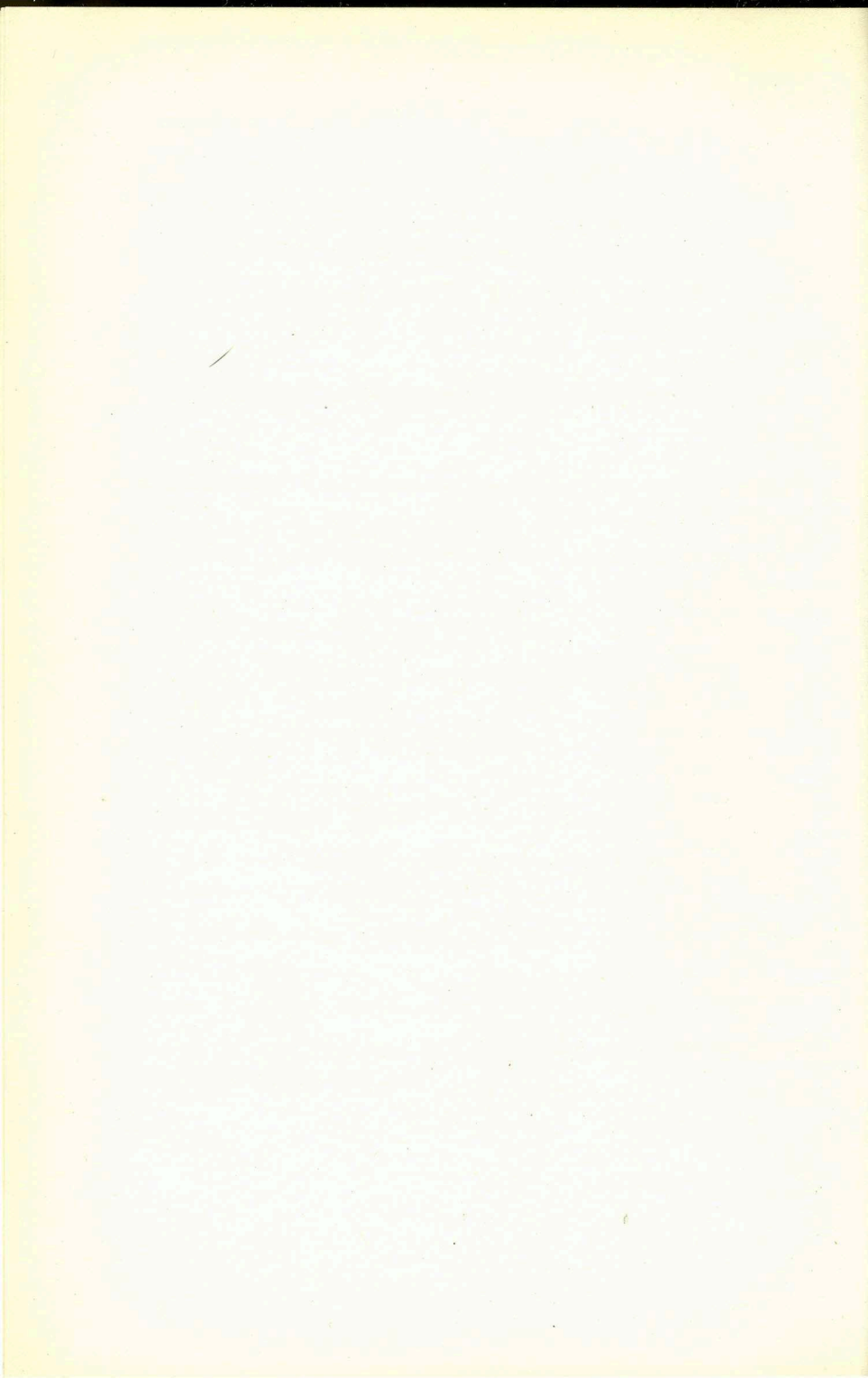

1974-ben

- Fodor József intézeti tanár "Szocialista Kulturáért"
- Dr. Magyarfalvi Lajos szakcsoportvezető intézeti tanár "Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója"
- Kerényi Ernőné főelőadó "Kiváló Dolgozó"

1975-ben

- Kattrá István gazdasági igazgató "Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója"
- Dr. Lengyel Béláné szakcsoportvezető intézeti tanár "Miniszteri Dicséret"
- Nyergesné Rudolf Éva intézeti adjunktus "Esztétikai Nevelőmunkáért"

AZ INTÉZET SZAKCSOPORTJAI

MARXIZMUS-LENINIZMUS SZAKCSOPORT

I.

Dr. Szőnyei Tibor szakcsoportvezető intézeti tanár
Donáth Péter intézeti adjunktus (1975-től)
Pogány Róbert intézeti tanár
Székely Klára intézeti tanár
Dr. Tucker György főiskolai adjunktus (másodállásban
1974/75-ben)

II.

A hallgatók világnézeti-politikai nevelése minden oktatási egység jelentős feladata. E munkában nagy felelőssége van a Marxizmus-leninizmus Szakcsoportnak.

Tevékenységünket a hallgatók világnézetének felmérésével kezdjük. Ezután szervezzük meg a marxizmus-leninizmus oktatását a párthatározatok és a miniszteri utasítások szellemében. Tartalmi szempontból mindenkor a nemzetközi osztályharc és a szocialista építőmunka legfontosabb, időszerű kérdéseire koncentrálnunk.

Az oktatást a program határozza meg. A Müvelődésügyi Minisztérium az 1973-74-es tanévben az általános iskolai és az óvodai pedagógusképző intézmények részére új marxizmus-leninizmus programot adott. A tanítóképzésben történt jelentősebb változás: az oktatás a "Bevezetés a marxizmus-leninizmusba" című studiummal kezdődik, majd még az első évben a hallgatók politikai gazdaságtant tanulnak. Eddig a képzés a filozófiával indult, most ez a második év anyaga lett. A harmadik évben az eddig is tanult tudományos szocializmus mellé új, a pedagógusképzés szempontjából jelentős tárgy lépett: az etika.

A program az oktatás stabil keretét képezi: az előadások és a szemináriumok tartalma, valamint a kötelező irodalom (különösen politikai gazdaságtanból és tudományos szocializmusból) félévről félévre változik, a legujabb jelenségeket, folyamatokat közvetíti a hallgatóknak, választ ad kérdéseikre.

A marxizmus-leninizmus egyes alkotórészeinek oktatása összehangoltan történik. A kiemelkedő jelentőségű és valamennyi alkotórészben előforduló kategóriákat, törvényszerűségeket, folyamatokat szakcsoport-értekezleteken beszéltük meg, egyeztettük álláspontunkat.

Módszertani szempontból oktatóink a foglalkozásokon arra törekcszenek, hogy a hallgatókat önálló gondolkodásra, érvelésre, vitára, a tanultak alkalmazására neveljék. Ezt a célt szolgálják a feladatlapok, a kiselőadások, a referátumok és az ellenőrzés különböző formái is.

A pedagógusképzésben a marxizmus-leninizmus intézeti oktatásának kettős feladata van: általános világnézeti-politikai nevelőhatása fontos tényezője a hallgatók szocialista pedagógussá való fejlődésének; emellett kiemelkedő gonddal foglalkozunk azokkal az összefüggésekkel, amelyeket a hallgatók tanítanak az alsó tagozatban, illetőleg amelyek az óvodai munkában is előfordulnak. Ezért állítottuk össze azoknak a társadalmi fogalmaknak a jegyzékét, amelyeket a gyermekek az alsó tagozatban ismernek meg először, és amelyek - magasabb fokon - a hallgatók tantervében is szerepelnek.

A marxizmus-leninizmus oktatása vegyes rendszerben történik. A foglalkozások egyik részét az un. nagyelőadások és a hozzá kapcsolódó szemináriumok képezik, másik részét pedig tanulócsoporthos foglalkozások. A tanulócsoporthos oktatást tehát - bár a tapasztalatok kedvezőek - eddig csak részlegesen tudtuk megszervezni. Az Intézeti Tanács 1974 novemberében foglalkozott a marxizmus-

leninizmus oktatásával, és négy teljes állású státusban állapította meg a szakcsoport létszámát. Ez lehetővé teszi a filozófia és a tudományos szocializmus teljes tanulócsoporthoz rendszerben történő oktatását.

A szakcsoport létszáma az 1974-75. tanévig három oktatóból állt. Az etika bevezetése szükségessé tette egy félállásos státus létesítését. Ezt a munkakört Tucker György, a Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola Marxizmus-leninizmus Tanszékének adjunktusa látta el. Ezenkívül az esti tanítói és óvónői tagozat bővülésekor hat óraadó tanárt alkalmaztunk.

A szakcsoport főállású oktatói a tanórák megtartása mellett publikációs tevékenységet is folytattak, emellett az Oktatási Minisztérium Marxizmus-leninizmus Főosztályának megbízásából az általános iskolai pedagógusképzés egyes elvi jelentőségű feladatainak megoldásával is foglalkoztak. Kidolgozták a tanárképző főiskolák és a tanítóképző intézetek jelenleg érvényes programját, Pogány Róbert összeállította a valláskritikai speciálkollégiumok anyagát, Székely Klára irányításával több kiadvány és diasorozat készült a felsőoktatási intézményekben folyó marxizmus-leninizmus oktatás részére, Szőnyei Tibor az általános iskolai pedagógusképző intézményekben használt politikai gazdaságtan jegyzetet szerkesztette és írta. Az OM szakbizottságai közül Székely Klára a Tudományos Szocializmus, Szőnyei Tibor a Politikai Gazdaságtani Szakbizottság tagja.

A pártmozgalmi munkában is közreműködtek a szakcsoport oktatói. Székely Klára az MSZMP intézeti alapszervezetének pártbizalmija volt, Pogány Róbert csoportvezető tanárként tevékenykedett, Szőnyei Tibor az alapszervezet titkára. Az intézeti mozgalmi munkán kívül mindhárman teljesítették az MSZMP XII. kerületi Bizottságának megbízásait, tanárai a Marxizmus-leninizmus Esti Egyetemének. Székely Klára az MSZMP KB Párt-

történeti Intézetének megbízásából a felszabadulás előtti munkásmozgalom történetével kapcsolatban adatgyűjtő, összegező munkát végzett.

Az 1974-75. tanév második felében a szakcsoport személyi összetételében jelentős változások történtek. Pogány Róbert nyugdíjazását kérte, Székely Klára áthelyezéssel az MSZMP Budapesti Bizottsága Oktatási Igazgatósága apparátusába került. Munkakörüket átmenetileg félállású, illetőleg óraadó oktatók vették át: Donáth Péter, a Bánki Donát Gépipari Műszaki Főiskola tanársegéde, Dr. Bodor Károly, a Dolgozók XII. ker. Önálló Közgazdasági Szakközépiskolája igazgatója és Varsányi Istvánné, az ELTE Természettudományi Kara tanársegéde.

III.

Dr. Szőnyi Tibor:

- Politikai gazdaságtan. (Jegyzet a tanítóképző intézetek számára) Bp. 1970. Tankönyvkiadó 300 l. (Társszerző Dr. Szilágyi László)
- A politikai gazdaságtan oktatási folyamatának tervezése és kivitelezése a Budapesti Tanítóképző Intézetben. A tanulócsoporthoz foglalkozás néhány módszertani kérdése. Bp. 1970. FPK 143-186. l.
- Világnézetünk alapjai a dolgozók gimnáziuma számára. (ideiglenes jegyzet - Társszerző Pogány Róbert) OPI Budapest, 1971. 63 l.
- Politikai gazdaságtan a tanítóképző intézetek számára. (Egységes jegyzet - Társszerző dr. Szilágyi László) Tankönyvkiadó 1971. 312 l.
- Politizáló iskola a Német Szövetségi Köztársaságban. Népművelési Értesítő 1971. 4. sz. 193-315.l

- A gazdasági stabilitás és növekedés szabályozása a Német Szövetségi Köztársaságban. Tájékoztató 1972. 5. sz. 36-38. l.
- A tőkés valutarendszer válságáról. MSZMP Budapesti Bizottsága Propaganda és Művelődési Osztálya kiadása 1972. 28 l.
- A valutaválság újabb fejleményei a dollár első leértékelése után. MSZMP Budapesti Bizottsága Propaganda és Művelődési Osztálya kiadása 1973. 15 l.
- Társadalmi ismeretek oktatása a Német Szövetségi Köztársaságban. Pedagógiai Szemle 1974. április 367-371. l.
- Politikai gazdaságtan a tanárképző főiskolák és a tanítóképző intézetek számára. (Egységes jegyzet - Társszerző Dr. Szilágyi László) Tankönyvkiadó 1974. 325 l.
- Társadalmi ismeretek az általános iskola alsó tagozatán. Sokszorosított vitaanyag az MTA Közoktatási Bizottsága Társadalomtudományi Albizottsága 1974. szept. 11-i ülésén, 41 l.
- A külkereskedelmi árárányok változása és a magyar gazdasági élet. Budapesti Tömegpolitikai Tájékoztató 1975. VI. sz. 43-50. l. (MSZMP Budapesti Bizottsága Propaganda és Művelődési Osztálya kiadása).

Pogány Róbert:

- Magyar ateista és antiklerikális hagyományok. 20 l. MSZMP Esti Egyetemek szakosító tanf. I. évfolyam II. félév (tankönyv) 1970.
- Magyar ateista és antiklerikális hagyományok. 20 l. (Bevezetés a valláskritikába. Kossuth 1970.)

- Tudatformák és a vallás. 56 l. Ua. II. évf. I. félév 1971.
- Valláskritikai módszerek. 52 l. Ua. II. évf. II. félév 1971.
- Valláskritika. (Jegyzet a Marxizmus-leninizmus Esti Egyeteme részére) Kossuth Kiadó 1970. A valláskritikai propaganda módszerei c. fejezet 191-241. l.
- Valláskritika. (Jegyzet a Marxizmus-leninizmus Esti Egyeteme számára) Kossuth Kiadó 1971. A tudatformák és a vallás c. fejezet 3-56. l.
- Világnézetünk alapjai a dolgozók gimnáziuma számára. (Ideiglenes jegyzet - Társszerző Szőnyei Tibor (OPI Budapest 1971. 163 l.
- Módszertani utmutató. Táncsics Könyvkiadó 1972. 24 l.
- Az ismeretek alkalmazásának gyakoroltatása a filozófia oktatásában. A Marxizmus-leninizmus oktatás néhány módszertani kérdése. FPK Budapest 1972. 201-226. l.

Székely Klára:

- A tudományos szocializmus kutatási területéről és rendszerezéséről. A Tudományos szocializmus füzetek 24. száma. MM Marxizmus-leninizmus Oktatási Osztálya kiadása, 1974. 80 l.
- A film és egyéb vizuális eszközök felhasználásának lehetőségei a marxizmus-leninizmus oktatásában (1968-as cikk új kiadása). Kisfilmek felhasználása a tudományos szocializmus oktatásában c. kötetben. FPK 1974.
- Politikai gazdaságtani diafilm sorozat. (Szerkesztés FPK 1974.

NEVELÉSTUDOMÁNYI SZAKCSOPORT

I.

Dr. Békési Lajos szakcsoportvezető intézeti tanár
Bársony Magda intézeti tanár
Dr. Biró Viktorné intézeti tanár, kandidátus (1973-ig)
Dr. Gál Györgyné intézeti tanár
Gáspárné dr. Zauner Éva intézeti tanár, kandidátus
Gyóni Lajosné intézeti tanár
Kálnai Gáborné intézeti docens
Dr. Lázár Tibor intézeti tanár
Dr. O. Nagy Gáborné intézeti tanár
Dr. Somlai András intézeti tanár
Ungárné dr. Komoly Judit intézeti tanár, kandidátus
Vágó Elemér intézeti tanár (1974-ig)

II.

A Neveléstudományi Szakcsoport - mint az intézet egyik, létszámában legnagyobb szakcsoportja - tevékenyen kivette részét mindazon feladatokból, amelyek az Intézet előtt álltak. Tagjai a tanítási órán végzett eredményes oktató-nevelő munkájuk mellett a tanítási órán kívül is (csoportvezető tanárként, különböző intézeti bizottságok vezetőiként vagy tagjaként) sokat és jól dolgoztak. Ezenkívül többségükben - mint a Pedagógiai és Pszichológiai Bizottság, vagy e bizottság különböző albizottságainak vezetői és tagjai - részt vállaltak a szakbizottságra és az albizottságra háruló legkülönbözőbb fontos feladatok megoldásából. Ilyen minőségben részt vettek az 1970-71. oktatási évtől bevezetésre kerülő kerettantervek kidolgozásában, valamint a tanterv megvalósítása során szerzett tapasztalatok összegezésében, értékelésében.

Számarányuknak megfelelően részt vállaltak a Tudományos Bizottság által rögzített feladatok végrehajtásából. A tárgyalott időszakban lett Gáspárné Zauner Éva és Ungár Péterné a pszichológiai tudományok kandidátusa. A szakcsoport ezirányú tevékenységét tükrözik a különböző szaklapokban és egyéb helyeken megjelent publikációk is.

A szakcsoport 1970-ben jelentést készített a Művelődésügyi Minisztérium Pedagógusképző Osztálya részére az intézetben már korábbi években megindított pedagógiai alkalmassági vizsgálatok tapasztalatairól, eredményeiről. A vizsgálatokat Ungár Péterné és Gáspár Kálmánné dr. irányították. Az eredményesen végzett pályalkalmassági vizsgálatokat értékelve a Művelődésügyi Minisztérium Pedagógusképző Osztálya 1972-ben intézetünket bizta meg "A pedagógus pályára való alkalmasság vizsgálata" c. kutatási téma irányításával.

Részt vett a Szakcsoport az Intézeti Tanács 1971. június 4-i ülésén megvitatásra került intézeti tanítóképzős és óvónőképzős "Nevelési Program"-ok elkészítésében. Dr. Gál Györgyné szerkesztésében - a szakcsoport oktatóinak részvételével - elkészült "A pedagógiában és a logikában leggyakrabban használt alapfogalmak gyűjteménye" c. anyag. Ezzel a munkával a Neveléstudományi Szakcsoport tagjai az intézet oktatói által leggyakrabban használt fogalmak esetében a terminológiai egység kialakulását kívánták elősegíteni. Behatóan foglalkozott a Szakcsoport - Bársony Magdolna és Gyóni Lajosné irányításával - a világnézeti nevelőmunka hatékonyságának vizsgálatával. E munka eredményeképpen készült el "A pedagógiai gyakorlat folyamatában érvényesülő világnézeti nevelőmunka hatékonysága" c. írásos összesítés, amely - megítélésünk szerint - sok segítséget nyújtott az intézetben folyó világnézeti nevelőmunka hatékonyságának fokozásához.

III.

Bársony Jenőné:

- Az óvónőképzés gyakorlatából. Óvodai Nevelés, 1970. XXIII. évf. 12. sz. 456-457. l.

Dr. Békési Lajos:

- Ünnepi beszéd a Budapesti Tanítóképző Intézet centenáriumi diszünnepségén. A Budapesti Tanítóképző Intézet jubileumi évkönyve. Bp. 1970. 3-13. l.
- Az ifjúságpolitikai határozat végrehajtása a Budapesti Tanítóképző Intézetben. Felsőoktatási Szemle 1972. XXI. évf. 2. sz. 86-89. l.
- Didaktikai Olvasmánygyűjtemény. (Tankönyvkiadó 1974.)

Dr. Biró Viktorné:

- Az általános iskola 4. osztályos tanulók erkölcsi fogalmai. A szocialista személyiségnevelés és a közösség Budapest, 1970. M. Ped. Társaság 65-78. l.
- Az erkölcsi tudat szerepe a magatartás és jellem formálása szempontjából. A Budapesti Tanítóképző Intézet jubileumi évkönyve Budapest, 1970. 137-144. l.

Biró Katalin:

- Nevelők nevelése a konduktorképzés során. Felsőoktatási Szemle 1971. 7-8. sz.

Dr. Biró Viktorné:

- Az általános iskola 4. osztályos tanulók erkölcsi tudatosságának vizsgálata és alakíthatósága az oktató-nevelő munka során (Kandidátusi disszertáció tézisei) Bp. 1971. 18 l.
- Az általános iskola 4. osztályos tanulók erkölcsi tudatosságának vizsgálata és alakíthatósága az oktató-nevelő munka során (Kandidátusi értekezés) Kézirat 1971. 316 l. és 103 l. melléklet.

Dr. Gál Györgyné:

- Logikai gyakorlatok (munkafüzet) FPK 1974.
- A csoportvezető tanárok tevékenysége a Budapesti Tanítóképző Intézetben. Felsőoktatási Szemle 1974. 1. sz.

Gáspárné dr. Zauner Éva:

- A személyiségfejlesztés pedagógiai jelentősége. A Budapesti Tanítóképző Intézet jubileumi évkönyve Bp. 1970. 119-128. l.
- Az iskolaérettség problémái. Köznevelés 1972. 7. sz. 28-33. l.
- A személyiség fejlődésének előmozdítása, az értékrendszerből kiemelt jelmondat segítségével. Pszichológiai Tanulmányok 1972. XIII. k. 233-237. l.
- A kreativitásra nevelés lehetőségei. Pedagógiai Szemle 1973. 10. sz.
- Kompenzáló oktatási formák iskolaéretlen tanulóknak. Köznevelés 1974. 16. sz. 10-11. l.
- Egy kompenzáló kísérlet pedagógiai koncepciója. Pedagógiai Szemle 1974. 5. sz. 438-450. l.

- Retardált gyermekek nevelésének elvi és gyakorlati kérdései. A tanító 1974. 6-7.sz. 7-10. l.
- A tanítói alkalmasság vizsgálata. Felsőoktatási Szemle 1974. 6. sz. 349-353. l. (Társszerző: Ungárné dr. Komoly Judit)

Gyóni Lajosné:

- A játékról. Óvodai Nevelés 1971. XXIV. évf. 170-174. l.

Dr. O. Nagy Gáborné:

- Neveléelmélet - a tanítóképző intézetek számára. Budapest, 1966. Tankönyvkiadó 345 l. (Társszerző: Biró Katalin, Dr. Jáki László)
- Ua. újabb kiadás 1967., 1968., 1969., 1970.

Dr. Somlai András:

- A szófajok és mondatrészek kapcsolatának pszichológiai problémái a nyelvtan-helyesírás tanításában. A tanító 1970. VIII. évf. 6-7.sz. 21-22. l.
- A személyiség fejlesztésének lehetőségei az egyes játékfajtákban. Óvodai Nevelés 1970. XXIII. évf. 2. sz. 260-265. l.

Ungárné dr. Komoly Judit:

- Néhány gondolat a tanítói jellem formálásáról. Budapesti Tanítóképző Intézet jubileumi évkönyve Bp. 1970. 131-135. l.
- Pedagógiai alkalmassági vizsgálatok a Budapesti Tanítóképző Intézetben. Pszichológiai Tanulmányok XIII. k. Bp. 1972. 227-232. l.

- 5
- A tanítói alkalmasság vizsgálata. Felsőoktatási Szemle 1974. 6. sz. 349-353. l. (Társszerző: Gáspárné dr. Zauner Éva)
  - Adalékok a tanító személyiségének pedagógiai-pszichológiai vizsgálatához (Kandidátusi értekezés tézisei) Bp. 1973. 18 l.

NYELVI ÉS IRODALMI SZAKCSOPORT

I.

Dr. Bihari János szakcsoportvezető intézeti tanár (1974-ig)
Dr. Magyarfalvi Lajos szakcsoportvezető intézeti tanár
(1974-től)
Bognár Tas intézeti adjunktus (1973-tól)
Deák Miklós intézeti adjunktus (1973-tól)
Fodor József intézeti tanár
Glatz Ferencné intézeti adjunktus (1974-től)
Dr. Hegedüs Ferencné intézeti adjunktus (1974-ig)
Hernádi Sándor intézeti tanár
S. Kis Lajosné intézeti adjunktus (1974-től)
Kupper Béláné intézeti tanár (1972-ig)
Dr. Pozsgay Imréné intézeti tanár
Szilágyi Imréné intézeti adjunktus (1972-73.)
Tripolszky László intézeti adjunktus (1972-73.)

II.

Az 1970-75 közötti években a Nyelvi és Irodalmi Szakcsoport alapvető feladatai - a hallgatók anyanyelvi kultúrájának fejlesztése, felkészítésük az alsó tagozati anyanyelvi tárgyak oktatására és az intézeti idegen nyelvi oktatás - nem módosultak, de változtak a részfeladatok.

1970 őszén bevezették a tanítóképző és óvónőképző intézeti új tantervet. Mind általános elvei, mind a változások (a beszédművelés bevezetése, az orosz szakosító kollégiumi képzés megkezdése) a szakcsoporti munka továbbfejlesztését indokolták.

Ennek szubjektív feltételei is kedvezőek voltak, hiszen szakcsoportunk oktatói kezdeményező szerepet játszottak mindkét új tantárgy tematikájának, tananyagának kidolgo-

zásában. Hernádi Sándor intézeti tanár még a "Beszéd-művelés" c. tantárgy hivatalos bevezetése előtt éppen intézetünkben végezte el azokat az előzetes kísérleteket, amelyek később a tantárgy tematikájának, programjának, tananyagának alapjait képezték. A tárgy oktatásához készült - a tanárképző főiskolákon, a tanító- és óvónőképző intézetekben egyaránt használt - jegyzet és hangszalag szerzője ugyancsak Hernádi Sándor. Dr. Magyarfalvi Lajos intézeti tanár előterjesztése alapján született meg a Pedagógusképző Osztály döntése az orosz szakosító kollégiumi képzés megkezdéséről, s mint az Orosz Nyelvi Albizottság elnöke dr. Magyarfalvi Lajos irányító szerepe játszott az új - az alsó tagozati idegennyelv-oktatás személyi feltételeinek biztosítására irányuló - képzési forma tematikájának, programjának, jegyzeteinek kimunkálásában.

A korábbi tantárgyak tananyagának korszerűsítésével kapcsolatban is kivették részüket a munkából a szakcsoport oktatói. Dr. Bihari János szakcsoportvezető intézeti tanár az Irodalmi Szakbizottság elnökhelyetteseként, Hernádi Sándor a Magyar Nyelvi Szakbizottság elnökhelyetteseként, dr. Magyarfalvi Lajos az Orosz Nyelvi Albizottság elnökeként kapcsolódott be az 1970-es tanterv kidolgozásába. Az új tanterv célkitűzéseinek szellemében fogant Hernádi Sándor "Nyelvtan és nyelvművelés" c. tankönyve (1972), dr. Magyarfalvi Lajos "Orosz nyelv" (1972) és "Orosz nyelvtan és nyelvtani gyakorlatok" c. egységes jegyzete (1972).

Szakcsoportunk ezekben az években sokat fáradozott azon, hogy intézetünkön belül is emelkedjék az anyanyelvi és az orosz nyelvi képzés színvonala. Az új tantervi célkitűzéseknek megfelelően különös gondot fordítottunk a hatékonyabb oktatási formák és módszerek kidolgozására és alkalmazására. Ezért a szemináriumi és egyéb kiscsoportos foglalkozási formák, a differenciált oktatást szolgáló egyéni feladatok, kiselőadások, korreferátumok,

recenziók stb. a korábbiánál nagyobb szerepet kaptak oktatási és nevelési gyakorlatunkban. A szakcsoport nevelőmunkáját tervszerűbbé és céltudatosabbá tette az intézeti, majd a központi, integrált tanító- illetve óvónőképző intézeti nevelési program kidolgozása. Az oktatómunka színvonalát emelte a nyelvi laboratórium kialakítása, valamint más audio-vizuális eszközök alkalmazása is, mindekenélőtt a beszédművelés és az orosz nyelv oktatásában.

Az MSZMP Központi Bizottságának 1972. június 15-i határozata az állami oktatás helyzetéről és fejlesztésének feladatairól új szakaszt nyitott a pedagógusképzés fejlődésében is. 1973 őszén új tantervek és programok alapján kezdődött meg az oktatás az I. évfolyamon. Szakcsoportunk oktatói - az 1970-es tantervi reformhoz hasonló módon - tevékenyen részt vettek az új tantervek és programok kidolgozásában. Az 1973-as tantervek nem jelentettek koncepcionális változást az 1970-es tantervekhez képest, de a túlterhelés csökkentésére és a képzés tartalmának korszerűsítésére irányuló néhány intézkedés mégis szükségessé tette munkánk jónéhány vonásának átgondolását. Igyekeztünk pontosabban meghatározni az egyes tantárgyak törzsanyagát, továbbfejlesztettük a hallgatók teljesítményeinek ellenőrzési és értékelési módszereit stb. A XX. század irodalma oktatásának új tantervi koncepciója szerint az irodalmi művek esztétikai elemzése mellett nagyobb gondot fordítottunk az irodalmi tendenciák, irányzatok és jellemzőik felismertetésére, ezáltal a hallgatók világnézetének, történeti szemléletének alakítására. Az 1973-as tanterv - a szakcsoport által irányított tantárgyak közül - lényegesebb tartalmi és szervezeti változásokat hozott az orosz szakosító kollégiumi képzésben, ahol kedvezőbb órakeretekben folytathattuk 1973 őszén az oktatást. Sajnos, egy másik tantárgyunk, a "Beszédművelés" oktatása az új tanterv szerint az I. félévről a VI. félévre került.

A tanító- és óvónőképzés nyelvi és irodalmi alapjainak erősítése mellett igyekeztünk korszerű anyanyelvi tantárgypedagógiai ismeretekkel és szemlélettel is felfegyverezni hallgatóinkat. Ebben az időszakban került hozzánk dr. Hegedüs Ferencné és S. Kis Lajosné. Kisérleteik - dr. Hegedüs Ferencné a fogalmazástanítás és a retardált gyerekekkel való foglalkozás, S. Kis Lajosné pedig a differenciált foglalkozás és a feladatlapos oktatás kérdéseivel foglalkozott - az alsó tagozati anyanyelvi képzés néhány időszzerű kérdésében keresték az előrehaladást. A gyermekirodalom és az anyanyelvi tantárgypedagógia oktatásában dr. Bihari János, Bognár Tas, dr. Hegedüs Ferencné, S. Kis Lajosné, Pozsgay Imréné nagy gondot fordítottak az olvasóvá nevelés elvi és gyakorlati problémáira, és ennek hatásaként örövendetesen megnőtt az olvasóvá nevelés problémáival foglalkozó szakdolgozatok és az országos pályázatokra beküldött munkák száma is.

Az intézetünkbe kerülő hallgatók többségének közepes vagy éppen gyenge nyelvi alapja, gyakran kiforratlan érdeklődési köre, egyrésztük nem megfelelő szorgalma miatt az alapok pótlására, a nyelvi kultúra iránti érdeklődés kialakítására, a motivációra és a munkafegyelem megkövetelésére nagy gondot kell fordítanunk. Ezek a problémák tantárgyanként is másként jelentkeztek. Az irodalmi studiumok iránt általában megfelelő az érdeklődés, ezen a téren elsősorban az elvi alapokon nyugvó esztétikai ismeretek és nézetek, valamint az irodalmi művek elemzésében való jártasság hiánya és az önálló gondolkodástól, ítéletalkotástól való tartózkodás okoz gondot. A nyelvi (nyelvtani) alapok gyengesége miatt a "Nyelvművelés" és a "Beszédművelés" c. tantárgyakban a szaktanár csak igen szívos munkával tud megfelelő eredményeket elérni. Különösen a gyenge helyesírású és a beszédhibás hallgatók (az alkalmassági vizsga csak a durva beszédhibájú jelentkezők "kiszűrését" teszi lehetővé) okoznak számunkra minden évben visszatéró gon-

dot. Erősen polarizált a kép az orosz nyelv oktatásában: az un. kötelező nyelvoktatásban résztvevő többség orosz nyelvi alapjai rendkívül hiányosak, és emiatt gyakran szorgalmuk sem megfelelő, ezzel szemben az orosz szakosító kollégium hallgatói jó munkafegyelemmel és eredményesen sajátítják el a tantervi anyagot. Ezt igazolták az orosz szakosító kollégisták egyhónapos leningrádi intenzív nyelvtanfolyamának tapasztalatai is, amelyre először 1974 őszén került sor, és amelyen intézetünk hallgatói - a szovjet és a magyar illetékes szervek véleménye szerint is - kitűntek jó munkafegyelmükkel, tudás-szomjukkal és kulturális érdeklődésükkel.

Szakcsoportunk fejlődésében több szempontból is új szakasz kezdetét jelenti az 1974/75. tanév. 1974 nyarán nyugalomba vonult dr. Bihari János szakcsoportvezető intézeti tanár. Megalakulása óta irányította szakcsoportunkat, és jelentős szerepe volt egész intézetünk arculatának - mindenekelőtt kulturális és tudományos életének - alakításában, sőt a magyar felsőfoku tanítóképzés irodalmi kulturájának fejlesztésében is. (Óraadóként továbbra is oktatja a XX. század irodalmát, s ez lehetővé teszi tapasztalatainak és tanácsainak felhasználását más vonatkozásban is.) Személyi változások következtében 1974 őszén szakcsoportunk összetétele hirtelen és jelentős mértékben megváltozott. A tanítási gyakorlatok szakszerűbb irányítása érdekében szakcsoporton belüli szakosodást vezettünk be. Ugyancsak az oktatómunka színvonalának emelését szolgálta az anyanyelvi letéti könyvtár kialakítása, a meglévő orosz letéti könyvtár jelentős gazdagítása és az audio-vizuális segédletek gyarapítása.

A szakcsoport oktatói rendszeresen részt vettek az igazgatóság és a pártszervezet által szervezett politikai-ideológiai tájékoztatókon és konferenciákon, többen egyéb szervezett ideológiai továbbképzésbe kapcsolódtak be. A Marxizmus-leninizmus Szakcsoporttal közös ideológiai konferenciát szerveztünk "A marxizmus és a nemzedéki probléma" címen.

Szakcsoportunk az elmúlt 5 évben is tevékenyen részt vett az intézeti órán kívüli oktató- és nevelőmunkában, kulturális és tudományos tevékenységben. Szakcsoportunk jellegéből következően mindig felelősséget éreztünk az intézeti ünnepségek és egyéb rendezvények irodalmi műsorszámainak előkészítéséért. Ezen a téren dr. Bihari János, Bognár Tas, Hernádi Sándor, Pozsgay Imréné különösen jelentős munkát végzett. Intézetünkben hagyományossá vált a Magyar Nyelv Napjának (egyes években Hónapjának) megünneplése, melynek keretében az anyanyelvi nyelv- és beszédművelés egy-egy lényeges kérdéséről emlékeztünk meg különböző formákban. Korábban az Irodalmi Szinpad, az utóbbi időben az Irodalmi Diákkör (Glatz Ferencné vezetésével) az irodalmi nevelés fontos kiegészítő fóruma volt. Az utóbbi két évben az orosz szakosító kollégisták Orosz Estet szerveztek, s ezt a jövőben hagyománnyá szeretnék tenni.

Szakcsoportunkra - ugyancsak jellegéből következően - évről-évre nagy feladatok hárulnak a nappali és esti tagozatos hallgatók alkalmassági és felvételi vizsgájának megtartásával is. Ez egyes időszakokban komoly megterhelést jelentett számunkra, de éppen ezekben az időszakokban mutatkozott meg a szakcsoport többségének önzetlen felelősségtudata és segítőkészsége. Az ilyen - néha váratlan - többletfeladatok vállalásában, egymás helyettesítésében különösen kitűnt S. Kis Lajosné és Pozsgay Imréné, a szakcsoport szervezési, beszerzési és adminisztrációs munkájának segítségével pedig Deák Miklós.

Szakcsoportunk valamennyi dolgozója tevékenyen részt vesz intézetben belüli és intézetben kívüli szakmai, politikai, társadalmi stb. szervek munkájában: Bognár Tas intézeti adjunktus a Pedagógusképzés c. folyóirat szerkesztőbizottságának tagja, az intézeti Kulturális Bizottság tagja, csoportvezető tanár; Deák Miklós az intézeti Tudományos Bizottság tagja, a Fegyelmi Bizottság tagja,

az Orosz Nyelvi Albizottság titkára, csoportvezető tanár; Glatz Ferencné intézeti adjunktus az Irodalmi Diákkör vezetője, az intézeti Könyvtári Bizottság tagja; Hernádi Sándor intézeti tanár a Magyar Nyelvi Szakbizottság elnökhelyettese; S. Kis Lajosné intézeti adjunktus az alapszervi pártvezetőség tagja, kerületi tanácsstag, csoportvezető tanár; dr. Magyarfalvi Lajos szakcsoportvezető intézeti tanár az alapszervi pártvezetőség tagja, az Intézeti Tanács és a Nevelési Bizottság tagja, az OFNM Pedagógusképző Szekciójának titkára, az OM Idegennyelvi Szakbizottságának tagja, az Orosz Nyelvi Albizottság elnöke; Pozsgay Imréné intézeti tanár az alapszervi pártvezetőség tagja, az Intézeti Tanács tagja, a Nevelési Bizottság elnöke, csoportvezető tanár.

Szakcsoportunk oktatói közül a legutóbbi időben többen részt vettek az új tanítóképző intézeti tanterv kidolgozásában, az új általános iskolai tanterv előkészületeiben és vitáiban, az új nyelvoktatási utasítás előkészítésében, az óvodai nyelvoktatás és az óvónóképző intézeti nyelvi speciálkollégium tervezetének kidolgozásában.

A szakcsoport az 1974/75. tanév végén előkészületeket tesz az 1975 őszen hatályba lépő új tanterv alapján történő oktatás megkezdésére, valamint az intézet főiskolává szervezése kapcsán a Nyelvi és Irodalmi Tanszék munkájának megalapozására.

III.

Dr. Bihari János:

- Olvasóvá nevelés a tanítóképzőben. Könyvtáros 1970. 10. sz. 592-594. l.
- Korszerű magyartanítás. A szabadkai téli szemináriumok előadásai. Köznevelés 1970. 5. sz. 24-25. l.

- Vers a sereghajtók között (Dr. Tóth Béla: Az általános iskolai tanulók irodalmi érdeklődésének pszichológiai vizsgálatai. Akadémiai Kiadó) Köznevelés 1971. 10.sz. 24-25. l.

Dr. Magyarfalvi Lajos:

- Orosz nyelv (Tanítóképző-intézeti jegyzet) Tankönyvkiadó. Bp. 1971. 258. l.^x
- Nyelvtan és nyelvtani gyakorlatok (Orosz nyelv) Tanárképző főiskolai jegyzet (Tankönyvkiadó Bp. 1972. 1-215. l. Társ szerzők: dr. Horgosi Ödön és Mátray László.
- Orosz nyelv (Tanárképző főiskolai jegyzet) Tankönyvkiadó Bp. 1973. 1-258. l. (A x-gal jelölt részben átdolgozott és javított kiadása)
- Suara Róbert: Tanári kézikönyv az orosz nyelv tanításához a szakosított tantervű általános iskolák 3. és 4. osztályában. Tankönyvkiadó. Bp. 1970. (Recenzió)
- A Budapesti Tanítóképző Intézet multjából: A Budapesti Pedagógium. Pedagógiai Szemle Bp. 1970. 12.sz. 1087-1097. l.
- A Nevelési Bizottság munkája a Budapesti Tanítóképző Intézetben. Felsőoktatási Szemle Bp. 1973. 3. sz. 182-186. l.

Bognár Tas:

- Tanítóképzés az orosznyelv-oktatás szolgálatában. Köznevelés 1972. 7. sz. 22. l.
- Idegen nyelvek a pedagógusképző intézményekben. Köznevelés 1972. 18. sz. 23. l.
- Pedagógusjelöltek I. Országos Találkozója. Köznevelés 1972. június.

- Angol szakos főiskolásaink Angliában. Köznevelés 1973. 18. sz. 8. l.
- A gyermekek pártján... (III. díjas pályamű) Köznevelés 1973. 35. sz. 1-10. l. Megjelent: az Életünk az iskola c. kötetben (Tankönyvkiadó. 1974.)
- Az embernevelés mérnökei (100 éves a szegedi Tanárképző Főiskola) Gyermekünk 1973. 5. sz.
- Tanárt nevelni. Gyermekünk 1973. 11. sz. 8-9. l.
- Előszó. Pedagógusképzés 1973. 1. sz. 1-3. l.
- Számvetés a továbblépés igényével. Pedagógusképzés 1973. 3.sz. 80-91. l.
- Katedrafélelem. Köznevelés 1974. 8.sz.32. l.
- Emberhez méltó játék. Gyermekünk 1974. 3.sz. 7-8.l.
- A nyelvtanulásról. (Fogadóóra). Gyermekünk 1974. 5. sz. 25. l.
- Technika és nyelvtanulás. (Fogadóóra II.) Gyermekünk 1974. 6. sz. 27. l.
- Pályakezdők a nevelésről. Gyermekünk 1974. 8.sz. 10-11. l.
- Kiből lesz jó pedagógus? Köznevelés 1974. december.
- A tündérségből kigyógyított játékbaba. (kritika) Könyv és Nevelés 1975. 12. sz.
- Egy ifivezető naplójából (gyermektörténet). Fiuk Évkönyve 1975. 260-263. l. ("Végül mindenkivel összebarátkoztam...")
- A barátság ereje (kritika). Könyv és Nevelés 1975. 3. sz.

Fodor József - Kaschinszky Györgyné -
Dr. Kis Tihamér:

- A népművelés lélektani alapjai - Tankönyv a tanítóképző intézet népművelő-könyvtáros szak számára. V. kiadás Tankönyvkiadó Budapest 1970. 147 l.

Fodor József - Király József:

- A népművelés technikai eszközei - Szöveggyűjtemény az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar hallgatói számára. III. kiadás Budapest 1970. Tankönyvkiadó 123 l.

Fodor József:

- Irányelvek a tanárképző főiskolai, tanítóképző és óvónőképző intézeti hallgatók teljesítményének ellenőrzéséhez és értékeléséhez. Budapest 1972. MM Pedagógusképző Osztálya 13 l.

Fodor József - Maróti Andor:

- Népművelés - Az Eötvös Lóránd Tudományegyetem története 1945-1970. Budapest 1973. 603-609.

Fodor József:

- A komplex államvizsgáról - Pedagógusképzés 1973. 1. sz. 38-42. l.

Z. Fodor József:

- Még egyszer szakmánk kialakultságáról - Népművelés 1972. XIX. évf. 2. sz. 3-5. l.
- Hogyan értsük? Hogyan használjuk? c. állandó rovatban 54 cikk a Népművelés c. folyóirat 1970-74. évfolyamában.
- A közművelődés fogalma, értelmezése - Központi Sajtószolgálat. Budapest 1974. 6 l. (Megjelent a hazai megyei napilapokban.)

- Közművelődés és társadalmi műveltség - Központi Sajtószolgálat Budapest 1974. 5 l. (Megjelent a hazai megyei napilapokban.)
- Közművelődés és társadalmi csoportok - Központi Sajtószolgálat Budapest 1975. 7 l. (Megjelent a hazai megyei napilapokban)
- Hogyan értsük? Hogyan használjuk? - Cikkgyűjtemény. Pest megyei Művelődési Központ és Könyvtár. Szentendre 1975. 83 l.

Dr. Hegedüs Ferencné:

- Olvasás kézikönyv az általános iskolák 3. osztályt tanítói számára - Tankönyvkiadó. Bp. 1971. 199 l.
- Olvasás kézikönyv az általános iskolák 4. osztályt tanítói számára - Tankönyvkiadó. Bp. 1971. 207 l.
- Anyanyelvi nevelés a fogalmazástanításban - A tanító 1972. 11. sz. 5-7. l.
- Az 1973. évi áprilisi tantestületi beszámoló anyaga: Petőfi alakja a 4. osztályos tanulók érzés- és gondolatvilágában. Módszertani Közlemények 1973. 5. sz. 313-320. l.

Hernádi Sándor:

- A helyesírási készség fejlesztése. Segédkönyv általános és középiskolai magyartanárok számára. Szakfelügyeleti és Továbbképzési Intézet. 1970. 124 l.
- Beszédművelés. Egységes jegyzet az óvónő- és tanítóképző intézetek, valamint a tanárképző főiskolák nem nyelvszakos hallgatói számára. Tankönyvkiadó. 1970. 164 l.
- Helyesen, szépen magyarul. (Negyedik, bővített kiadás). Tankönyvkiadó. 1971. 199 l.

- Nyelvtan és nyelvművelés. (Tankönyv a tanító- és óvónőképző intézetek számára) Bp. 1972. Tankönyvkiadó. 651 l.
- A nyelvművelő Kosztolányi. Látóhatár 1971. 7-8. sz. 740-747. l.
- Nyelvművelő melléklet a Magyar Hirlapban. Szerkesztés és saját cikk. 1971. április 4-i sz.
- Nyelvművelő melléklet. Szerkesztés és saját cikk. Magyar Hirlap 1972. április 8.
- Hirdetéseink nyelvéről. Rádióműsor. Elhangzott a Magyar Nyelv hetén, 1971 áprilisában.
- Tallózás a rádió, televízió és a sajtó nyelvében. Rádióműsor. Elhangzott a Magyar Nyelv hetében, 1972. áprilisában. - Tanítóképző Intézetek Tudományos Közleményei VII. 1970. 99-114. l.
- A helyesírás tanításának problémái. Vitaindító előadás a II. nyelvtanítási országos tanácskozáson. Nyiregyháza. 1972. ápr. 7-én.
- A tanító anyanyelvi és beszédkulturájának fejlesztése. A Budapesti Tanítóképző Intézet jubileumi évkönyve 1970. 57-63. l.
- A beszéd mestersége - Hangosan vagy hangzósan?
  - A légzés - A hangfekvés - A hangsúly és a szünet - A hanglejtés vagy dallam - A beszéd sebessége és ritmusa - A hangerő és hangszín
  - A hangkapcsolatok kiejtése - A magánhangzók
  - A mássalhangzók. A tanító (Munkája), 1970. 2. sz. 10-11. l. 3. sz. 5-6. l. 5. sz. 12-13. l. 6/7. sz. 6-8 l. 9. sz. 6-7. l. 10. sz. 9-10. l. 11. sz. 6-7. l. 12. sz. 3-4. l. 1971. 2. sz. 3-4. l. 3. sz. 9-10. l.

S. Kis Lajosné:

- Uj eszköz segíti munkánkat. A tanító 1971. 3.sz.
- Hang-kép szalag alkalmazása az olvasásórán. A tanító 1971. 4. sz.
- A beszédművelés c. könyv bírálata. A tanító 1974. 10. sz.
- Utmutató az átdolgozott nyelvtan-helyesírás munkafüzetéhez. A tanító 1975. 7-8. sz.
- Tanmenet és módszertani utmutató az OPI kísérleti korrekciós osztályai számára. 2. o. (olvasás, környezetismeret és gyakorlati foglalkozás)
- A Fővárosi Tanács irányításával működő korrekciós csoportok számára készült kísérleti anyag anyanyelvi feladatlapjai. (sokszorosított anyag, 1974)
- Édes anyanyelvünk (Az általános iskola 4. osztályának magyar nyelvtan és helyesírás tankönyve) 11., átdolgozott kiadás. Tankönyvkiadó 1974.
- Nyelvtani és helyesírási munkafüzet 2. o. I. 1205/M-I/1. Tankönyvkiadó 1975.
- Nyelvtani és helyesírási munkafüzet 2. o. II. 1205/M II/1. Tankönyvkiadó 1975.
- Nyelvtani és helyesírási munkafüzet 3. o. I. 1305/M-I/1. Tankönyvkiadó 1975.
- Nyelvtani és helyesírási munkafüzet 3. o. II 1305/M-II/1. Tankönyvkiadó 1975.
- Nyelvtani és helyesírási munkafüzet 4.o. I. 1405/M-I/1. Tankönyvkiadó 1975.
- Nyelvtani és helyesírási munkafüzet 4. o. II. 1405/M-II/1. Tankönyvkiadó 1975.

TERMÉSZETTUDOMÁNYI SZAKCSOPORT

I.

Nábrádi István szakcsoportvezető intézeti tanár
Becsy Zoltánné intézeti tanár
Gombos József intézeti adjunktus (1974-től)
Dr. Göndöcs László intézeti tanár
Halas Józsefné intézeti tanár (1974-től)
Kovácsné Hegyi Ildikó intézeti adjunktus
Kovács Zoltán intézeti tanár
Lengyelné Szilágyi Ágnes intézeti adjunktus (1974-től)
Lukovich Istvánné intézeti adjunktus (1971-től)
Dr. Németh Tibor intézeti tanár
Perlai Rezsőné intézeti docens
Raits Annamária intézeti tanár
Rudas Tamás intézeti adjunktus (1974-től)
Sziij Zoltán intézeti tanár

II.

Szakcsoportunk a tanítói ill. az óvónői szakos hallgatók számára előírt valamennyi természettudományos tantárgy oktatásáért felelős, részt vállal a fiatalok természettudományi alapokon nyugvó, materialista világnézetének alakításában.

Oktatói munkánkat a matematikai, a környezetismereti, az oktatástechnikai és a technikai kabinet, valamint a testnevelési szertár segíti.

 Az órákon kívül szakkörök, tudományos diákkörök keretében foglalkoztatjuk a valamely téma iránt fogékonyabb érdeklődőbb hallgatókat. Eredményesen dolgozott a Kis Matematikusok Körét is segítő matematikai diákkör

(vezetői: Dr. Göndöcs László és Kovács Zoltán), a technikai diákkör (vezetője: Dr. Németh Tibor) és az óvónőképzős testnevelési szakkör (vezetője: Becsy Zoltánné).

Az 1970-76 közötti időszakban jelentősen megváltozott a szakcsoport hatókörébe tartozó tárgyak tartalma. Munkatársaink folyamatosan részt vállaltak a korszerűsítés munkálataiból.

Az e munkálatokat irányító országos szakbizottságokban dolgozott

Becsy Zoltánné	(óvónőképzős testnevelési szakbizottság)
Dr. Göndöcs László	(matematikai szakbizottság)
Halas Józsefné	(iskolai gyakorlati szakbizottság)
Nábrádi István	(oktatástechnikai szakbizottság)
Dr. Németh Tibor	(műszaki szakbizottság)
Perlai Rezsőné	(óvónőképzős matematikai szakbizottság)
Szijj Zoltán	(tanítóképzős testnevelési szakbizottság)

Matematikai munkacsoportunk - a bajai matematikusokkal együttműködve - elsőként kapcsolódott be az új tanítóképzős matematikai tanterv kimunkálásába és kísérleti megvalósításába. Tapasztalatainkat továbbképzési rendezvényeken, országos tanácskozások keretében adtuk át. Jelenleg is folynak azok a munkálataink, amelyek a tanítóképzős anyag továbbfejlesztését, az új általános iskolai tantervhez történő igazítást célozzák.

Kísérleteink és javaslataink alapján adta ki főhatóságunk a matematika két éve bevezetett óvónőképzős tantervét is.

A technikai munkacsoport oktatói "Az oktatás technikai eszközei" c. tárgy tartalmának kimunkálása érdekében végeztek eredményes munkálatokat. Az audio-vizuális

eszközök kezelésének megtanításához számos fényképes, szöveges, illetve hangosított diasorra feldolgozott algoritmust készítettek. Ezek jelentősen növelik a gyakorlatok hatékonyságát. 1976 januárjában a Bessenyei György Tanárképző Főiskolán megtartott, az oktatástechnikai szakbizottság által rendezett országos értekezleten munkatársaink nagy sikerrel mutatták be munkájuk eddigi eredményeit.

Testnevelési munkacsoportunk is országosan elsőként vállalkozott a kezdetben fakultatív testnevelési speciális kollégium megszervezésére, tartalmának és munkaformáinak kimunkálására. Tapasztalatainkat a testvérintézmények testnevelő tanárai eredményesen hasznosították.

Szakcsoportunk valamennyi oktatója rendszeresen részt vett az intézeti és a szakcsoporti továbbképzési rendezvényeken. Szakcsoporti keretben - többek között - a következő témák tanulmányozására és megvitatására került sor:

A szocialista tanár-diák viszony; a pedagógus etika kérdései.

A tudományos technikai forradalom és hatásai.

Részt vállaltunk a gyakorlóiskolai és -óvodai pedagógusok továbbképzésében is. Az óvónőknek Becsy Zoltánné "Az óvodai testnevelés és módszertana", a gyakorlóiskolai tanítóknak Dr. Göndöcs László "A matematika és tanítása az alsó tagozaton" címmel tartott konzultációval egybekötött előadássorozatot. A gyakorlati tapasztalatok további ilyen találkozókát sürgetnek.

A KISZ-szervezettel együttműködve, testnevelő tanáraink szervezik és irányítják az ifjúság tömegsport-rendezvényeit. Tornatermünk és korszerűsödő sportudvarunk lehetőséget biztosít a rendszeres sportolásra. Hallgatóink élnek is a lehetőségekkel. A jubileumi év tiszteletére

rendezett házi versenyek ifjúságunk jelentős hányadát
ösztönözték aktiv mozgásra, nemes versengésre:

atlétikai "Gólya"-verseny	- 1974. szeptember
csoportok közötti kosár- labda-bajnokság	- 1974. szeptember- 1975. április
csoportok közötti torna- és egyéni bajnokság	- 1975. február
termi atlétikai csapat- és egyéni verseny	- 1975. március 11.
csoportok közötti röplabda villámtorna	- 1975. március 21.

A honvédelmi nevelés keretében hallgatóságunk lövészetben is részt vesz. Legjobbaink bekapcsolódtak a kerületi MSZ Lövész Klub munkájába. 1975 tavaszán hallgatóink szerezték meg a XII. kerületi lövészverseny női számában az 1., 2. és 3. helyet. A Pedagógusjelöltek I. Országos Lövészversenyén Győrben, amelyet hazánk és a város felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére rendeztek, csapatunk - 27 induló közül - a VI. helyet szerezte meg.

Bár a minőségi sportnak intézetünkben nincsenek meg a feltételei, a rendszeres sportmunka dicséretes helyezéseket eredményezett. Kosárlabdacsapatunk 1972 óta rendszeresen részt vesz a PJOT sportrendezvényein, amelyek során egy alkalommal (1974-ben) Szombathelyen első, 1975 áprilisában Győrben negyedik helyezést ért el. Az 1974-es szombathelyi verseny női 400 m-es síkfutó számában Sipka Ágnes I. éves hallgatónk a VI. helyen végzett.

III.

Becsy - Bertalan Sarolta - Kunos Andrásné:

- Az óvodai testnevelési foglalkozások módszertana. A rajzokat készítette: Szijj Zoltán. Tankönyvkiadó Budapest, 1974.
- Az óvodai testnevelés mozgásrendszere és feldolgozása. A rajzokat készítette: Szijj Zoltán. Tankönyvkiadó Budapest, 1975.

Göndöcs László - Borsodi István:

- Matematika a Tanítóképző Intézetek első évfolyama számára - Tankönyvkiadó Budapest, 1970.
- Matematika a Tanítóképző Intézetek harmadik évfolyama számára - Tankönyvkiadó Budapest, 1973.

Dr. Göndöcs László:

- Az eredményesebb matematika-oktatásért - A tanító 1971. 1. sz. 18-19. l.
- Mérésről és a mértékegységek tanításáról - A tanító 1971. 2. sz. 12-14. l.

Kovácsné Hegyi Ildikó:

- Beszélgetés az egészséges életmódról. Óvodai Nevelés 1974. év. IX. sz. 334-335. l.
- Nehéz kérdések az óvodában - Óvodai Nevelés 1976. év. X. sz. 381-383. l.
- Környezetismeret egy óvodai nagycsoportban - Óvodai Nevelés 1975. évf. V. sz. 174-179. l.

Kovács Zoltán:

- Az órán kívüli matematikai foglalkozások vezetésére való felkészítés - Matematika Tantárgypedagógiai Konferencia. Kaposvár. 1975. OM Pedagógusképző Osztály kiadványa. 112-115. l.

Lengyelne Szilágyi Ágnes:

- A hallgatók felkészítése a "Topológia-geometria" c. témakör tanítására. Matematika Tantárgypedagógiai Konferencia, Kaposvár, 1975. OM Pedagógusképző Osztály Kiadványa, 66-86. l.

Lukovich Istvánné:

- A játékos módszer és a játék szerepe a testnevelés oktatásában. A testnevelés tanítása 1974. 2. sz. 54-58. l.

Nábrádi István:

- Ki alkalmas a pályára? Köznevelés 1970. 24. sz. 13-14. l.
- A pedagógusképző intézmények ellátottsága oktatástechnikai eszközökkel. Audio-vizuális Közlemények 1973. 2. sz. 16-172. l.

Dr. Németh Tibor - Détári Ferencné:

- A 8-10 éves koru tanulók zenei készségének és teljesítményének vizsgálási lehetősége Magnocorr kollektív oktatógép segítségével. Módszertani Közlemények 1975. 15. évf. 3. sz. 139-140. l.

Perlai Rezsőné:

- Egy matematikai foglalkozás elemzése. Óvodai Nevelés 1974. 11. sz. 426-429. l.

Daróczi Erzsébet - Ecsédi András - Perlai Rezsőné:

- A matematikai foglalkozások módszertana. Tankönyvkiadó Budapest, 1975. (J 11-789)

Raits Annamária:

- A szakoktatók pedagógiai tanfolyamáról. Szakmunkásnevelés 1970. márc. 22-23. l.

ÉNEK-ZENEI SZAKCSOPORT

I.

Dr. Kovács Ferencné szakcsoportvezető intézeti tanár
Csillagné Gál Judit intézeti tanár, kandidátus
Gerenday Endre intézeti tanár
Kerecsényi László intézeti tanár
Dr. Réti Györgyné intézeti adjunktus (1971-től)
Rudolf Péter intézeti adjunktus (1972-től)
Székely Endre intézeti tanár (1972-ig)
Timár Imre intézeti tanár

II.

A Szakcsoport oktató-nevelő munkáját a nappali tanítói, óvónői és esti óvónői tagozaton végzi. Mindkét szakon és tagozaton ének-zenét, tantárgypedagógiát, iskolai és óvodai gyakorlatot tanítunk. Ezenkívül a zenei speciális kollégiumi oktatást és az énekkar vezetését is ellátjuk. A külső iskolai gyakorlatok ellenőrzésében is részt veszünk. Szakmai segítséssel, ellenőrzéssel rendszeresen támogatjuk az esti tagozat oktató munkáját. A gyakorlóiskolában a tervidőszakban két alkalommal végeztünk szakfelügyeleti látogatást.

Az 1970-es és az 1973-as Tanterv az ének-zene órák számát csökkentette. Új oktatási formaként bevezettük az ének-zene speciális kollégiumot. Szakcsoportunk kapott megbízást 1968-ban a kísérletre. A Kerecsényi László vezette kísérlet eredményes volt, a kétéves tapasztalat alapján minden intézetben megindulhatott a zenei speciális kollégiumi oktatás. Intézetünkben a zenei speciális kollégium bevezetésével évente 10-12 hallgató kapott emeltebb szintű képzést.

A Szakcsoport a tantervi feladatokat az intézeti munkatervvel összhangban teljesítette. A leszűkült órakeret miatt ugyan tulzsufolódott az anyag, mégis sikerült megvilágítani, hogy a legnagyobb zeneszerzők alkotóművészetükkel hogyan szolgálták minden korban a társadalmi haladást. Nagy gondot fordítottunk a világnézeti lehetőségek kihasználására. Az egyre csökkenő óraszám nem tette lehetővé, hogy minden hallgató megfelelő készségfokot érjen el; nem minden hallgató tud éneket tanítani az alsó tagozatban.

Timár Imre intézeti tanár vezetésével énekkarunk az Egyetemi és a Főiskolai Zenei Fesztiválokon sikeresen szerepelt. 1970-ben Keszthelyen aranykoszorus minősítést kaptunk a szovjet zeneművek kiemelkedő előadásáért. 1972-ben Keszthelyen ismét aranykoszorus minősítéssel értékelték teljesítményünket. 1974-ben Egerben "A fesztivál legjobb mozgalmi-dal produkciója" címet kaptuk meg (Juhász-Kövesdi; Kavarog a forradalom). Több ízben szerepeltünk a rádióban és a televízióban is. 1973-ban a BBC "Énekeljenek a népek" versenyen 3. helyezést értünk el, műsorunkat a TV közvetítette. Televíziós felvételen 1974-ben Egerben, 1975 januárjában a Vándor Sándor emlékműsorban léptünk fel.

III.

Csillagné Gál Judit:

- A zenei izlésvizsgálatok metodológiai kérdései. Pszichológiai Tanulmányok XII. kötet. Akadémiai Kiadó. Bp. 1971. 335-356. l. Zenei izlésvizsgálatok. Magyar Pszichológiai Szemle 1971. 1. sz.

Dancs Lajos - Kerecsényi László:

- Ének-zene I. Tankönyvkiadó Bp. 1975.

Székely Endre:

- Musika Notturna (Bocsey and Hawkes és Zeneműkiadó V.)
- Fantasma
Trio per Vlc. Pf, e Perc (Bocsey and Hawkes és Zeneműkiadó V.)
- Szonáta per Vlc. (Bocsey and Hawkes és Zeneműkiadó V.)
- Lassu és Friss (Bocsey and Hawkes és Zeneműkiadó V.)
- Főrdeteben (férfikarok). Népművelési Propaganda Iroda.
- Vegyeskarok. Népművelési Propaganda Iroda.

RAJZI SZAKCSOPORT

I.

Dr. Lengyel Béláné szakcsoportvezető intézeti tanár

Dr. Domonkos Imre intézeti tanár (1974-ig)

Beleznay Gézáne intézeti adjunktus (1972-től)

Nyergesné Rudolf Éva intézeti adjunktus (1974-től)

II.

Ebben az időszakban alakult meg a Rajzi Szakcsoport - két, majd három munkatárssal. A tanítói és az óvónői tagozaton egyaránt tanítottunk, eleinte a levelező tagozat óráit is elláttuk. Munkánkából adódóan mindig szoros kapcsolatunk volt a gyakorlóiskolával.

Átdolgoztuk a tematikákat és a kerettanterveket. Terveinket a rajz-szakbizottság rendelkezésére bocsátottuk. Törekedtünk a nevelésközpontuságra és a korszerű módszerek alkalmazására. A világnézeti, politikai nevelés hatékonyságának növelésére az előkészítő és elemző órákon, továbbá a szakdolgozatok témáinak kijelölésekor, valamint a konzultációkon kiemeltük a témák világnézeti-politikai összefüggéseit. Többször megtárgyaltuk szakcsoportunk és a hallgatók kapcsolatának kérdését. Törekedtünk az esztétikai nevelés előtérbe helyezésére. Mindenkor tudatosítottuk a hallgatókban, hogy pedagógiai munkájuk sikerét megsokszorozza a korszerű szemléltetés. Folyamatosan konzultáltunk a záródolgozatot készítő hallgatókkal és az OSZK-ra készülő pályamunkák készítőivel, akik közül többen díjat nyertek. - Fontos feladatunknak tekintettük a tudományos, művészeti tevékenységet. Kisérleteinkbe kezdettől fogva bevontuk érdeklődő hallgatóinkat.

Egyéni és csoportos kiállításokon vettünk részt munkáinkkal. Előadásokat tartottunk az intézeti tudományos ülészekon, a Fáklya Klubban és az OPI-ban a tanítóképzés rajzi, művészeti nevelési kérdéseiről, a korszerű vizuális-esztétikai képzésről, a népművészet szerepéről az esztétikai nevelésben, a komplex esztétikai nevelésről, az új technikák alkalmazásáról a rajztanításban, a művészeti ritmusról stb.

Az INSEA 1973-as budapesti II. Regionális Kongresszusán előadásokat tartottunk a vizuális-esztétikai nevelés személyiségformáló hatásáról és a népművészet újszerű lehetőségeiről az esztétikai nevelésben. Előadásainkat hallgatóink mintadarabjaiból és a gyakorló általános iskola tanulóinak rajzaiból rendezett kiállítással illusztráltuk.

A tanító- és óvónőképzős rajztanításban a korábban elsajátított gyakorlati ismeretek megszilárdítása mellett vissza kell vezetni a hallgatókat a játékos formaképzéshez, képalakításhoz, a sokrétű technikai eljárások alkalmazásához. Csak így élhetik bele magukat a gyermeki szemléletbe, és így tudják kibontakoztatni a tanulók alkotóképességét. Hallgatóinknak a változatos technikai megoldású feladatok sikerélményt nyújtanak, s így többnyire felülkerekednek a nehézségeken. A téri, formai, aránybeli és színviszonyok megértésén túl eljutnak a komponáló készség viszonylagos magas fokára. Az óvodai kézimunka végzése során ötletes játékok készültek. Fejlődött izlésük, bővült önálló stilizáló, variáló, művészi kifejezőképességük.

A táblai jelleg- és pedagógiai rajz a tanító számára fontos tanulmányanyag. Itt a tárgyi, természeti formák, emberi és állatalakok szerkezeti felépítését, vázolását, rajzolását gyakorolják a hallgatók táblán és rajzlapokon. A pedagógiai rajz keretében olyan feladatokat oldottak meg, amelyek lehetőséget nyújtanak szinte valamennyi

tárgy rajzi szemléltetéséhez. Elsődleges szempont a gyors, színes, egy vonallal történő vázolás nyomán a tábla képének esztétikus, megfelelően megkomponált kitöltése, a hellyel való ésszerű gazdálkodás, a helyes arányok megtartása; a rajzlapokon történő kidolgozásban pedig arra törekszünk, hogy egy-egy feladat kivitelezése a későbbiekben megfelelő szemléltető eszközül szolgáljon. A pedagógiai és jellegrajz elsajátítása és begyakorlása nagy segítséget nyújt a pedagógus önbizalmának megszerzésében.

Az óvónőképző II. évfolyamán sikeresen összehangoltuk a rajz- és kézimunka-tanítás feladatait a bábkészítéssel, bábokat, diszleteket terveztek. A speciálkollégium tagjai sikeres bábelőadásokat tartottak a gyakorlóóvodában. A legutóbbi évben Országos Bábszakköri Konferencia volt Intézetünkben, amelyre bemutató kiállítás készült, hallgatóink bábjeleneteket adtak elő.

A módszertani tanulmányok során a hallgatók megismerkednek a rajztanítás feladatával; megismerik a tanulórajzok pszichológiai sajátosságait, a tantervet, az óratervezés kérdéseit és a tanmenetkészítés módszereit. Behatóan feldolgozzák a tanítás tartalmi, technikai, módszertani tényezőit, és a pedagógiai, elvi vonatkozásokhoz kapcsolhatják őket. Külön gyakorlati órákat fordítunk az iskolai rajzórák egy-egy feladatát bevezető tanári, technikai bemutatás módszertani gyakorlására. A tanmenetkészítés feladatkörét szemináriummi órákon kollektíven dolgozzák fel a csoportok. A rajzfeladatok variálható sora könnyen kezelhető segédeszközül szolgál a leendő pedagógusoknak.

A művészetszemléleti alapfogalmak mélyebb megismerése érdekében több ízben színes, hangos kisfilmeket tekintenek meg a csoportok az órákon. Ezt egészíti ki a szemináriummi foglalkozás, amelyen a hallgatók művészek pályáját, művészeti stílusokat és kiemelkedő műalkotá-

sokat elemeznek. Törekkszünk a komplex esztétikai nevelés értelmében az irodalom, a zene és a képzőművészet összefüggéseinek bemutatására. A tárgy tanulása kapcsán reprodukciógyűjteményt állítanak össze. Hallgatóink gyakran látogatják a muzeumokat és a kiállításokat.

Rajz-speciálkollégiumot vezettünk be, hogy képessé tegyük hallgatóinkat a rajz tanításának szakszerű ellátására. A hallgatók természettanulmányokat, dekorációs, illusztrációs, kombinatív, tervező és kompozíciós feladatokat oldanak meg. Megismerkednek különböző festészeti, grafikai sokszorosító eljárásokkal és iparművészeti technikákkal. A gyakorlati munkát számos kollektív kiállítás és muzeumlátogatás, elmélyült pedagógiai és módszertani tanulmány egészíti ki.

8 A népművészeti-néprajzi szakkör résztvevői széleskörű gyűjtőmunkát végeztek, elsősorban a himzéshagyományok és a fazekasság területén; tevékenyen bekapcsolódtak a szaktanár tudományos kísérleteibe. Többen részt vettek a Népművelési Intézet nyári továbbképző tanfolyamán, és diszitőművészeti szakkörvezetői vizsgát tettek.

Az Intézet falait a legjobb hallgató-rajzok diszítik. Állandó képzőművészeti, népművészeti és báb-kiállításunk van.

A felszabadulás 30. évfordulójára képzőművészeti pályázatot hirdettünk meg. Ezzel kapcsolatban a legutóbbi 16 év munkáját dokumentáló módszertani kiállítást állítottunk össze. A pályázat sikeres volt. Első ízben tudtuk mozgósítani hallgatóinkat kollektív képzőművészeti alkotások létrehozására. Végzett hallgatóinkkal való kapcsolatunk igen jó; sokan lettek rajzpedagógusok. Mindenkor szívesen vesznek részt kísérleteinkben.

III.

Beleznay Gézáné Juhász Erika kiállításai

1. 1970. május 15-29-ig

A Pedagógus Szakszervezet Képzőművészeti Szakbizottsága által rendezett Országos Pedagógus Művésztelepi Kiállítás

- Önarckép (olajfestmény)
- Festőnő (akvarell)
- Keszthelyi utca (akvarell)
- Malomtó (akvarell)

2. 1970. június 8-tól július 4-ig

II. Országos Akvarell Biennale

Eger, Gárdonyi Géza Színház Aulájában

- Partra huzott csónak (akvarell)

3. 1972. október, Ernst Muzeum

Budapesti Pedagógus Képzőművészek Kiállítása

- Este (olajfestmény)
- Visegrád (akvarell)

4. 1972. november, Tokaj, a Szichi György Művészetbarátok Köre rendezésében Kamarakiállítás, 25 mű, akvarellek.

5. 1974. január

A Fővárosi Pedagógus Képzőművészek Kiállítása
(Balassagyarmat, Művelődési Ház)

- Ikva-part (akvarell)
- Pihenő (akvarell)

6. 1974. december 20-tól 1975. január 12-ig

Egyéni kiállítás a Fényes Adolf Teremben a Kiállítási Intézmények rendezésében

- 17 akvarell, 4 színes filctoll, 5 fekete golyóstoll, 20 olajfestmény.

7. 1975. január 16-tól február 17-ig

A XII. ker. Tanács rendezésében a Magyar Rajzpedagógus Szövetség Képzőművészeti Csoportjának kiállítása

- Kőszegi udvar (olaj)
- Kőszegi városháza (olaj)
- Terrigali öböl (olaj)
- Ablak előtt (akvarell)
- Tamerama (színes filctoll)

8. 1975. április 2-17.

A Fővárosi Pedagógus Képzőművészek Kiállítása a felszabadulás 30 éves évfordulójára. Fáklya Klub

- Rózsa utca (olaj)
- Téli utca (akvarell)

9. 1975. április 14-től május 5-ig

A VI. ker. Képzőművészeinek kiállítása

- Ikva-hidnál (olaj)
- Kőszegi utca (olaj)

10. 1975. április 10-25.

A XII. ker. Képzőművészek kiállítása a MOM Művelődési Központban

- Naplemente Sydneyben (akvarell)
- Dia olvas (akvarell)
- Sydney-öböl (akvarell)

14. 1975. december 19-30-ig

A Magyar Rajzpedagógus Szövetség "Székely Bertalan" képzőművészeti csoportjának kiállítása a József Attila Művelődési Házban (4 olajkép).

- A kőszegi városháza,
- Belső udvar Kőszegen,
- Nagymarosi pincék,
- Terrigali öböl

Folyóiratokban megjelent reprodukciók

1. Asszonyok c. rajz. Pedagógusok Lapja XXXI. évf. 1-2. sz. 8. l.
2. Olaszországi táj (rajz) - Fiatalok (olajf.). Köznevelés XXXI. évf. 11. sz. 7. l.
3. Ablaknál (akvarell) - Siratók (részlet). Köznevelés XXXI. évf. 17. sz. 14. l.
4. Édesanyám Budapesti Nevelő 1975. márciusi száma.

Dr. Domonkos Imre:

- A korszerű vizuális képzés megalapozásainak feladatai a tanítóképzésben. (Az újvidéki nemzetközi művészeti nevelési seregszemlén megtartott előadás). Rajztanítás 1970. 1-2. sz. 9. l.
- Gyulai József munkásságáról. Rajztanítás 1970. 3. sz. 25. l.
- Juhász Erika kiállítása. Rajztanítás 1970. 3. sz. 26. l.
- Lampért András kiállítása. Rajztanítás 1970. 5. sz. 32. l.

- A Magyar Pedagógiai Társaság Vizuális Művelődési Szakosztályának életéről. A Szakosztály 1970. május 26-28-án Pécsen megtartott országos konferenciáján elhangzott előadás. Rajztanítás 1970. 6. sz. 1. l.
- A Centenárium Képzőművészeti Kiállításáról. A Budapesti Tanítóképző Intézet Jubileumi Évkönyve 1968-1970. Budapest, 1970.
- A művészeti nevelés mint az alkotó személyiség kialakításának tényezője. (Elhangzott az V. Nevelésügyi Kongresszus 1970. szept. 29-i vitaülésén) Rajztanítás 1971. 1. sz. 1. l.
- Diószegi Balázs kiállítása. Rajztanítás 1971. 1. sz. 30. l.
- Korszerű vizuális, esztétikai képzés megalapozása a tanítóképzésben. Felsőoktatási Szemle 1971. 2. sz. 110-114. l.
- A XVI. kerületi képzőművészeti és művészetpedagógiai kiállításról. Rajztanítás 1971. 4. sz. 31. l.
- Lampért András (1912-1971.). Rajztanítás 1971. 4. sz. 29. l.
- Művészeti nevelési világkongresszus Angliában és a pedagógusképzés. Felsőoktatási Szemle 1971. 10. sz. 638-640. l.
- A Vizuális Művelődési Szakosztály. (A vizualitás szerepe a tanításban.) A Magyar Pedagógiai Társaság kiadványa 1971. 359. l.
- A finnországi INSEA kongresszusról. Rajztanítás 1971. 6. sz. 1-6. l.
- Lampért András (1912-1971) emlékkiállítása. Művészet 1972. 2. sz. 34. l.

- XXI. INSEA Világkongresszus 1972. Zágráb. Rajz-
tanítás 1972. 6. sz. 2-5. l.
- Artistical Education as one Factor in Formint
the Creative Personality in Hungary = Environ-
ment and Art Teacher's Association, Finland
Helsinki 1972. 185 l.
- II. Regionális INSEA Kongresszus. Pedagógiai
Szemle 1973. 11. sz. 1085-1088. l.

Dr. Lengyel Béláné (Lengyel Györgyi írói néven)

- Keresztszemes kézimunkák, Bp. 1970. Kossuth
Kiadó, 190 l.
- Népi batik, Bp. 1972. Kossuth Könyvkiadó, 89 l.
- Művészettörténet. A Tanítóképző Intézetek szá-
mára, 77-136. l. Bp. Tankönyvkiadó, Változatlan,
negyedik kiadás, 1971.
- Kézimunkák, Új technikák - új megoldások.
Kossuth Kiadó, Bp. 1975. 140 l.
- Gyermekrajz és népi diszitőművészet. Pedagógiai
Szemle 1971. 10. sz. 928-933. l.
- Népművészeti alkotások elemzése. Rajztanítás
1970. 4. sz. 231. l.
- Népművészet és gyermekrajz (általános iskolai
osztályokban végzett kísérletek, 1-4. oszt.) Ugyanott,
1971. 1. sz. 13-15. l.
- Tapasztalatok a romániai művészeti nevelésről.
Ugyanott, 1971. 5. sz. 24-25. l.
- Művészeti nevelés Lengyelországban. Ugyanott,
1971. 5. sz. 25-27. l.
- Tapasztalatok a Német Demokratikus Köztársaság-
ban folyó művészeti nevelésről. Ugyanott, 1975.
2. sz. 13-15. l.

- A népművészet szerepe az esztétikai nevelésben. Insea' 73. II. Regionális Kongresszus. Bp. 1973. 88-92. l.
- . (angolul is!)
- A népművészet ápolása. Viaszolás. A tanító 1973. 12. sz. 15-17. l.
- Rajzoljunk zsirkkrétával! Dörmögő Dömötör 1974. 2. sz. 6-7. l.
- Rajzoljunk gyertyával. Ugyanott, 1974. 3. sz. 8-9. o.
- Karcolt minták. Ugyanott, 1974. 4. sz. 12-13. l.
- Domboru képek. Ugyanott, 1975. 12. sz. 10-11. l.
- Huszonöt év mérlegén; a népi iparművészet. Magyar Nemzet 1970. 33. sz. 11. l.
- Hagyomány és népi iparművészet. Népszabadság 1973. július 15. 7. l.
- Népművészet és nevelés. Nők Lapja 1970. 34. sz. 22-23. l.
- Keresztszemes falikép. Ugyanott. 1972. 47. sz. 15-17. 20-21. l.
- Svéd keresztszemes minták. Ugyanott, 1973. 10. sz. 26. l.
- Himes tojások. Ugyanott, 1973. 15. sz. 14-15. l.
- Mátisfalva és Korond népi iparművészeti szőnyegek. Ugyanott, 1973. 27. sz. 14-15. l.
- Északi szőnyegek. Ugyanott, 1975. 36. sz. 14. l.
- A Népművészeti Vállalat szerepe a népi iparművészeti termékek népszerűsítésében. Tarka szóttas 1973. 1. sz. 6. l.

A Népművészet és Háziipar c. folyóiratban:

- Baranyai népi szóttas - a múltban és ma. 1970. 1. sz. 8-9. l.
- Az NDK népművészeti kiállítása. 1970. 2. sz. 10-11. l.
- Emlékezzünk alapító nagyjainkra. I. 1970. 3. sz. 8-9. l.
- Emlékezzünk alapító nagyjainkra. II. 1970. 4. sz. 8-9. l.
- Népi iparművészetünk huszonöt éve. A legszebb faragásokból. 1970. 5. sz. 8-9. l.
- A himzésekről és a szóttasokról. 1970. 6. sz. 8-9. l.
- A fazekasságról. 1970. 7. sz. 8-9. l.
- A IV. országos szóttaspályázatról. 1970. 8. sz. 6. l.
- Az 1970. évi Kaposi-díjról. 1970. 9. sz. 6-7. l.
- Ifjú népművészek. 1970. 10. sz. 8-9. l.
- Kántor Sándor köszöntése. 1970. 11. sz. 9. l.
- Ungárszki Pál, a "népművészet mestere". 1970. 11. sz. 12-13. l.
- A népművészet és a gyermek. 1970. 12. sz. 10-11. l.
- A Vadászati Világkiállítás kapcsán. 1971. 1. sz. 8-9. l.
- Új hajtás. Fiatal népi iparművészek kiállítása. 1971. 2. sz. 8-9. l.
- Ritmus a művészetben. 1971. 3. sz. 8-9. l.
- Varga László mestermunkája. 1971. 4. sz. 8-9. l.

- Ritmus a népművészetben. 1971. 5. sz. 8-9. l.
- Látogatóban Röth József faragónál. 1971. 6. sz. 10-11. l.
- A bolgár iparművészeti kiállításról. 1971. 6. sz. 6-7. l.
- Hódmezővásárhelyi himzések. 1971. 7. sz. 7. l.
- A bukaresti Falumuzeumban. 1971. 9. sz. 12-13. l.
- Kürtök a Vadászati Világkiállításról. 1971. 10. sz. 9. l.
- "Varrj ruhát Zsuzsi-babának!" 1971. 10. sz. 13. l.
- Élőmuzeum a Kalota partján. 1971. 11. sz. 13. l.
- Palóc babák a zsüri asztalán. 1971. 12. sz. 12-13. l.
- Népi kerámiai tanácskozás Mezóturon és Karcagon. 1972. 1. sz. 4-5. l.
- A csipke művészete. 1972. 2. sz. 8-9. l.
- Breglovics Kálmán hagyatéka. 1972. 3. sz. 6-7. o.
- Vankóné Dudás Juli és együttes az Egyetemi Szinpadon. 1972. 4. sz. 4-5. l.
- A népművészet megszerettetése az iskolákban történik. 1972. 5. sz. 8-9. l.
- A népi hagyományok korszerű helye az iskolai nevelésben. 1972. 6. sz. 8-9. l.
- Érvényesült a művészi szépség és gazdagodás. 1972. 8. sz. 9. l.
- Miért szép? (Egy új kalocsai terítő műelemzése.) 1972. 7. sz. 8-9. l.

- Merész szinkultura, erőteljes hagyományérvényesülés a román népművészeti kiállításon. 1972. 9. sz. 4. l.
- Ifjú népi iparművészek kiállítása. 1972. 9. sz. 8-9. l.
- A győri népművészeti szakkör. 1973. 1. sz. 12. l.
- Téli vásár az NDK centrumban. 1973. 1. sz. 12-13. l.
- Gyermek "népművészek" Lengyelországban. 1973. 1. sz.
- Kézimunkázzunk! (folyt.) 1973. 4. sz. 7. l.
- Kézimunkázzunk! (folyt.) 1973. 5. sz. 12. l.
- Kézimunkázzunk! 1973. 3. sz. 13. l.
- Hirünk a nagyvilágban (Matyó motívumok Svédországban). 1973. 6. sz. 2. l.
- Továbbképzés - sok tapasztalattal. 1973. 6. sz. 3. l.
- Kézimunkázzunk! 1973. 6. sz. 4. l.
- Kézimunkázzunk! Szarvasos minta. 1973. 7. sz. 11. l.
- A finn kiállításról. 1973. 8. sz. 4-5. l.
- Kézimunkázzunk! Tulipános párnavégminta. 1973. 8. sz. 13. l.
- Három napon át gyönyörködtem Sárköz művészetében. 1973. 10. sz. 6-7. l.
- Kézimunkázzunk! Skandináv minták. 1973. 10. sz. 10. l.
- Kézimunkázzunk! Oroszlános párnaminta 1973. 11. sz. 7. l.

- Két hét Stockholmban. 1973. 12. sz. 10-11. l.
- Csillagos párnalapminta. 1973. 12. sz. 15. l.
- Gránátalmás szegélydisz. 1974. 1. sz. 11. l.
- Miért szép? Lehel kürtje s mai utódai. 1974. 3. sz. 6-7. l.
- Miért szép? A művészi képalakítás néhány törvényszerűsége. 1974. 4. sz. 8-9. l.
- Üzenet Szovjet-Északról. 1974. 6. sz. 2. l.
- Miska-kancsó világsikere. 1974. 8. sz. 9. l.
- Egy börszőnyi faragó. 1974. 8. sz. 9. l.
- Kapoli-kiállítás Balatonlellén. 1974. 10. sz. 8-9. l.
- Gyermeekjátékok a Szovjetunióban. 1974. 11. sz. 8-9. l.
- Ujszerűen. 1974. 12. sz. 2. l.
- Német népművészet a Keleti-tenger partján. 1975. 1. sz. 8-9. l.
- Népi hagyományok ápolása az NDK-ban. 1975. 2. sz. 8-9. l.
- Új lehetőségek a népi iparművészetben. 1975. 3. sz. 11. l.
- Észt népi iparművészeti kiállítás 1975. 5. sz. 10-11. l.
- Tantárgyak a népművészet (Kiskőrös) 1975. 6. sz. 7. l.
- Krakkói színek és diszek. 1975. 7. sz. 8-9. l.

Nyergesné Rudolf Éva:

1970.

- A Felszabadulásunk 25. évfordulója tiszteletére rendezett Országos Pedagógus Képzőművészeti Kiállítás, Budapest, MEMOSZ Székház, április 2-15.
- Boglyák tövében (olaj)
- Belső tó (olajpasztell)
- 1973. augusztus 13-20. Budapest, Műszaki Egyetem "E" épületének aulájában képzőművészeti kiállítás az INSEA'73 Regionális Kongresszus alkalmából.
- Napfényben I. (olaj)
- Kőszegi zug (olaj)

1974. január

- Fővárosi Pedagógus Képzőművészek Kiállítása, Balassagyarmat, Művelődési ház
- Lépcsős ház (olajpasztell)
- Görbe utca (grafika)

1975. április 2-13.

- A Felszabadulás 30. évfordulójának tiszteletére rendezett Fővárosi Pedagógus Képzőművészeti Kiállítás, Budapest, Fáklya Klub.
- Zegzugos utca (olaj)
- II. Országos Pedagógus Képzőművészeti Kiállítás, Budapest, Fáklya Klub, 1975. november 10-23.
- Nostalgia (olaj)

A vizuális művészetek megismerésére, szeretetére, értékesítésére nevelés néhány módszere az általános iskola alsó tagozatán. Megjelent: az INSEA '73 II. Regionális Kongresszus Tájékoztatója c. bulletin 98-99. oldalán. Kiadó: Országos Pedagógiai Intézet 1973.

Iskolatelevízió

Rajz, 4. osztály.

Természet utáni tanulmány. Előadó: Rudolf Éva.

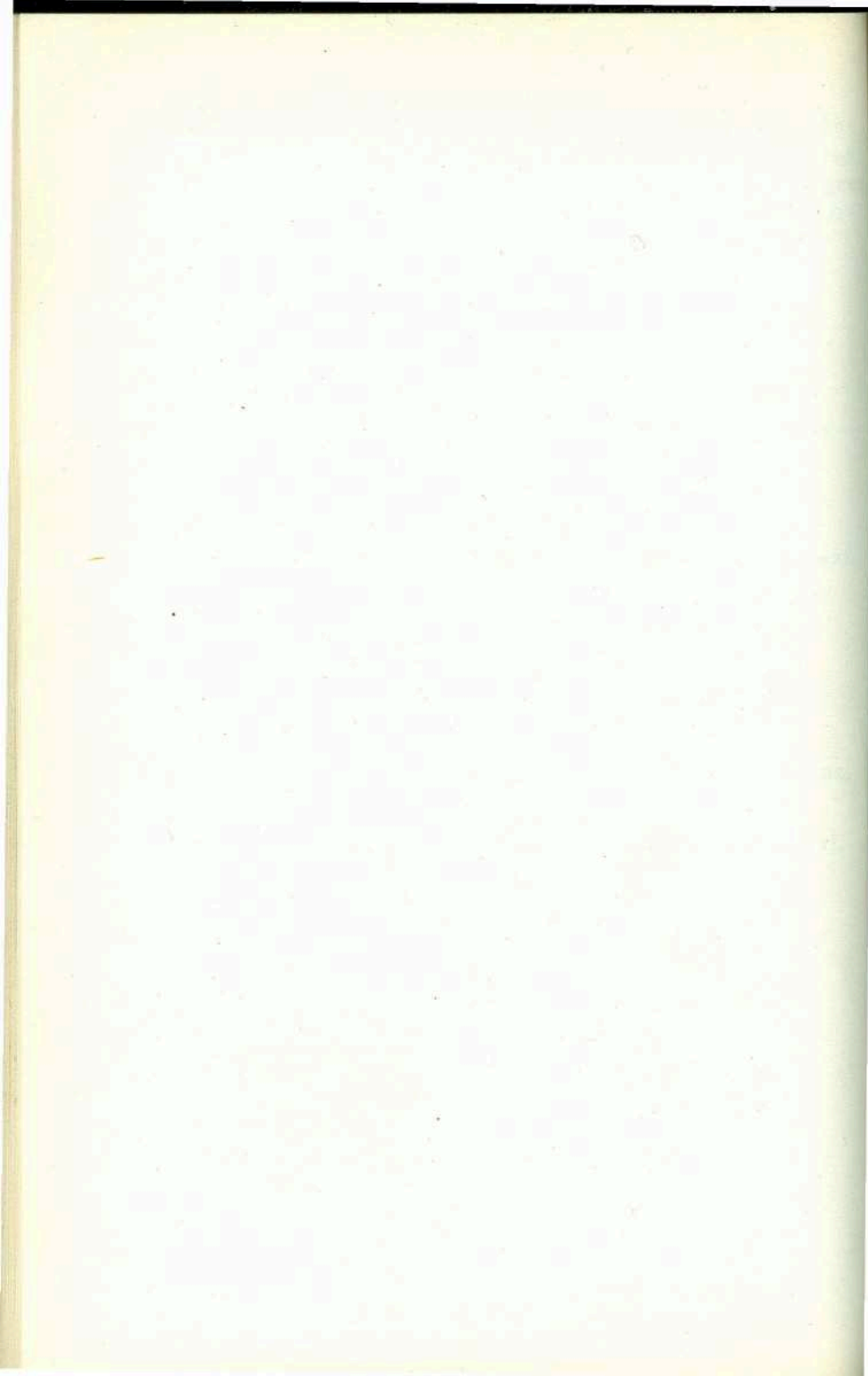
Adásban szerepelt, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974 januárjában két-két alkalommal, 1975. február 1. hetében.

Folyóiratokban megjelent reprodukciók:

- Kisváros (filcrajz) Pedagógusok Lapja XXVI. évf. 16. sz.
- Tapolcai hangulat (filcrajz) Pedagógusok Lapja XXVII. évf. 16-17. sz.
- Variációk (filcrajz) Budapesti Nevelő VII. évf. 2-3. sz. 158. l.
- Erika (filcrajz). Budapesti Nevelő IX. évf. 2. sz. 95. l.
- Hazafelé (filcrajz). Pedagógusok Lapja XXX. évf. 1974.

AZ INTÉZET BIZOTTSÁGAI

NEVELÉSI BIZOTTSÁG

Nevelési Bizottságunk 1970 őszén, alakulásakor megfogalmazta működési és szervezeti alapelveit. Eszerint:

A Nevelési Bizottság az Intézet igazgatósága mellett és annak irányításával működő, tanácskozó, tanácsadó (nem operatív) jellegű szerv, amely a nevelőmunkában szerepet játszó intézeti szervezeti egységek (szakcsoportok, Csoportvezető Tanárok Munkaközössége, gyakorlóiskolai tantestület, Diákjóléti Bizottság), a társadalmi szervezetek (MSZMP, KISZ, Pedagógus Szakszervezet) képviselőiből és a nagyobb tapasztalatokkal rendelkező oktatókból áll.

A Nevelési Bizottság koordináló, segítő és elvi irányító szerepet tölt be.

Foglalkozik:

- "a) az intézet nevelési programjának, egyéb fontos dokumentumainak, elvi kérdéseinek és módszertani problémáinak kidolgozásával;
- b) a nevelőmunka egészének és részterületeinek vizsgálatával, elemzésével és ennek alapján ajánlások kidolgozásával;
- c) az intézeti szervek, társadalmi szervezetek nevelőtevékenységének elemzésével és ennek alapján ajánlások kidolgozásával;
- d) a felsőoktatási neveléssel kapcsolatos dokumentumok, kísérletek és szakirodalom figyelésével és propagálásával".

A Nevelési Bizottság 3 éves programban, illetve tan-
évekre lebontott munkatervben határozza meg időszerű
főbb feladatait, jelöli meg a konkrét teendőket. Évente
3-4 ülést tart. Anyagainak elkészítésébe, a problémák
elemzésébe, ajánlások összeállításába bevonja az érin-
tett szervek, szervezetek képviselőit. A különösen fontos
anyagokat az intézet állami és pártvezetősége elé ter-
jeszti, kikéri véleményüket.

Tevékenységi formái:

- a nevelés kérdéseivel foglalkozó anyagok (egyéni
vagy kollektív munkával kidolgozott írásbeli elő-
terjesztés), szóbeli tájékoztatók, beszámolók meg-
vitatása;
- ifjúságkutatói, ifjúságpszichológiai vizsgálatok,
felmérések végzése;
- konzultációk, tapasztalatcserék stb. szervezése.

A megalakulás óta végzett munka

1970-72:

Az 1970-71-es tanévben a Bizottság "Irányelvek az inté-
zeti nevelési program továbbfejlesztéséhez" címmel el-
készítette, majd kidolgozta az új intézeti Nevelési Prog-
ramot.

A program az MSZMP Központi Bizottságának ifjúság-
politikai határozata és az MM Pedagógusképző Osztálya-
nak ajánlásai alapján, az intézeti nevelőmunkában részt-
vevő valamennyi szerv tevékeny közreműködésével ala-
kult ki. Tartalmazta korábbi legértékesebb tapasztalatain-
kat, az előző "Nevelési terv" pozitív elemeit, de tudo-
mányosan jobban megalapozva, a mai pedagógussal szem-
ben támasztott társadalmi és szakmai követelmények tük-
rében foglalta egybe az intézeti nevelés cél- és eszköz-
rendszerét, lehetőségeit, módszereit. Az új Nevelési

programot megvitatta és jóváhagyta az Intézeti Tanács, megismerte, véleményezte az oktatói testület.

Ugyanebben az évben készült el az 1971-73-as időszakra szóló munkaprogram, amely meghatározta a legfontosabb tennivalókat. Tevékenységünket a következő akciók jellemezték:

1. Az MSZMP KB 1970-es ifjúságpolitikai állásfoglalása felhívta a felsőoktatási intézetek figyelmét az ifjúság közéleti nevelésének problémáira; ösztönzést adott olyan formák, módszerek keresésére, amelyek fejlesztik az ifjúság közéleti aktivitását.

A Nevelési Bizottság és a KISZ foglalkozott ezzel a kérdés-csoporttal, áttekintette a sokszínű és szép eredménnyel végzett társadalmi munkaformákat, újabb lehetőségeket vizsgált meg, ajánlást készített.

Az ajánlásban összesítette az intézeti és a pedagógusképzéshez kapcsolódó intézeten kívüli közéleti-társadalmi tevékenység lehetőségeit, hogy ezzel is segítse a KISZ-tagok aktivizálódását.

(1972 áprilisában a KISZ-szel közösen megvizsgáltuk a hallgatók közéleti tevékenységének alakulását, és határozott fejlődést állapíthattunk meg.)

2. 1971-ben a Nevelési Bizottság és az intézeti könyvtár közös előterjesztést, dolgozatot készített "Az ifjúságkutatási módszerek alkalmazási lehetőségeiről" (bibliográfiai melléklettel), amellyel a pedagógiai helyzet- és hatáselemzéshez, a nevelés objektív adatokon alapuló tervezéséhez, végzéséhez kívánt segítséget nyújtani, új eljárások alkalmazására hívta fel a figyelmet, felvázolta a későbbi vizsgálatok tematikáját.

A tervezetet az MM Pedagógusképző Osztálya a testvér-intézményeknek is megküldte.

3. Foglalkoztunk bizottsági ülésen az óvodai és az iskolai gyakorlatok nevelési lehetőségeivel és tapasztalataival. A gyakorlatot irányító igazgatóhelyettesek tájékoztató jellegű előterjesztései és a vita megerősítette, hogy a pedagógiai gyakorlatok milyen fontos szerepet játszanak a hallgatók szakmai felkészítésében, személyiségük, hivatástudatuk formálásában, ugyanakkor feltárták e terület kihasználatlan lehetőségeit is.
4. A csoportvezető tanári munka tervezésének, gyakorlati megvalósításának megvitatása céljából beszélgetést szerveztünk. A konkrét vitaalapot a III/3-as (1971/82.) csoport fejlődését bemutató csoportvezető tanári tájékoztató nyújtotta. A tájékoztató és az eszmecsere hangsúlyozta a csoportközösségekben rejlő gazdag nevelési lehetőségeket, a tanárok és hallgatók elvi alapokon álló együttműködésének fontosságát, a közvetlen pedagógiai tapasztalatok jelentőségét.

1972-75.

1972 őszen - annak érdekében, hogy összhangba kerüljünk az MM Pedagógusképző Osztálya és a testvérintézmények megfelelő terveivel - új hároméves munkaprogramot dolgoztunk ki 1972-75-re. A program alapját képezte az MSZMP KB ifjúságpolitikai és az állami oktatás továbbfejlesztéséről szóló határozata, valamint az Intézet nevelési programja. A felsoroltakból és az intézeti nevelés helyzetéből kiindulva úgy ítéltük meg, hogy különös gondot kell fordítanunk:

- az oktatás keretében végzett nevelőmunka céltudatosságának és színvonalának emelésére, a szakcsoportok nevelőmunkájának fejlesztésére,
- a kötelező órákon kívüli tevékenységi formák nevelési lehetőségeinek maximális kihasználására,

- a szocialista szellemű tanár-hallgató viszony fejlesztésére,
- a hallgatók közéleti tevékenységének fejlesztésére.

Fontosabb akcióink:

1. A nevelés realisabb tervezése, a hallgatók öntevékenységének kibontakoztatása, célkitűzéseink eredményes megvalósítása érdekében szükséges volt pontosabban ismernünk diákjaink neveltségi szintjét, eszmei-politikai arculatát, igényeit. Ezért terveztük meg és végeztük el 1972/73-ban a neveltségi szint vizsgálatát. A vizsgálat valamennyi évfolyamra kiterjedt. A tervezést, a felméréseket, az értékelést a Nevelési Bizottság és egy időszakosan létrehozott (a Neveléstudományi-, Marxizmus-leninizmus-, Ének-zenei Szakcsoport és a KISZ tagjaiból álló) munkacsoport végezte.

A nyert adatok gazdagították, differenciáltabbá tették a hallgatókról alkotott képünket, értékes nevelési következtetések levonására adtak lehetőséget, ráirányították a figyelmet a hatékonyság érdekében megoldandó legfontosabb problémákra. A vizsgálat résztvevői értékes tapasztalatokat szereztek az ilyen jellegű felmérések módszerei tekintetében, jó alkalom nyílt a hallgatókkal való, speciális területen történő munkatársi együttműködés megvalósítására.

2. 1972 őszén az Országos Felsőoktatási Nevelési Munkaközösség Pedagógusképző Szekciójának ülésén "A Budapesti Tanítóképző Intézet Nevelési Bizottsága munkájának néhány tapasztalata" c. tájékoztatót adtunk munkánkról. Az ülés résztvevői úgy értékelték a vita-indító anyagot, mint ami irányelvnek tekinthető a nevelési bizottságok munkamódszereihez.

3. Az 1973/74-es tanév végén írásbeli javaslatokat tettünk a tanító- és óvónőképzős nevelési programok továbbfejlesztésére. A javaslatok elkészítését anyaggyűjtés, a programok megvalósításának és megvalósíthatóságának elemzése előzte meg. Az összegezést a Nevelési Bizottság végezte.

Különösen fontosnak tartottuk:

- a hallgatók eszmei-politikai fejlődését gátló vagy tisztánlátását zavaró kispolgári nézetek, jelenségek elleni céltudatosabb harcot, a feladatok differenciáltabb, konkrétabb meghatározását;
  - a tanítói nevelési eszmény finomítását;
  - a hallgatók általános arculatáról kialakított kép árnyalását;
  - a program strukturájának megváltoztatását.
4. Új szint hozott munkánkba, hogy - a Nevelési Bizottság működése óta először - foglalkoztunk egy intézeti szerv, a Természettudományi Szakcsoport nevelőmunkájával. Írásos beszámolójuk és a vita megfogalmazta az óvónő- és tanítóképzés egységes profiljából eredő előnyöket és hátrányokat:

A Szakcsoport oktató (természettudományos, testi és technikai), nevelő, képző munkája igen pozitívan járul hozzá a széles látókörű, sokoldalúan felkészült és fejlett, természettudományos gondolkodásra képes leendő óvónők és tanítók formálásához.

Kétségtelen tény azonban az is, hogy a hallgatók közül kevesekben él valódi érdeklődés a természettudományok iránt, s emiatt nehézségekbe ütközik a nevelési programban megjelölt szakcsoporti feladatok maradéktalan megoldása.

5. Intézetünkben mindig természetes cél volt az olyan pedagógusok nevelése, akik progresszíven nyitottak, érzékenyen reagálnak a társadalom produktumaira, képesek azokat kritikai módon integrálni és közvetíteni, sőt tudnak újat is alkotni. Tisztában vagyunk azzal, hogy hallgatóink kvalitásai különbözőek, s így fejleszthetőségük is eltérő.

Amikor a kulturális nevelés problémáit választottuk témának, akkor a "miben, hogyan előbbre lépni" gondja vezetett bennünket. A beszélgetés - amelyre meghívtuk az illetékes intézeti szervek képviselőit - árnyaltabbá tette a hallgatók kulturális-esztétikai fejlettségéről kialakított képünket, segített megfogalmazni az aktuális feladatokat:

- a kulturális munkának koncepciózusabbnak, orientáló jellegűnek kell lennie,
  - intenzívebb módszerekkel is segítenünk kell az esztétikai ismeret- és élményszerzést, az alkotó tevékenységet,
  - a hallgatók minél szélesebb rétegét kell aktivizálnunk az intézeti és gyakorlóiskolai kulturális tevékenységben, hogy jövőendő munkájukhoz konkrét tapasztalatokat szerezzenek.
6. Az intézet főiskolává fejlesztése új, megnövekedett feladatok megoldását igényli majd szakcsoportjainktól, egyben intenzívebb munkát tesz lehetővé. A tanszéki munkára azonban fel kell készülni. Ezt kívántuk megkönnyíteni azzal, hogy ajánló irodalomjegyzéket állítottunk össze "A szakcsoporti (tanszéki) nevelőmunka formái és módszerei" c. témához. Az irodalomjegyzéket eljuttattuk minden szakcsoporthoz, egyben javasoltuk a téma feldolgozását.

7. A felsorolt akciókkal párhuzamosan gondot fordítottunk a folyamatos és az aktuális intézeti feladatok megoldásának segítésére.

Igy az 1974/75-ös tanévben munkánk középpontjában állt:

- a felszabadulás 30. évfordulójának méltó megünneplése,
- a tanár-hallgató viszony szocialista jellegének erősítése,
- az intézeti nevelőmunka színvonalának emelése és a tanulmányi munkafegyelem megszilárdítása.

Erőinket - külön akciók helyett - a felsoroltakra összpontosítottuk.

A Nevelési Bizottság - tagjai révén - részt vesz az intézet valamennyi szervének, szervezetének tevékenységében, ezáltal képes átfogó és konkrét tájékozódásra, ami nagy mértékben megkönnyíti szerepének betöltését.

Ugy látjuk, eddigi tevékenységünk hasznos volt, harmonikusan illeszkedett az intézeti összmunkába. A jövőben is azonos alapelvek szerint kívánunk dolgozni.

A Nevelési Bizottságot 1974-ig Dr. Magyarfalvi Lajos szakcsoportvezető intézeti tanár irányította, 1974 őszétől Pozsgay Imréné elnökletével működik.

TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁG

A Tudományos Bizottság a tanítóképző vezetőségét segítő, tanácsadó és részben operatív bizottság. Egyrészt szervezi és irányítja az intézetben a tudományos munkát, másrészt kapcsolatot tart más tudományos szervezetekkel (az MTA Pedagógiai Kutató csoport, az Országos Pedagógiai Intézet, a Felsőoktatási Pedagógiai Kutatóközpont). Rendezvényekkel fórumot teremt mind az oktatóknak, mind pedig a hallgatóknak munkásságuk bemutatására és megvitatására.

A Tanítóképző Intézet Tudományos Bizottsága a legszorosabban együttműködik az intézet vezetőségével, az MSZMP alapszervezetével és az intézet egyéb bizottságaival.

Az elmúlt öt esztendő igen sok lényeges változást hozott intézetünk tudományos életében. A Tudományos Bizottság feladatköre ennek értelmében egyre szélesebb lett, ugyanakkor a mélyebb munka igénye is halaszthatatlanul felmerült. Ezt a korszakot országos tudománypolitikai vonatkozásban is az átmenetiség jellemezte. A pedagógiai kutatások alkalmi és szervezetlen kezdeményezésekből a többi kutatáshoz hasonlóan szervezett formát öltöttek. Ezért érthető, hogy az intézeti kutatási témák az évek folyamán többször átfogalmazódtak és különböző keretben jelentek meg.

A tudomány fejlődésének előmozdításában felbecsülhetetlen jelentőségű az MSZMP tudománypolitikai határozata. Az MSZMP KB tudománypolitikai irányelvei indították el azt a folyamatot, amelynek eredményeképp a tudatos összműködés lehetségessé válik.

A Tudományos Bizottság mindenkori feladatainak értelmében kutatási terveket dolgozott ki, és beszámolt a tervek végrehajtásáról. Intézetünk MSZMP alapszervezetének vezetősége 1969. december 28-án fogalmazta meg azokat a feladatokat, amelyek a tudománypolitikai irányelvek megvalósítása során hárulnak intézetünk oktatóira. Az Intézeti Tanács és az oktatói értekezlet megtárgyalta a feladatokat, és meghatározta megoldásuk módozatait. Elkészült az intézet egyszerűsített középtávu kutatási terve.

Intézetünk profiljának megfelelően a pedagógiai, pszichológiai és tantárgypedagógiai kutatások álltak a kutatási terv középpontjában.

A választott témák kutatását elősegítette, hogy az irányított, szervezett és ellenőrzött önképzés keretében oktatóink elsősorban filozófiai témákkal foglalkoztak, ezzel megalapozva az említett kutatások világnézeti vonatkozásait.

A középtávu kutatási terv végrehajtásának időszakában állították össze, határozták meg intézetünkben a pedagógusképző intézményekben Beszédművelés címen bevezetett új tantárgy ismeretanyagát, szerkezetét és oktatásának módszertanát. Ennek a tantárgynak a kidolgozása Hernádi Sándor munkája volt.

Intézetünk tervtémája volt egy igen nagy horderejű kérdés kidolgozása, nevezetesen a pedagógus személyiségével kapcsolatos kutatás olyan megtervezése, amely elvezethet a pedagógus pályaalkalmasságának megállapításához, a szükséges módszerek kidolgozásához. Ezt a kutatást Ungárné dr. Komoly Judit irányította. Az így kialakult hármas vizsgálati rendszerből kettőt a kutatás vezetője maga, egyet pedig Gáspárné dr. Zauner Éva dolgozott ki. Részben ezeknek a kutatásoknak a felhasz-

nálásával készült el Ungárné dr. Komoly Judit kandidátusi disszertációja, amelyet 1974-ben sikeresen megvédett.

A tanítói pályaaalkalmasság egyik próbája a mondásválasztás módszere, amelyet szélesebbkörű személyiségvizsgálatokra alkalmazott és kandidátusi disszertációjában megvédett 1972-ben Gáspárné dr. Zauner Éva.

Ungárné és Gáspárné kutatásainak eredményét és felhasználásának gyakorlati lehetőségeit vizsgálta meg 1973 novemberében egy tudományos ülés szak Sopronban, amely elhatározta a pályaaalkalmassági vizsgálati rendszer átvételét és kipróbálását a vidéki képzőkben is.

1972-ben kezdte meg az óvónői pályaaalkalmassági vizsgálatokat Perlai Rezsőné intézeti docens; a soproni tanácskozáson mutatta be eddigi eredményeit.

Az általános iskola alsó tagozatában folyó oktatás és nevelés szintén tervtéma volt az elmúlt években. Ennek a kutatási témának a keretében foglalkozott dr. Biró Viktorné a tanulók erkölcsi tudatosságának vizsgálatával és alakíthatóságának kérdésével. A kutatások eredményeképp készült el kandidátusi disszertációja "Az általános iskolai 4. osztályos tanulók erkölcsi tudatosságának vizsgálata és alakíthatósága az oktató-nevelő munka során" címmel. Disszertációját dr. Biró Viktorné 1971-ben védte meg, és elnyerte a "neveléstudományok kandidátusa" fokozatot.

Az alsó tagozatos tanulók zenei izlésének fejlődését és helyes irányban történő fejlesztését vizsgálta Csillag Lászlóné intézeti tanár. Széleskörű kutatási metodológiával feltárt eredményeit kandidátusi disszertációjában írta meg, "Zeneművek pszichikus tükröződésének vizsgálata

lata" címen. A tanulmány előzetes vitáját szintén a Tudományos Bizottság szervezte, a vitán több zenei és pszichológiai szaktekintély vett részt. A disszertáció megvédésének időpontját 1975 őszére tűzte ki a TMB.

Tantárgypedagógiai kutatások terén is jelentős eredmények születtek. A matematikaoktatás területén dr. Göndöcs László intézeti tanár dolgozott figyelemreméltó eredménnyel. Kidolgozta a komplex matematikaoktatás ismeretanyagának egy részét, és a módszertani megoldások fejlesztéséhez is hozzájárult. Kutatásának eredményét tükrözik a tanítóképző intézetek számára írt matematikai jegyzetek, valamint tantárgypedagógiai tanulmányai. Eredeti színekkel lépett nyomába Kovács Zoltán intézeti tanár. A gyermekek tanórán kívüli matematikai nevelésének lehetőségeit gyarapította ötleteivel.

Jelentős kutatások színhelye volt intézetünk a vizuális nevelés területén. Dr. Domonkos Imre intézeti tanár a vizuális nevelés problémakörével foglalkozó cikkeit szakfolyóiratokban publikálta. Dr. Lengyel Béláné a népművészet értékeit igyekezett rendszeres kutatói és írói tevékenysége mellett a hallgatókba plántálni a legmesszebb sikerrel. Tudományos Diákköre jelentős alkotásokat és sikeres pályamunkákat is hozott létre.

A rajzi szakcsoport értékes munkáját a többi oktató is folytatni óhajtja. Különösen nagy igényeket támaszt velük szemben egy komplex művészi neveléssel foglalkozó tudományos diákkör munkájának tartalmi és módszertani kialakítása.

A testnevelési szakcsoport keretében folytatta kutatásait Becsy-Bertalan Sarolta, kutatási eredményeit részint Kunos Andrásné társszerzővel együtt írt külön kiadványban publikálta.

A tervkereten kívül dolgozott éveken át nagy elmélyedéssel tudományos munkáján dr. Lázár Tibor. 1975-ben "Lukács György pedagógiai nézetei" címen írta meg és védte meg bölcsészdoktori disszertációját.

"A szemléletes gondolkodás fejlődése a tárgyi-eszközi cselekvéssel" címen írott doktori értekezésének folytatásképpen pszichológiai kutatásokat végzett dr. Somlai András tragikusan korai haláláig.

Tanáraink igen jelentős részt vállaltak a tanító és óvónőképzős jegyzetek megírásában. Legujabban Dr. Gál Györgyné készítette el Logikai gyakorlatok című munkafüzetét, amely korszerű oktatástechnikai eszközök alkalmazásával folytatott vizsgálatainak eredménye.

Uj alapokra helyezte a tudományos kutatómunkát a távlati kutatási terv, amely 1974 tavaszán jutott el intézetünkhöz "A közoktatás fejlesztésére irányuló kutatási főirány témajegyzéke" címen. A témajegyzék a kívánatos kutatási témák megjelölése mellett utal azokra a tudánypolitikai irányelvekre, amelyeket az MSZMP KB tudánypolitikai határozata leszögezett, és hangsúlyozottan a legfőbb feladatot a neveléstudományi kutatások szervezettebb, céltudatosabb kialakításában jelöli meg. A témajegyzék kiemeli a kutatott témák komplexitását, és kívánatosnak tartja az interdiszciplináris kutatások megszervezését.

A témajegyzék alapos tanulmányozása után intézetünk három fő témakör tanulmányozását tűzte ki maga elé, a IV/3-as témakörben "A tanulóifjúság szocializációja és értékorientációja", valamint "A tanulóifjúság életmódja és alakításának főbb tényezői" címen óhajt kutatásokat végezni. Ezekbe a témákba torkollhatnának intézetünk hagyományos pszichológiai és pedagógiai vizsgálatai. "Az oktatás és nevelés folyamatos tartalmi és

módszertani korszerűsítése" címet viselő IV/2 témacsoportba illeszthető tantárgypedagógiai, iskolarendszertani témák kutatásával már eddig is foglalkoztak oktatóink.

Az oktatók vállalásai alapján megkezdjük az egyes kutatási témák bejelentését az illetékes szerveknél. A még tisztázatlan szervezeti kérdéseket intézetünk főiskolává válása után fogjuk rendezni a koordináló szervek segítségével.

Intézetünk tudományos életének évente visszatérő szintjét jelentik a tudományos felolvasó ülések, illetve az ilyeneken való részvétel. Évente átlag két ilyen házi összejövetelt rendezünk. Hagyományosan ápoltuk a Magyar Pszichológiai Társaság Pedagógiai Pszichológiai Szekciójával a kapcsolatokat. Egy ilyen összejövetel alkalmával 1974 májusában a Társaság több tagja tartott előadást dr. Lénárd Ferenc, a pszichológiai tudományok doktora szervezésében. Intézetünk egyik tanárát, Ungárné dr. Komoly Juditot érte az a megtiszteltetés, hogy a szekció új titkára lett.

Intézetünk oktatói részt vettek több tudományos gyűlésen, így legutóbb Hajduböszörményben az óvodapedagógiai napokon, ahol intézetünkől Gáspárné dr. Zauner Éva tartott korreferátumot.

A Tudományos Bizottság javasolta és hasznosította a tanárok külföldi utazásait is. Ennek keretében számos tanulmányutat tettek a szocialista országokban, s a jelentésekből publikációk is születtek. Kéthónapos tanulmányutat tett Angliában Gáspárné dr. Zauner Éva; a Köznevelés hasábjain számolt be tapasztalatairól. Ezeket később kutatásaiba messzemenően beépítette.

(X) A Tudományos Bizottság egyik igen fontos feladata, hogy támogassa és szervezze a tudományos diákköri munkát. 1974-ben az Intézeti Tanács foglalkozott a tudományos

diákkörök helyzetével, elkülönítette ezt a rangos felső-
oktatási diákmunkát egyéb önkéntes hallgatói tevékenysé-
gektől. Működik intézetünkben Ungárné dr. Komoly Judit
diákköre, amely a pedagógus személyiség vizsgálatával
foglalkozik, Gáspárné dr. Zauner Éva diákköre, amely
személyiséglélektani vizsgálatokat végez hallgatókon és
nehezen nevelhető gyerekeken. Ez utóbbi diákkör elérte
a speciális kollégium szintjét, jogi helyzetét. Működik
továbbá komplex esztétikai neveléssel foglalkozó diákkör
Lengyel Györgyi vezetésével, és kis matematikusok köre
Kovács Zoltán vezetésével.

A diákkörök voltak a hallgatók tudományos kutatásainak
melegágyai, de ezen kívül is számos értékes tudományos
igényű hallgatói munka született az elmúlt években. Hall-
gatóink minden évben részt vettek az OSZK versenyeken,
és a háromszor megrendezett PJOT-on. Minden eszten-
dőben többen nyertek díjakat, 1973-ban intézetünk egyik
hallgatója, Balázs Jánosné nyerte el pályamunkájával
az MM kiemelt nagydíját. Kár, hogy abban az időben
még nem volt mód a tehetséges hallgatók tudományos
továbbfejlesztésére az intézet tudományos keretei között.
1975-ben kapcsolódtunk be először az OTDK konferen-
ciák rendezvényeibe, mindjárt figyelemreméltó sikerrel:
a pedagógiai és pszichológiai szekcióban két 1000 Ft-os
díjat nyertünk, és Szombathelyen az Oktatástechnikai
Szekcióban szintén két dolgozatot díjaztak. Ezen kívül in-
tézetünk is díjazott további hat értékes pályamunkát házi
konferenciáin.

A Tudományos Bizottság sokrétű munkája még további
jelentős feladatokkal fog gyarapodni intézetünk főiskolává
válása során. Óvakodnunk kell attól a veszélytől, hogy
a sokféle kíváncsi következtében intézetünk elveszíti
sajátos arculatát, és nem tud koncentrálni leglényegesebb
feladataira. Nem cél, hogy sokfélét kutassunk, és gyara-
pítsuk a pedagógiai publicisztika ivszámát. Sokkal

jelentősebb feladatokra kell vállalkoznunk: elő kell készítenünk kutatásainkkal azt a távlati fejlődést, amelyet új közoktatási rendszerünk fog majd kiteljesíteni. A pedagógusjelöltek szakszerű kiválasztásával, elmélyedt, sokoldalú képzésével, a legújabb nevelési és oktatási témák tervszerű kutatásaival, és nem utolsósorban azzal a közvetlenül áramló kutatói stílussal alkothatunk jelentőset és a jövő nemzedék számára meghatározót, amelyet az elmúlt évek erőfeszítései során alakítottunk ki.

KULTURÁLIS BIZOTTSÁG

A Bizottság feladata az Intézet kulturális életének tartalmi és politikai irányítása, ellenőrzése, az Intézet különböző szervezeti egységei kulturális tevékenységének összehangolása, az intézeti kollektíva aktivizálása volt. Biztosítani kellett az Intézet különböző rendezvényeinek színvonalát. Különös figyelmet kellett fordítani az Intézet irodalmi életének fellendítésére. Fontos feladata volt a hallgatók esztétikai izlésének fejlesztése, különös tekintettel az anyanyelvi kultúra és irodalmi érdeklődés fokozására.

A hallgatók folyamatos, öntevékeny, kulturális tevékenységének elősegítése több irányú volt. Zenei vonatkozásban az intézeti és óvónői énekkar megszervezésével jelentős számú hallgató kapott maradandó zenei élményt. Az óvónői énekkar az óvónő szakos hallgatók számának csökkentése következtében csak 3 évig működött. Énekkarunk az intézeti ünnepélyeken, a kerületi rendezvényeken, az országos minősítő hangversenyeken, valamint a rádiófelvételeken elért sikereivel öregbítette az Intézet hírnevét. Az opera- és a hangversenylátogató hallgatók száma is jelentős.

Az anyanyelvi kultúra fejlődésének elősegítése terén figyelemre méltó a minden évben megrendezett szavalóverseny, az irodalmi színpad működése, amely segíti az ünnepélyek megrendezését. Sikeres az anyanyelvi kultúra ápolása szempontjából a Magyar Nyelv napja is, amelynek programjaiban kifejezésre jutott a szocialista fejlődés jelentősége. A hallgatók kulturális, irányító tevékenysége széles teret kapott a gyakorlóiskolában szervezett versmondó délutánokon, prózamondó versenyeken, klubfoglalkozásokon és a kisdobos könyvtár rendszeres működtetésében. A hallgatók színházlátogatási igénye

messze meghaladta a rendelkezésünkre álló jegyek mennyiségét, és sajnálatos, hogy a jegyek beszerzésének lehetősége egyre kevésbé tart lépést az igények fokozódásával.

Képzőművészeti vonatkozásban kiemelkedik az Intézet esztétikai arculatát kialakító dekorációs és propaganda brigádok tevékenysége, évente két alkalommal kollektív muzeum-, illetve tárlatlátogatáson való részvétellel a vizuális esztétikai nevelés fejlesztése, a bábszakkör szervezése. Az intézeti kutatási tervhez kapcsolódóan komplex esztétikai neveléssel foglalkozó tudományos diákkör alakult.

Erre az időszakra esett két fontos dátum: Petőfi Sándor születésének 150. és hazánk felszabadulásának 30. évfordulója. A Petőfi-évfordulóval kapcsolatban kiemelkedő eseménynek számított a március 15-i ünnepély, az április 28-án megtartott hangverseny, és az énekkar szereplése a Szegeden megrendezett OSZK rendezvénysorozaton.

A Kulturális Bizottság egész tevékenységét áthatotta a 30 éves évforduló, amelyet az Intézet magas színvonalu műsorral méltóképpen megünnepeelt. Az egyes szakcsoportok munkáján belül sok szakdolgozati téma is e gondolathoz kapcsolódott.

Figyelemre méltó volt a népdal-, tömegdal-, és uttörődal éneklési verseny megrendezése és az ez alkalommal megnyitott képzőművészeti kiállítás, amelyek nagy sikert arattak az Intézet kollektívája előtt.

Örvendetes, hogy a hallgatók klubélet iránti igénye részben megoldódott a "Rudas"-klub működésével, amelynek több rendezvénye a Tanítóképző Intézetben kapott helyet (Pl.: Ránki Dezső zongoraestje, író-olvasó találkozó stb.).

A Kulturális Bizottság rendelkezésére álló anyagi keretet pályamunkák díjazására, versenyek jutalmazására, kulturális jellegű szakkörök támogatására használtuk fel.

A Kulturális Bizottság elnöki tisztjét 1973-ig dr. Kovács Ferencné szakcsoportvezető intézeti tanár, 1974-ig Ungár-né Komoly Judit intézeti tanár, 1974-től Gerenday Endre intézeti tanár látta el.

DIÁKJÓLÉTI BIZOTTSÁG

A Diákjóléti Bizottság tevékenysége négy területen folyik. Javaslatot tesz az intézet igazgatóhelyettesének:

1. a hallgatók szociális kategóriájának megállapítására, bizonyos esetekben módosítására, a rendszeres pénzbeli támogatás összegére;
2. tanulmányi ösztöndíjuk összegére;
3. a menzakérelmek teljesítésére;
4. a csoportos és egyéni prémiumok megítélésére.

A Diákjóléti Bizottság működését miniszteri utasítások szabályozzák. A Bizottság tagjai: az elnöki feladatokat végző intézeti tanár, a KISZ VB érdekvédelmi felelőse, aki a Bizottság elnökhelyettese, a pártszervezet képviselője és az igazgatói hivatal munkatársa, aki a Bizottság titkári teendőit látja el.

A Bizottság félévenként foglalkozik a tanulmányi ösztöndíjakkal, menzakérelmekkel, évenként egyszer a prémiumokra tesz javaslatot, illetve a hallgatók szociális kategóriáját állapítja meg.

A Bizottság minden esetben az igazgatóság által megállapított, felhasználható keretösszegeből és a hallgatói csoportok készítette javaslatokból indul ki. A csoport diákszociális és tanulmányi ösztöndíj-javaslatait illetően a csoport képviselőinek jelenlétében, a velük való megbeszélés alapján foglal állást és tesz javaslatot az illetékes igazgatóhelyettesnek.

A csoport képviselőjében szavazati joggal vesz részt a megbeszélésen a csoportvezető tanár, a csoport KISZ titkára és érdekvédelmi felelőse, tanácskozási joggal a csoportvezető hallgató.

A Diákjóléti Bizottság törekszik arra, hogy:

1. tevékenységével az Intézet pedagógiai célkitűzéseit támogatassa, tehát hogy javaslatai a hallgatók tanulmányi munkáját, munkafegyelmét serkentsék, hivatástudatuk, közéleti aktivitásuk, pedagógus személyiségük fejlődését szolgálják;
2. a juttatások arányai egységes elvek és elbírálás alapján alakuljanak az Intézet valamennyi csoportjában.

A Bizottság különös figyelemmel kíséri a gyermekes és terhes hallgatók, illetve a még tanuló házaspárok anyagi és szociális körülményeinek alakulását, és a népesedéspolitikai intézkedések és az ifjúságpolitikai irányelvek szellemében segíti őket tanulmányaik folytatásában.

Az állandó pénzbeli támogatás alakulása

Tanév	a hallgatók össz- létszáma	a juttatásban részesülők az összlétszám %-ban	a juttatás összege havonként
1970/71.	265	46,5	20.600. - Ft
1971/72.	303	44,4	20.700. - Ft
1972/73.	308	35,7	26.250. - Ft
1973/74.	363	36,0	37.720. - Ft
1974/75.	382	32,7	39.650. - Ft

A Diákjóléti Bizottság a tanulmányi ösztöndíjakra vonatkozó javaslatok kialakításakor mérlegeli a hallgató tanulmányi eredményeit, munkafegyelmét, közösségi magatartását és társadalmi aktivitását, illetve fejlődését.

A vonatkozó rendelet értelmében tanulmányi ösztöndíj adható azoknak a hallgatóknak, akiknek átlageredménye eléri a 3,51-et. Az intézet vezetősége az 1974/75. tanév

I. félévében úgy döntött, hogy az ösztöndíjképesség határát 3,61-ben állapítja meg. Amikor a Diákjóléti Bizottság javaslatot tett a hallgatók ösztöndíjára, egyénileg mérlegelte a 3,51 és 3,60 közötti tanulmányi átlagot elért hallgatók munkáját, különös tekintettel arra, hogy bizonyos esetekben a tantárgyak száma miatt a hallgatók elérhetik a 3,60-as átlagot, de 3,61-et nem, csak annál többet. A Bizottság minden esetben mérlegelte a 3,51 és 3,60 közötti átlagot elért gyermekes és terhes hallgatók körülményeit, és ösztöndíjukra vonatkozó javaslataiban méltányolta társaikénál nehezebb helyzetüket.

A tanulmányi ösztöndíjak alakulása

Év, félév	az ösztöndíjban részesültek száma	az ösztöndíjban részesültek az összlétszám %-ában	a kifizetett ösztöndíjak összege havonként
1970/71. I.	101	35,1	34.350. - Ft
II.	149	56,9	31.450. - Ft
1971/72. I.	105	34,6	23.500. - Ft
II.	184	61,0	40.850. - Ft
1972/73. I.	74	24,0	12.850. - Ft
II.	148	48,3	30.800. - Ft
1973/74. I.	97	26,7	20.450. - Ft
II.	183	50,9	40.350. - Ft
1974/75. I.	95	24,8	21.550. - Ft
II.	164	45,0	39.550. - Ft

Az Intézet 160 hallgató részére tud a menzán ebédet biztosítani, amelynek térítése a hallgató szociális kategóriájának megfelelően progresszív.

A Diákjóléti Bizottság az I-IV. kategóriába tartozó hallgatók menzakérelmét minden esetben teljesítette. A fennmaradó helyeket a terhes hallgatók és azok között az V-VI. kategóriás igénylők között javasolta elosztani, akik társadalmi munkájuk miatt délutánonként sokszor tartózkodnak az Intézetben. Így előnyben részesítette a KISZ VB tagjait és az alapszervezetek titkárait.

A hallgatói csoportok minden esetben rangsorolták a menzát igénylő V-VI. kategóriás hallgatók kérelmeit. A Diákjóléti Bizottság a tanév közben megüresedett menzahelyeket e rangsor alapján töltötte be, de előnyben részesítette a II-III. éves hallgatókat.

A prémium-rendszert az Intézet vezetősége miniszteri utasítás alapján 1972-ben vezette be. A megítélés irányelveinek kialakítása után a Diákjóléti Bizottság kapott megbízást arra, hogy minden oktatási év végén javaslatot tegyen az egyéni és csoportos jutalmazásokra. E javaslatok kialakításában az állandó tagokon kívül (elnök, elnökhelyettes, titkár, a pártszervezet megbízottja) részt vesz a csoportvezető tanárok munkaközösségének vezetője és a KISZ VB két tagja.

A prémium-rendszer az Irányelvek értelmében a tanulmányi munka, illetve a pályára való felkészülést segítő közhasznú tevékenység serkentését célozza.

Egyéni tanulmányi prémiumot kaphat az a hallgató, aki a tanév két félévében legalább 4,00-es tanulmányi átlagot ért el;

valamely tárgyból (tudományos diákkörben, szakkörben, speciális kollégiumon stb.) kiemelkedő teljesítményt nyújtott; a társadalmi munkában aktívan részt vett; kifogástalan munkafegyelmet tanúsított.

Az egyéni jutalom összege 600-1.000. - Ft lehet.

Egyéni tanulmányi prémiumra javaslatot tehet az érdekelt szaktanár, a KISZ alapszervezet vagy a KISZ VB, a csoportvezető tanár.

Kollektív jutalomban részesülhet az a hallgatói csoport, amelynek tagjai a tanév két félévében legalább 3,51-es tanulmányi átlagot értek el; kifogástalan munkafegyelmet tanusítottak, és közösségi szellemük példamutató volt; a társadalmi munkában aktívan részt vettek.

Csoportos jutalomban részesíthető a kiemelkedő társadalmi vagy közhasznú tevékenységet végző, illetve kiemelkedő teljesítményt nyújtó hallgatói munkacsoport (pl. ifjúsági bizottságok, az Irodalmi Szinpad stb.) is, ha tagjai megfelelnek az előzőekben felsorolt követelményeknek.

A kollektív jutalom összege 1000-3.000.- Ft lehet, melyet elsősorban a közösség kulturális fejlődésére kell fordítani. A jutalmazott csoport az összeg felhasználásáról köteles a csoportvezető tanárok munkaközösségének beszámolni.

A kollektív jutalmazásra javaslatot tehet a KISZ VB, a csoportvezető tanárok munkaközössége, illetve a feladat elvégzéséért felelős bizottság vagy szaktanár.

A prémiumokra vonatkozó javaslatot a Bizottság a tanév végén terjeszti az Intézet igazgatója elé.

A hallgatók jutalmazására fordított összegek

Év	Egyéni jutalom fő	Ft(összesen)	Csoportos jutalom	
			jutalmazott csoportok száma	Ft (összesen)
1973.	22	13.200.-	6	10.800.-
1974.	10	8.500	5	9.500.-
1975.	24	21.800.-	1	2.000.-

A Diákjóléti Bizottság munkájában mint a pártszervezet megbízottja vett részt hosszú éveken keresztül Dr. Lengyel Béláné intézeti tanár. Tevékenységével igen nagy segítséget adott, hogy a Diákjóléti Bizottság feladatait demokratikusan és elvszerűen igyekezzék megoldani.

A Diákjóléti Bizottságban elnökhelyettesként tevékenykedett Tafota Anna, a KISZ VB érdekvédelmi felelőse, majd Fábri Lili hallgató. Diáktársaik érdekeit pedagógushoz méltó módon képviselték.

KÖNYVTÁRI BIZOTTSÁG

A Könyvtári Bizottság a könyvtári felügyeletet gyakorló igazgatóhelyettes elnökletével működik, a titkári teendőket a könyvtár vezetője látja el. Az intézet szervezeti egységeit - a szakcsoportokat, gyakorlóiskolát, gyakorlóóvodát, KISZ szervezetet - képviselő bizottsági tagokat az elnök javaslata alapján évenként bizza meg az igazgató. A Bizottság általában negyedévenként ülésezik, szükség szerint rendkívüli üléseket is tart.

A Könyvtári Bizottság fő feladata annak elősegítése, hogy a könyvtár minél maradéktalanabban betölthesse funkcióját, az intézeti oktató-nevelő munkában reá háruló szerepkört. Kikerülhetetlen, hogy operatív feladatok esetén is véleményyt nyilvánítson, elsődlegesen azonban könyvtárpolitikai, pedagógiai kérdésekben kell állást foglalnia, tanácsokat adnia, javaslatokat tennie az intézet vezetőségének.

A Könyvtári Bizottságnak részt kellett vállalnia olyan alapvető kérdések tisztázásában, mint a könyvtár szakkönyvtári jellegének kialakítása, formálása, gyűjtőkörének - az oktatás-nevelés igényeihez alkalmazkodó - meghatározása, az állománygyarapítás iránya és üteme. Foglalkoznia kellett olyan - a gyakorlatot is befolyásoló - elvi kérdésekkel, mint a szervezeti egységek és a központi könyvtár viszonya, kapcsolatainak formái, a szolgáltatások nemei, arányai, a könyvtári munka kaderszükséglete, a könyvtár direkt oktatási tevékenysége. Ezzel indokolható, hogy üléseinek napirendjén többek között az alábbi kérdések szerepeltek:

- A Könyvtári Szabályzat előkészítése, a gyűjtőkör meghatározása
- Az állománygyarapítás tapasztalatai

- A könyvtári feldolgozó (feltáró) munka feladatai, ütemterve, a társadalmi segítség megszervezése
- A könyvtári szolgáltatások arányai, produktivitása, fejlesztésének lehetőségei.

A Bizottság természetesen vett részt az Intézeti Tanács elé kerülő beszámolók, jelentések előkészítésében, a költségvetési revízió által meghatározott teendők intézeti vetületeinek tisztázásában, a feladatok realizálásában.

A Bizottság tagjaitól nagymértékben függ, hogy a könyvtár és az intézeti szervezeti egységek között kölcsönös és folyamatos legyen a szemléletalkotó, a megfelelő tájékozottságot eredményező informálódás.

A CSOPORTVEZETŐ TANÁRI MUNKAKÖZÖSSÉG

A Csoportvezető Tanári Munkaközösség tevékenysége az 1970-75 közötti időszakban a korábbi követelmények szerint alakult. Az 1971-ben átdolgozott Szervezeti és Működési Szabályzat alapján a Munkaközösség feladatai:

- " - a csoportvezető tanárok általános és éves feladatainak meghatározása az intézeti munkára vonatkozó alapvető dokumentumok, tervek alapján; a feladatok tudatosítása; a hallgatói csoportokban folyó nevelőmunka megszervezése, irányítása;
- a pedagógus kollektiva - különösen a Munkaközösségbe tartozó oktatók - szemléletbeli és követelménybeli egységének formálása;
- a hallgatói csoportokban folyó oktató-nevelőmunka tapasztalatainak összegyűjtése, időnkénti értékelése; a legjobb nevelési módszerek ismertetése, terjesztése;
- az intézet vezetőségének rendszeres tájékoztatása a hallgatói csoportokban folyó munkáról, a megoldandó feladatokról."

Amikor az elmúlt öt év munkáját értékeljük, fontos látnunk azt, hogy célkitűzéseinket változó körülmények között kellett megvalósítanunk. 1970-75 között fokozatosan emelkedett a hallgatók létszáma és a csoportok száma. Ennek következtében a korábban kilenc tagú Munkaközösség 13-15 főnyire emelkedett. Ezzel együtt megkezdődött a korábban kialakult, hosszú éveken át nagyjából azonos összetételű csoportvezetői gárda fokozatos kicserélődése.

Elismeréssel kell megemlékeznünk azokról a csoportvezető tanárokról, akik 3-5 "generációt felnevelve", 9-15 éven át egyfolytában vállalták ezt a munkát. Ilyenek vol-

tak: dr. Lengyel Béláné, dr. Magyarfalvi Lajos, Székely Klára intézeti tanárok. Helyükre fokozatosan új tanárok kerültek, akik új elképzeléseikkel, eljárásaikkal színesítik, gazdagítják a munkát.

A hallgatói csoportok létszáma a korábbi 20-22-ről 30-ra emelkedett. Az évről-évre bekerülő új csoportokban egyre kisebb lett a tanítóképzőkre korábban jellemző, fejlett hivatástudattal rendelkező, éretten gondolkodó, tehetséges munkás hallgatók rétege és politikai befolyása is. A helyüket elfoglalók csak részben tudták pótolni azt az ürt, melyet társaik hagytak maguk után. A csoportvezető tanárok a fentiek következtében a korábbinál kedvezőtlenebb feltételek között folytatták nevelőmunkájukat.

A változásokból adódó problémákat felismerve arra törekedtünk, hogy

- az új csoportvezető tanárokat minél előbb bevezessük a csoportvezetői munka kisebb-nagyobb jelentőségű, de egységes nevelői eljárást igénylő területére;
- erősítsük a csoportvezetők munkájának politikai, pedagógiai jellegét, és fokozatosan csökkentjük a felesleges adminisztrációt;
- fejlesszük a pedagógiai egységet és az önálló, egyéni kezdeményezőkedvet is.

A Munkaközösség munkaterveiben évről évre az alábbi feladatkörök ismétlődtek:

1. a nevelőmunka gyakorlatával összefüggő elvek, módszerek közös megvitatása;
2. az intézeti vezetőszervek és a csoportvezető tanárok közti kölcsönös tájékoztatás terve, módja;

3. a Munkaközösség együttműködése a KISZ-szel és az intézeti szervekkel: a Nevelési-, a Diákjóléti-, a Kulturális Bizottsággal és az igazgatói hivatallal;
4. az évfolyamok sajátos nevelési-szervezési feladatai.

A Munkaközösség évente két alkalommal értékelte az elmúlt félév munkáját, és megvitatta az általános, minden csoportra vonatkozó feladatokat. Az egyes évfolyamok sajátos problémáiról évente egyszer az állami vezetők előtt számoltak be a csoportvezető tanárok. E beszámolókon az ifjúsági szervezet intézeti vezetői és az alapszervezetek titkárai is jelen voltak az állami csoportfelelős hallgatókkal együtt.

Az elmúlt időszakban az Intézeti Tanács, a Nevelési Bizottság és a pártszervezet több ízben is napirendre tűzte a csoportvezető-tanári munka kérdéseit. Az Intézeti Tanács napirendjén 1972-ben a Csoportvezető Tanári Munkaközösség tevékenységének összefoglaló értékelése, 1973-ban az országjáró kirándulásokról készített beszámoló szerepelt. Az intézeti szervekben lefolyt viták és a született állásfoglalások nagy segítséget jelentettek a célok, feladatok egységes értelmezése, a csoportvezetői munka jelentőségének felismertetése szempontjából.

A csoportvezető tanárok és az egyes csoportokban működő KISZ-alapszervezetek közötti együttműködés módja nagyjából a munkahelyek üzemi, hivatali vezetése és a mozgalmi szervek közti kapcsolatnak felelt meg.

A KISZ VB az elmúlt öt évben nagy figyelmet fordított az alapszervezeti munkára, megkezdte rendszeres értékelését, minősítését. A pedagógiai jelleg, a közéleti tevékenység kibontakozásáért, a tanulmányi munkát és munkafegyelmet magánügynek tekintő felfogással szemben a csoportvezető tanárok és az alapszervezeti vezetőségek együtt munkálkodtak, habár e munka egyes csoportokban és időszakokban nem volt zökkenőmentes.

Az 1970-75 közti időszak alatt végzett munkát értékelve megállapíthatjuk, hogy a Csoportvezető Tanári Munkaközösség betöltötte szerepét az intézeti nevelőmunkában:

- Kiemelt feladatnak tekintettük a csoportvezető tanári munka politikai, pedagógiai tartalmának érvényre juttatását, a tanári vezetés helyes módszereinek, stílusának kialakítását. Nevelési tapasztalataink azt mutatják, hogy a következetes, demokratikus vezetési stílus, az aktív céltudatos nevelése, a közvetlen emberi kapcsolatok kiépítése együttesen tartós nevelési hatást eredményez.
- A csoportvezető tanárok nevelőmunkája mind a kollektív, mind az egyéni nevelésének folyamatában jelentős tényező volt.
- A főiskola szervezéséhez azzal a meggyőződéssel fogtunk hozzá, hogy a nevelőmunka sikere érdekében a változó körülmények között is ki kell majd alakulnia az elsődleges közösségeknek.

A mai csoportvezető tanárok funkcióit azoknak kell majd átvenniük, akik ezekkel az elsődleges közösségekkel politikai, pedagógiai vezetőként folyamatosan foglalkoznak.

INTÉZETI KÖNYVTÁR

A Budapesti Tanítóképző Intézet megalakulása óta nagy gondot fordított könyvtárára. A legrégibb idők (XIX. század) könyvtári ellátottságáról mintegy 2580 könyv tanusodik. Szám szerint ez nem sok, de az összetétel bizonyítja, hogy az intézeti könyvtár személyzete mindenkor törekedett a korszerű irodalom beszerzésére. Megtaláljuk közöttük a múlt század második felének és e század első felének jelentős pedagógiai, természettudományos munkáit.

Ezt a hagyományt folytatja az intézeti könyvtár felsőfoku intézménnyé válása óta. Könyvanyagában, az állomány összetételében alkalmazkodik az intézetben folyó képzés követelményeihez. Gyűjti - szakkönyvtári jellegének megfelelően, a teljességre törekedve - a pedagógiai szakirodalmat, a modern természettudományos műveket, a marxizmus-leninizmus klasszikusait, a haladó filozófiai, szépirodalmi műveket, illetve ezek összefoglaló kézikönyveit, lexikonjait és a gyermekirodalmat.

A módszeres gyűjtőmunka eredményeképpen a könyvtári állomány összetétele megfelel az oktatás-nevelés mai igényeinek.

Az 1970-1974 között történt személyi változások következtében kialakult állapot jelenleg még akadályozza, hogy a könyvtár maradéktalanul megfeleljen valamennyi feladatának. A hiányosságok megszüntetését tekintjük elsődlegesnek és meghatározónak, hogy a könyvtár mielőbb

megfelelő színvonalon tudjon részt venni a hallgatók pályára való felkészítésében, szemléletük korszerű formálásában. Sajátos eszközeivel kíván segíteni olyan pedagógusok (tanítók, óvónók) képzésében, akik olvassák a pedagógiai sajtót, figyelemmel kísérik a pedagógiai szakirodalmat, általánosan művelt, érdeklődő, olvasó emberek, akik mindezen ismeretüket és érdeklődésüket továbbadják tanítványaiknak.

A könyvtár törekedett az elmúlt öt esztendőben - a hiányosságok ellenére is - a korszerű pedagógiai irodalom beszerzésére és terjesztésére. Ennek megfelelően irányította a szerzeményezést, rendezett kiállításokat, segített a tanórákra, a bemutató tanításokra, a vizsgákra való felkészülésben; segítséget nyújtott a szakdolgozatok elkészítésében, anyagot biztosított az ünnepségek megrendezéséhez, esetenként irodalomkutatót végzett.

A könyvtár az intézet földszintjén, központi helyen van, jól megközelíthető. Tagja lehet az intézet minden hallgatója, tanára és dolgozója. A könyvtár használata ingyenes.

A tágas olvasóterem, beépített polcaival, értékes könyvekkel egyszerre 25-30 hallgatónak nyújt megfelelő tanulási lehetőséget. Az olvasótermet anaponta 8-16 óráig látogathatják tanáraink és hallgatóink. Ez idő alatt olvasótermi felügyeletet és olvasószolgálatot tartunk. A tájékoztatómunka - katalógusok híján - a szóbeli információ-adás, melyet a kölcsönzést végző, illetve olvasótermi felügyeletet ellátó könyvtáros az olvasószolgálati munkán belül végez. Önálló tájékoztató munkára pillanatnyilag nincs lehetőség sem személyi, sem a könyvtár pillanatnyi objektív állapota miatt. A rendelkezésre álló segédeszközöket - a tájékoztató munka eredményességéhez felhasználjuk: rejtett bibliográfiák, repertóriumok, Magyar könyvészet stb.

A kölcsönzési nyitvatartási idő korlátozott. Ezen csak a könyvtár anyagának teljes rendezése után lehet változtatni. Az intézet tanárai egész nap (8-16 óráig) kölcsönözhetnek, míg a hallgatók 13-16 óráig.

A könyvtár állománya 1975. június 30-án 26.816 db könyv, 9.908 db tankönyv és egyéb dokumentum. Összesen 36.724 db könyvtári egység 752.868. - Ft értékben. A könyvtári állomány 1971-1975 között 11.388 kötettel gyarapodott. E gyarapodás évenkénti megoszlása:

1971:	5.149 kötet
1972:	2.113 kötet
1973:	1.569 kötet
1974:	1.805 kötet
1975:	752 kötet (június 30-ig)

Összesen: 11.388 kötet

A szerzeményezett könyvek évenkénti ingadozásának oka a könyvpiac nyújtotta választási lehetőség változósága, a társintézmények és az Országos Pedagógiai Intézet, Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum kiadványainak változó száma, valamint a szükséglethez mérten változó példányszám-igény.

Az új könyvek szerzeményezése kollektív munka eredménye. Figyelembe vesszük a szakcsoportok igényeit, anyagi és raktározási lehetőségeinket.

Az 1974-ben vásárolt 1.805 db könyv és dokumentum közül 850 társadalomtudományi, ebből 400 pedagógiai (általános neveléstudomány) mű; 138 didaktikai; 219 óvodai, általános iskolai 43 mű.

Az intézet könyvtárába beiratkozott nappali tagozatos hallgatók száma: 312, esti tagozatos hallgatók száma: 27, tanárok és az intézet egyéb beiratkozott dolgozóinak száma: 120. Összesen 459 olvasó (az 1974-75-ös tanévre vonatkozó adat).

Természetesen használják az intézeti könyvtár olvasótermét azok a hallgatók is, akik nem iratkoztak be a könyvtárba, illetve nem kölcsönöznek, csupán esetenként veszik igénybe az olvasótermet. (Nem szerepelnek statisztikánkban azok a kölcsönzések sem, amikor egy-egy órára, bemutatásra történik kölcsönzés.)

Konkrét következtetéseket a kölcsönzések gyakoriságára, a látogatottságra vonatkozóan nehéz levonni, mert az elmúlt öt évben - az 1974-75-ös tanévet kivéve - a könyvtári kollektiva gyakori változása következtében a rendelkezésre álló adatok nem egyértelműek.

Az intézeti könyvtárnak 11 letétje van, összesen: 2106 kötet könyvvel. A letétek cseréje, gondozása folyamatos.

Jelentős volt az 1974/75. tanévben a mintegy 400 kötetes "Kisdobos Könyvtár" létrehozása az intézeti gyakorló általános iskola kis diákjai számára. A könyvtárat Molnár Jánosné gyakorlóiskolai tanító kezelte. Fejlesztése - szerény keretek között - folyamatosan történik.

Az intézeti könyvtárnak 190 példányban 126 féle régi és új folyóirata van. Ebből 10 idegen nyelvű, 22 régi, múlt századi, illetve század eleji.

A tervek, a célok adottak. Az elkövetkező években el kell készíteni az intézeti könyvtár cédulanyilvántartását, az állományt képező 36.724 könyvtári egységről a pontos címleírást, szakjelzetet, ki kell építeni a könyvtár katalógus-hálózatát, hogy megfelelhessen a könyvtár a pedagógusképzéssel szemben támasztott könyvtári követelményeknek.

E munka mellett emelni kívánjuk szinte napról-napra a szolgáltatások színvonalát. A pontos nyilvántartással és megfelelő raktári renddel a kölcsönzést kívánjuk gyorsítani. A kézikönyvtári állományról a jobb feltárás érdekében nyilvántartást készítünk.

A meglevő hiányosságok ellenére - és felszámolásuk mellett - igyekszünk segíteni a könyv tervszerű beépítésével az intézet oktató-nevelő munkáját, a hallgatók tanulását, művelődését, önképzését, könyvtári ismeretük bővítését és helyes könyvtári szemléletük kialakítását.

AZ ISKOLAI GYAKORLAT 1970 ÉS 1975 KÖZÖTT

Az 1969. évi MM ellenőrző vizsgálat azzal a javaslattal élt, hogy az iskolai gyakorlati képzés korszerűsítése érdekében végezzünk komplex kutatást, azt vizsgálva, hogy a gyakorlati képzés egyes szakaszaiban mikor melyik egységnek (szakcsoport, gyakorlóiskola) van vezető szerepe. E javaslat abból a felismerésből adódott, hogy a pedagógusképzésen belül a legnagyobb kiterjedésű és az oktatás-nevelés egészét érintő résztvevőenységről, faktorról van szó, amelynek szervezeti rendjét, kereteit, módszereit a tanítóképzés hagyományainak és a felső-oktatási követelményeknek (lehetőségeknek) figyelembevételével kell kialakítanunk. A vizsgálatok első fázisaként 1969 szeptemberétől kísérletet végeztünk, amely kiterjedt a tanítóképző intézeti tanterv valamennyi, az iskolai gyakorlatokkal kapcsolatos vonatkozására.

A kísérlet - a javaslathoz igazodva - értékelhető tapasztalatokat hozott.

A tantárgypedagógia oktatóinak bevonása az iskolai gyakorlatok vezetésébe, irányításába

A II-III. éves hallgatók iskolai gyakorlati csoportjában az órák 65-70%-át a tantárgypedagógusok vezették.

A kísérlet tapasztalatai azt igazolták, hogy ennek az aránynak megtartása esetén jobban megvalósulnak az előkészítések és elemzések szaktárgyi és módszertani követelményei. A tantárgypedagógusok közreműködésének

a vártnál jobb eredményei lettek, fokozódott a hallgatók érdeklődése, aktivitása, élénkebb lett pedagógiai tevékenységük, szaktárgyi ismereteik kiegészültek, bővültek.

A II. évfolyamon a tantárgypedagógusok mindkét félévben azonos arányban voltak érdekeltek a gyakorlatok vezetésében, a III. évfolyamon (5. félév) csak az újonnan belépő tárgyak tantárgypedagógusai vettek részt a képzésben.

Kezdetben a hallgatók félévi munkájának értékelése e forma miatt problémát jelentett. Szükségessé vált a tanárok között a gyakori konzultáció és egymás óráinak fokozottabb látogatása, ami megnyugtató megoldáshoz vezetett.

Az állandó csoportvezető (pedagógia szakos) tanárok bevonása az iskolai gyakorlatok vezetésébe, irányításába

A hallgatók jobb megismerése és a gyakorlati eljárások egy csoporton belüli pontosabb megszervezése indokolta, hogy a II. évfolyamon az iskolai csoportokon belül a tanítások előkészítését, levezetését, elemzését 30-35%-ban az állandó csoportvezetők végezzék.

A csoportvezetők által irányított iskolai gyakorlatok a félév első és utolsó heteire tömörültek abból a célból, hogy segítséget nyújtsanak a munka megindításához, illetve félév végén annak értékeléséhez.

A gyakorlóiskolai tanítók, szaktanárok bevonása az iskolai gyakorlatok vezetésébe

A kísérlet során a III. éves hallgatók csoportjait (a képzés 5. félévében) a gyakorlóiskolai tanítók, szaktanárok vezették (két csoportban). E kísérlet vezetésére Pálfi Dezsőné és dr. Jáki Lászlóné kapott megbízást.

A hallgatók a képzés 5. félévében felszabadultabban, bátrabban tanítottak. A gyakorlóiskolai tanítóktól, tanároktól sok gyakorlati eligazítást, hasznos utmutatást kaptak. Ugyanakkor azt is megállapítottuk, hogy az elemzések nem tartalmaztak annyi elméleti indoklást, mint a II. évfolyamon.

Az iskolai gyakorlathoz tartozó feladatok megoldása

Fokozott figyelemmel történt a kísérlet időszakában a különböző hospitálások, önálló gyakorlatok, ifjúsági mozgalomban való részvétel, pedagógiai kirándulás, nyári táborokban végzett gyakorlat szervezése, ellenőrzése, értékelése.

A fent felsorolt gyakorlatok igen pozitív tapasztalatokat adtak, egyben beigazolódott, hogy szervezésük sok, igen körültekintő, operatív munkát igényel.

II.

1970 és 1975 között két Tanterv és két Utmutató felhasználásával végeztük az iskolai gyakorlatok munkáját. A tantervek és a hozzákapcsolódó utmutatók a kísérlet eredményeinek összegzését tartalmazzák.

Az 1970/71-es tanévekben bevezetett Tanterv az iskolai gyakorlatokat a III-IV-V-VI. félévre osztotta be, kerekeit a III. félévben 6 órában, a IV. félévben 8 órában, az V. félévben 8 órában, a VI. félévben négyhetes összefüggő iskolai gyakorlatban és 6 órában jelölte meg.

Ez az új képzési rend a gyakorlati képzés irányítását az intézetvezetés szintjére emelte, hangsúlyozva, hogy a képzés minőségéért most már nem egy, a gyakorlati képzést vezető tanár felelős, hanem a tanítóképző intézet teljes nevelőtestülete, beleértve a gyakorlóiskolai tanítókat is. E képzési formának legszembetűnőbb jellemzői:

A csoportok vezetésének megoszlása a csoport állandó vezetője, a tantárgypedagógusok és a gyakorlóiskolai tanítók, tanárok között.

A gyakorlati képzésnek folyamatban való szemlélete. A gyakorlati képzésnek ugyanis megvoltak a jól körülhatárolt, egymásra épülő mozzanatai, amelyek a képzési folyamat egyes szakaszainak belső strukturáját és az egész szakasz követelményrendszerét meghatározták. Ezzel jó eligazítást tudtak nyújtani mind a képzésben résztvevő nevelőknek, mind a hallgatóknak a követelményszintek elhatárolásához és a képzettség fokának megállapításához.

Nagyfoku szabadságot biztosított az iskolai gyakorlatok intézetben belüli szervezéséhez. Lehetővé vált az adott személyi és dologi erők jobb kihasználása, és a pedagógiai kezdeményezés szabadságának biztosítása mind a nevelők, mind a hallgatók részére.

Az 1971-es tantervhez készült utmutató (iskolai gyakorlat) szól:

az iskolai gyakorlatban résztvevő nevelők feladatairól,
az iskolai gyakorlat folyamatáról,
az iskolai gyakorlatok szervezéséhez szükséges tudnivalókról.

Az Utmutató segítségével az intézet iskolai gyakorlatokat irányító igazgatóhelyettese (Vágó Elemér) elkészítette a tanév elején a gyakorlati képzés rendjét. A gyakorlati képzés rendje fél-féléves beosztásban tartalmazta az egyes iskolai gyakorlati csoportok tanítási óráit, órán és iskolán kívüli feladatait:

A képzésben résztvevő oktatók-nevelők a félév beindulása előtt munkájukhoz szóbeli, írásbeli tájékoztatót kaptak. E tájékoztatóban különös hangsúlyt kapott, hogy az oktatók-

nevelők egységes pedagógiai és ideológiai álláspontot képviseljenek. (Beleértve az egyhónapos szakmai gyakorlatot vezető általános iskolai nevelőket is.)

A csoportok pedagógiai egységének kialakításáért első-sorban a csoport állandó vezetője volt a felelős, aki 5 féléven keresztül látta el azt a feladatot, megfelelő óraszám biztosítása mellett.

A tantárgypedagógusok részvétele az iskolai gyakorlatokban - a hallgatók már említett szaktárgyi és módszertani gyarapodása mellett - azzal az eredménnyel járt, hogy az intézet nevelői között szorosabb munkakapcsolat alakult ki, elősegítve az egységes pedagógiai követelmény kialakítását.

Szükségessé vált, hogy az V. félévben a gyakorlóiskolai tanítók által vezetett csoportok 2-2 hónapot töltsenek el egy-egy osztályban, hogy minél jobban megismerjék az általános iskola alsó tagozatának munkáját.

A hallgatók négyhetes szakmai gyakorlata a VI. félévben az intézet által készített szabályzat előírásai szerint történt. A tanítóképző intézet nevelői és a gyakorló iskolai tanítók rendszeresen látogatták a hallgatókat. A látogatások tanácsadó jellegűek voltak. A gyakorlat befejezésekor az illetékes iskolák igazgatói jellemzést készítettek a hallgatókról, ezt velük ismertetve az intézetnek megküldték. A négyhetes gyakorlatról visszatért hallgatókkal a tantárgypedagógusok megbeszélést folytattak szerzett tapasztalataikról. A gyakorlat eredményesen segítette elő a tanítójelöltek oktató-nevelő munkára való felkészítését.

Az 1970-es Tanterv körvonalazta a zárótanításokkal kapcsolatos feladatokat. Kezdetben a diplomába csak a zárótanításon szerzett érdemjegyet vezették be. Ezt a későbbiek során módosították.

A hallgatók iskolán kívüli munkája

Az I. évfolyam sikeres elvégzése után hatnapos kisdobos rajvezetői képzésben vettek részt a hallgatók.

A II. évfolyam befejezése után napközis, illetve uttörő táborban kéthetes vezetői gyakorlatot végeztek. A III. évfolyam megkezdése előtt a lakóhelyük szerint illetékes általános iskolában hospitáltak augusztus 28-tól szeptember 4-ig. E feladat teljesítéséhez maximális segítséget nyújtott a Magyar Uttörők Szövetségének Budapesti Elnöksége és a Fővárosi Tanács Művelődésügyi Osztálya. A II. éves hallgatók a tanév során kisdobos rajvezetőként tevékenykedtek a Budapesti Uttörő Elnökség által megjelölt uttörőcsapatoknál. Ezek a gyakorlatok jelentősen hozzájárultak a hallgatók hivatástudatának kialakításához.

Az iskolai gyakorlatok Utmutatója által megszabott pedagógiai kirándulásokat (látogatások gyermekbirósági tárgyaláson, gyógypedagógiai intézetben, óvodában, kerületi iskolában) a munkatervben kijelölt nevelők és gyakorlóiskolai csoportvezetők irányításával rendszeresen megszerveztük. A tapasztalatok szerint ezek mély nyomot hagytak a hallgatókban, hozzájárultak pedagógiai szemléletük, hivatástudatuk fejlődéséhez, megerősödéséhez.

Mindez elmondható a szülői értekezleteken, a Szülők Akadémiáján történt látogatásokról is, melyekre alkalmat a gyakorlóiskola adott, és végezte el ezek szervezését, ellenőrzését. Ezeken az értekezleteken, előadásokon való részvétel modellt adott a hallgatóknak szülői értekezletek, pedagógiai kérdésekkel foglalkozó előadások szervezéséhez, megtartásához.

Az 1971-72-es tanévtől kezdődően minden évben megszerveztük több formában "Az évfolyam legjobb tanítója" című versenyt. A választott formákkal nem sikerült azt a célt elérni, amit e versenytől vártunk.

III.

Az 1973/74-es tanévben bevezetett Tanterv, a képzés feladatait tartalmazó Utmutató és a Nevelési Program határozta meg az iskolai gyakorlatok tartalmát, rendjét.

Az új Tanterv módosította az iskolai gyakorlatok óraszámát, melynek bevezetése folyamatosan történt. A megnövekedett óraszám, a tanítási csoportok száma - személyi változások - még több feladat teljesítését követelte meg a gyakorlóiskolától, mint az elmúlt években.

A gyakorlóiskola és az intézet tanárainak jó munkakapcsolata ugyanakkor lehetővé tette a képzés zavartalan-ságát.

Az új Tanterv az MSZMP KB 1972 júniusi oktatáspolitikai határozatainak szem előtt tartásával jelölte meg a feladatokat, mely szerint az oktatás továbbfejlesztése megköveteli a pedagógusképzés színvonalának emelését.

Az általános iskolai pedagógusképzésben megteremtődtek azok a feltételek, amelyek alapján a gyakorlati képzés az egységes általános iskola igényeinek megfelelően, egységes koncepció alapján valósulhat meg.

A gyakorlati képzés szervezője, irányítója az iskolai gyakorlatok állandó csoportvezetője. Ebben az időszakban a hallgatók megismerkednek az iskola életével, a

pedagógus munkájával, az oktatás-nevelés munkaformáival. Az anyanyelv, a környezetismeret és a gyakorlati foglalkozás tantárgypedagógiáját a II. félévben tanulják.

A pedagógiai tevékenység kezdő szakasza a III., a IV. és az V. félév, melyben a hallgatók jártasságot szereznek az órák önálló vezetésében, elemzésében. Képesek meghatározni, érvényre juttatni a tanítási óra oktatási és nevelési feladatait. Megszervezik és vezetik a tanulók mozgalmi munkáját, megismerik az órán és iskolán kívüli munkát, a család és iskola közötti kapcsolat fenntartásának módját.

A pedagógiai tevékenység önálló szakasza a VI. félév, mely négyhetes szakmai gyakorlattal kezdődik. Ezt követi a hallgatók zárótanításra való felkészülése, illetve azok megtartása.

Az új Tanterv és Utmutató sok segítséget nyújtott az iskolai gyakorlatok szervezett formáinak kialakításához. A szervezeti formák egymást követik, változnak, egymással kölcsönhatásban érvényesülnek, lehetővé téve az egyre komplexebbé, magasabb szintűvé váló folyamat kiteljesedését. A hallgatókat a pedagógiai tevékenységben kell a feladatok megoldására felkészíteni. A jelenlegi képzési rendszerben az előzőhöz viszonyítva áttekinthetőbbek a főbb tennivalók.

A jelenlegi Utmutató szerint a III. és a VI. félévben a tanítási órákat nem értékeljük jeggyel. Ezt a pedagógiai tevékenység kezdeti és befejező szakaszában helyesnek, indokoltnak találjuk. Az egy hetes folyamatos hospitálás a gyakorlati képzésben résztvevő tanítók, oktatók, hallgatók tetszésével találkozók. Ennek során megismerkednek az iskolai élet folyamatával, komplexitásával, és tevékenyen bekapcsolódnak annak gyakorlatába. Több órán át hospitálnak, és önállóan tanítanak a szakvezetők jelenlétében.

A négyhetes külső iskolai gyakorlat feladatai nem térnek el a korábbi Tanterv és Utmutatóban megjelöltektől. A négyhetes gyakorlat szükségessé teszi bázis-iskolák kiépítését, illetve azok szervezését.

Az iskolai gyakorlat végső érdemjegyének megállapításakor figyelembe vesszük az előző évek iskolai gyakorlati érdemjegyét, a négyhetes szakmai gyakorlat minősítését, és a bizottság előtt megtartott zárótanítás értékelését.

Az 1973/74-es Tanterv és az iskolai gyakorlatok Utmutatója jelentős szerepet szán a gyakorlóiskolai szakvezető tanítóknak, tanároknak, akik a IV., az V., és a VI. félévben önállóan vezetik a hozzájuk tartozó csoportok felkészítését, a tanítási órák elemzését. A tervező munkában a szükséges beosztást úgy végeztük, hogy valamennyi iskolai gyakorlati csoport hat-hat hetet töltsön el az általános iskola 1-4. osztályában. E forma, és az egy hetes folyamatos hospitálás, valamint a négyhetes összefüggő szakmai gyakorlat biztosítja, hogy a hallgatók a képzés során 60-70 tanítási órát tartsanak a szakvezetők, illetve az iskolai gyakorlati csoport előtt.

A gyakorlóiskolai szakvezetők számát az 1974/75. tanévtől kezdve kettővel növeltük (XI. kerületi Aga utcai Általános Iskola). A két iskolai gyakorlati csoport eredménnyel végezte feladatát. Ebben az iskolában a hallgatók megismerték az iskolaotthonos munkát, melyet kiegészítettek a gyakorlóiskola napközi otthoni foglalkozásaival.

IV.

1970 és 1975 között az iskolai gyakorlatok munkáját dr. Biró Viktorné, Vágó Elemér és Halas Józsefné irányította. 1972-től kezdődően az iskolai gyakorlat irányítása intézeti igazgatóhelyettesi munkakörbe tartozik.

Az iskolai gyakorlatok országos szakbizottságában Vágó Elemér mint bizottsági tag, Halas Józsefné mint szakbizottsági titkár tevékenykedett.

GYAKORLÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA

I.

Halas Józsefné gyakorlóiskolai igazgató (1973-ig)
Pálfi Dezsőné gyakorlóiskolai igazgató (1974-től)
Asbóth Dénesné (1973-ig)
Beleznay Gézáné (rajz) (1971-ig)
Bocsák Istvánné
Buzás Klára (1974-től)
Dr. Csáthy Ferencné
Détári Ferencné (ének)
Esküdt Gyuláné (testnevelés)
Fekete Tiborné (1972-ig)
Gyurkovits Istvánné
Huba Józsefné (1974-től)
Dr. Hegedüs Ferencné (1974-ig)
Dr. Jáki Lászlóné
S. Kis Lajosné (1974-ig)
Kovács Katalin (1973-tól)
Liszka Ágnes (1974-től)
Marx Ernőné
Németh Ferencné
Nyergesné Rudolf Éva (rajz) (1974-ig)
Preisinger Zsuzsanna (rajz) (1974-től)
Szilágyi Sándor (1973-ig)

II.

A gyakorlóiskola életét jelentősen befolyásolták az elmúlt öt év alatt történt személyi változások. A testület nagyobb hányada kicserélődött. A nyugdíjazás, magasabb munkakörbe történt kinevezés, áthelyezés révén megürült állásokba fiatal nevelők kerültek.

Tantestületünk jelenlegi összetétele mind életkor, mind végzettség szempontjából szerencsés. Az átlagéletkor 36 év. Tizenegyen - tizenhatból - felsőfoku képesítéssel rendelkeznek, ebből kettő egyetemi szintű.

Kollektívánkra jellemző az állandó tanulási kedv. Nevelőink ideológiai és szakmai téren megszakítás nélkül - szervezett oktatásban vagy egyénileg - továbbképezik magukat. Az elmúlt években heten végeztek a Marxista-leninista Esti Egyetem általános vagy szakosító tanfolyamain (a testület 50%-a). A jövő tanévtől hatan rendszeres, matematikai továbbképző tanfolyamon tanulnak. Egy-egy tanító pedig egyetemi illetve főiskolai tanulmányait kezdi meg. Az elméleti továbbképzés mellett rendszeresen látogatják pedagógusaink az OPI, az FPI és a kerület által szervezett bemutató tanításokat. Mi is rendeztünk tapasztalatcseréket. Az 1973/74. tanévben a Kaposvári Tanítóképző Intézet gyakorlóiskolai tanárainak, 1974/75-ben a Fővárosi Tanács V.B. Művelődésügyi Osztályának kérésére a nevelőotthoni igazgatóhelyettesek munkaközösségének tartottunk előadást és bemutató tanításokat.

Tantestületünk egy része - a fiatalok közül is mind többen - gazdag tapasztalatait felhasználva publikál a szak-sajtóban, illetve bekapcsolódik az új tankönyvek, kézikönyvek, munkafüzetek, feladatlapok szerzői, szerkesztői munkájába.

Nevelőink az általános iskolai tanulók oktatásával-nevelésével párhuzamosan sikerrel oldják meg a tanítójelöltek iskolai gyakorlatának sokrétű, mozgalmas feladatait. Bemutató tanításaik igényesek, magas színvonalúak. Hasonló felkészültséggel vezetik a hallgatói csoportokat is. Tanítójelöltjeink - saját bevallásuk szerint - a gyakorlóiskolától sok hasznos utatvalót kapnak jövődi hivatásuk teljesítéséhez. A rátermettségi vizsgák lebonyolításában

éppen úgy részt vesznek tanítóink és tanulóink, mint az intézeti tanárok tudományos anyaggyűjtő, felmérő, ellenőrző kísérleteiben. Az elmúlt tanévben az OOTK két pszichológiai témájú filmet is forgatott az 1. és 2. osztályban. Szakemberek véleménye szerint a filmek jól sikerültek.

A gyakorlóiskola sokrétű tevékenységének alapja a 6-10 éves koru gyermekek oktatása, nevelése. Az 1972. évi oktatáspolitikai határozat nyomán egész sor intézkedés született. Ezek gyakorlóiskolánkban különösen nagy visszhangra találtak. A demokratizálódási folyamat gyorsítása, az értékelés új formáinak keresése, a nevelés-oktatás hatékonyságának növelése, a tantervmódosítás végrehajtása olyan feladatok, amelyeknek megoldásában már több-kevesebb eredményt értünk el. A demokratizálódási törekvések tükröződnek az 1974-ben életbe lépett új házirendünkben. Ebben már kidolgoztuk tanulóink önkormányzatának formáit is. Szélesebbre tártuk kapunkat a szülők előtt. A szülői munkaközösségek több feladatot vállalnak magukra. Így a kirándulások, üzemlátogatások szervezését, védnökséget a kisdobos rajokban, részvételt a szülők nevelésében. A tantestületben közös megbeszélés alapján végezzük a tantárgyfelosztást és egyéb feladatok elosztását.

A tantervmódosítás minden tantárgyban gyümölcsözően éreztette hatását. Értelme az oktató-nevelőmunka ésszerűsítésének folyamatát. Az anyag átcsoportosítása, a követelményrendszer árnyaltabb kidolgozása pozitívan hatott az oktatás módszereire és eredményeire. A nevelők a legkorszerűbb eljárásokkal, a modern technikai eszközök rendszeres alkalmazásával növelték az oktatás hatékonyságát. Az írásvetítők, magnók, lemezjátszók, film- és diavetítők, TV készülékek, rádiók hasznos felszerelésekké váltak. Jó tárgyi felszereltségünket tovább szeretnénk fejleszteni.

Mind szélesebb körben törekedtek pedagógusaink munkájukban a komplexitásra. Ez egyes anyagrészek sokoldalu megvilágítását, alapos gyakorlását tette lehetővé. Pl. egy környezetismereti séta tapasztalatai nemcsak a környezetismeret megfelelő anyagának megértését segítették. Fogalmazás-, nyelvtan-, olvasás-, matematikaórán is feldolgozták. Így világosabbakká váltak az összefüggések, jobban fejlődött a tanulók gondolkozása, szilárdabbakká váltak ismereteik. Olvasásból és írásból már az első osztálytól folyik e tantárgyak eszközjellegének tudatosítása, az önállóság fokozása. Az órák így mozgalmasabbak, a gyakorlatok változatosabbak, a tantárgyak kedveltebbek lettek. Az olvasási kedv ugrásszerűen megnőtt. Bizonyítják ezt a hangulatos könyvtári vetélkedők eredményei. Írásból már az 1. osztályban egyszerű kis fogalmazásokat is önállóan tudnak írni tanulóink. Nevelőink szemlélete is sokat fejlődött az írás, olvasás tanításában és a tanulói teljesítmények megítélésében. Fogalmazásból a tantervmódosítás nyomán helyreállt a szóbeliség és az írásbeliség egyensúlya. Ennek, valamint a sok, egyénre szabott, differenciált foglalkozásnak köszönhető, hogy a tanulók könnyedebben, egyéniben, szívesebben foglalmaznak. Fejlődés mutatkozik a nyelvtanhelyesírás tanításában. A felmérések szilárdabb ismereteket igazolnak. Különösen a 4. osztályokban szembe-tűnő ez. Az előző évekhez képest sokat fejlődtek szótani és mondattani elemzésben. Javult a helyesírás is. Környezetismeretből a nevelők nagyon sok sétát, kirándulást szerveztek, változatos technikai eszközöket alkalmaztak. A témák számának csökkentése ebben a tantárgyban is jótékonyan érezte hatását. A szilárdabb ismeretek jobban felkészítik tanulóinkat az 5. osztályos földrajz és élővilág tantárgyak tanulására. A számtan-mértan nemcsak anyagában és szemléletében, hanem nevében is megváltozott. Az új, ideiglenes tantervben matematika elnevezés szerepel. Osztályainkban már ennek alapján oktatják a matematikát. Az ismeretek elsajátít-

hatóságának, az alkalmazott módszerek helyességének vitája lezárult. Az aggályok alaptalannak bizonyultak. Felméréseink is azt igazolták, hogy az új ut eredményes és járható.

A szaktárgyak közül a testnevelésben átlagon felüli eredmények vannak. A tanár évek óta tartó, tudatos, fejlesztő munkájának köszönhető a tanulók magas tudásszintje.

A gyakorlati foglalkozásokon és a rajzórán a tantárgyi feladatok megvalósításával párhuzamosan növekszik a tanulók esztétikai igényessége. Eredményes munkaformának bizonyult a brigádok szervezése, ezzel a kollektív és egyéni felelősség fokozása.

Ének-zenéből a szaktanár különösen sokat törődik a különböző képességű osztályok azonos szintre emelésével. A zene megszerettetésének, az éneklés örömeinek tudatosítását szolgálja az énekkari munka, az énekkari szereplések.

Nevelőmunkánkban a fegyelem és munkafegyelem javításával, a világnézeti és hazafias nevelés kérdéseivel kiemelten törődtünk az elmúlt években. Tanulóink neveltségi szintje - a nevelési terv követelményeivel mérve - megfelelő. Kielégítő a tanulók testi fejlettsége, egészsége, valamint ezzel kapcsolatos szokásaik. Életkoruknak megfelelően alakulnak erkölcsi tulajdonságaik. Viszonylag egységesen jónak mondható munkafegyelmük, biztatóan fejlődnek értelmi képességeik. Hazánk felszabadulásának 30. évfordulója különösen sok alkalmat nyújtott a politikai-világnézeti nevelésre. Közvetve sokat segítettek munkánkat a XI. pártkongresszus utmutatásai, határozatai.

Nevelőmunkánk célkitűzéseinek megvalósítását a kisdobos-csapat vezetésével szorosan együttműködve végezzük.

A csapat munkája évről-évre színesebb, változatosabb. Szinvonalas, hangulatos ünnepélyek, versenyek, vetélkedők szemtanúi, élvezői lehettünk. Ki kell emelnünk kisdobosainknak a különböző gyűjtési akciókban való részvételét, sportversenyeken elért eredményeit.

Állandó gondot jelent a gyakorlóiskolában a napközi otthoni csoportok munkájának szervezése, javítása. Sajnos, csak két csoportnak van saját terme, a másik kettő osztályterembe kényszerül. A napközi csoportvezetők személyének változásai sem voltak jó hatással a csoportok életére, a foglalkozások fejlődésére. Ezen a téren még sokat kell tennünk a magasabb színvonalért.

Az értékelés új formáinak kialakításában is bőven van tennivalónk. Mégis ezen a területen - az értékelés egyességességének fejlődésében - figyelemreméltó eredményt értünk el. Egy tantestületi határozat alapján az évközi és év végi felméréseket a párhuzamos osztályok nevelői közösen végzik. Ennek nyomán évről évre kisebbek a különbségek az értékelésben. Hosszu évek munkájának eredményeképpen az elmúlt tanévben az osztályok között a minimum-maximum különbsége mindössze 0,4 volt. Az iskola tanulmányi átlaga stabil, általában 4,1. A legjobb átlagokat testnevelésben és ének-zeneben (4,5-4,4), a leggyengébbeket írásból és nyelvtan-helyesírásból érik el (3,7-3,8).

A tantestület eszmei-politikai-pedagógiai egységének további fejlődéséhez szükséges "kitekintés" céljából eddigi külső kapcsolataink fenntartására és kiszélesítésére törekszünk. Ezért a XII. kerületi Tanács VB. Művelődésügyi Osztályával, a Nevelési Tanácsadóval, az OPI-val, az FPI-vel, testvér intézeteink gyakorlóiskolaival, a tömegszervezetek megfelelő osztályaival a jövőben is szeretnénk együttműködni. Célunk az, hogy a gyakorlóiskolai oktató-nevelőmunkát minél közelebb vigyük a gyakorlati

élethez. Azt gondoljuk, hogy ily módon a tanítóképzés megváltozott tartalmának, megnövekedett feladatainak is meg tudunk felelni.

III.

Pálfi Dezsőné - Dr. Hunyadi Zoltán:

- Írás kézikönyv az általános iskola 3. osztályának tanítói számára. Tankönyvkiadó 1971.

Dr. Jáki Lászlóné:

- A feladatlapok felhasználásának lehetőségei az oktatási folyamat különböző szakaszaiban az általános iskola harmadik osztályában. Módszertani Közlemények 1975. 15. évf. 2. sz.

Dr. Jáki Lászlóné - Papp Józsefné:

- Számolási és mérési munkafüzet az általános iskolák összevont 1-4. osztályu tanulócsoportjainak 1. osztálya számára készült I-II-III. kötet. Tankönyvkiadó 1974.

Molnár Jánosné:

- Az "Erdő-mező titkai" kisdobosakció és a tantervi anyag. A tanító 1972/2. sz.
- Fogalmazáselőkészítés a 2. osztályban. A tanító 1972/10. sz.

ÓVÓNÓKÉPZÉS AZ ESTI TAGOZATON

A fővárosi óvodahálózat nagyarányu fejlesztése és a nyomában jelentkező nagyobb mérvű óvónóhiány szükségessé tette az óvónóképzés kiszélesítését. Új szervezeti keretet teremtettünk (a nappali tagozat és a korábbi levelező tagozat szűkösebb kereteit meghaladva) az esti tagozati oktatás megszervezésével. A Művelődésügyi Minisztérium, Budapest Főváros Tanácsa Művelődésügyi Főosztálya és a Budapesti Tanítóképző Intézet között történt megállapodás alapján az ország többi intézetében folyó oktatástól eltérő módon indulhatott meg az óvónók képzése. A főváros területén dolgozó képesítés nélküli óvónóknak nem kell nagy távolságokat utazva részt venniök a levelező hallgatók szokásos konzultációin, hanem hetenként egy tanulási napra bejárnak intézetünkbe, tanítási órákon vesznek részt, azaz a levelező tagozati oktatásnál intenzívebb munkaformák kihasználásával készülhetnek fel vizsgáikra. A tagozaton a nappali és levelező tagozattól eltérő, a Művelődésügyi Minisztérium külön rendeletével megállapított óra- és vizsgatervek alapján folyik a munka.

A minden év februárjában kezdődő (fordított) tanévekben emelkedett a hallgatói létszám. 1971-ben 245, 1972-ben 292, 1973-ban 311, 1974-ben 317, míg 1975-ben 367 elsőéves hallgató kezdhette meg tanulmányait. A foglalkozások általában 25-ös létszámú csoportokban folynak. 1975-ben 26 hallgatói csoport oktatását kellett ellátnunk. Ilyen hallgatói létszámot épületünk már nem bír befogadni, ezért a Fővárosi Tanács és a XIV. kerületi Művelődési Osztály támogató hozzájárulásával a XIV. Martos Flóra uti általános iskolában folyik az oktatás.

A jelentkezett és az előírt vizsgákon is megfelelt, felvett hallgatók kevés kivétellel óvónóként dolgoznak tanácsi, üzemi óvodákban vagy más gyermekintézményekben. Pályaválasztásukban gyermekszeretetük játszott jelentős szerepet.

A tagozat munkáját az igazgatóság által megbízott vezető tanár irányítja, az adminisztrációs munkát az igazgatói hivatal egyik előadója végzi.

Az intézet oktatói közül néhányan részt vállalhattak az esti tagozati hallgatók oktatásából, az órák nagyobb hányadát azonban felkért, megbízott előadók látják el. Az előadók más felsőoktatási intézmények oktatói, kutatóintézetek munkatársai, fővárosi szakfelügyelők, alkalmas középiskolai tanárok, illetve a nagy gyakorlattal rendelkező nyugdíjas intézeti oktatók köréből kerülnek ki. Az illetékes szakcsoporthoz vezető szakmai felügyeletet látnak el, irányítják, ellenőrzik az esti tagozati oktatást is.

Az oktatók elsődleges feladata, hogy az egyes órákon a hallgatók otthoni, egyéni tanulásához nyújtsanak minél hatékonyabb segítséget. A hallgatók önálló kezdeményezésére vagy a kerületi művelődésügyi osztályok, a szakfelügyelet szervező munkájának eredményeként kisebb tanulókörök alakulnak az egymáshoz közelebb levő munkahelyeken, kerületekben. Ez a csoportos tanulás, tapasztalatcsere, konzultáció könnyíti a vizsgákra való felkészülést, kontrollálja az egyéni tanulás eredményességét.

A hallgatóknak (és oktatóknak) meg kell küzdeniük azokkal a nehézségekkel, amelyeket a tankönyvek, jegyzetek hiánya (kései megjelenés, kevés példányszám) okoz. A hallgatók - az óvónóhiány következtében - munkahelyükön gyakran kénytelenek túlórázni, a másnapra való felkészülés is sok időt igényel, napi 10-12 órai munka, és a

családi életben rájuk váró feladatok ellátása mellett végzik tanulmányaikat. A tanulmányi szabadságok kiadása - az óvodák kedvezőtlen személyi ellátottsága miatt - sokszor szinte lehetetlenné válik.

A hallgatók munkafegyelme - kevés kivételtől eltekintve - példamutatóan jó. Az előadásokon, foglalkozásokon rendszeresen részt vesznek, tanulmányi feladataikat igyekeznek hétről-hétre folyamatosan elvégezni. Tanulmányaikban, vizsgákra való felkészülésükben is hasznát látják annak, hogy az óvoda mindennapi munkájában részt vesznek, gyakorlatokra hivatkozhatnak. Nehezíti viszont felkészülésüket, hogy korábban végezván a középiskolát, újra kell kezdeniök az intenzívebb tanulást, meg kell keresniök a gazdaságos tanulás, felkészülés módszereit (olvasmányok feldolgozása, jegyzetelés stb.), a lecke-mondást meghaladó, önállóságot, fejlettebb kifejezőképiséget kívánó előadásmódot. E nehézségekre utal, hogy egy-egy félév tanulmányi anyagát még jól átfogják, a több félévet záró szigorlatokon már gyengébb eredményt mutatnak fel. Tanulmányaik III. félévének elején választanak szakdolgozati témát. A témaadó, konzultáló tanároknak - érthető módon - kevés lehetőségük van a munka irányítására, ellenőrzésére, hiszen a hallgatók a nyár folyamán kénytelenek megírni a dolgozatokat.

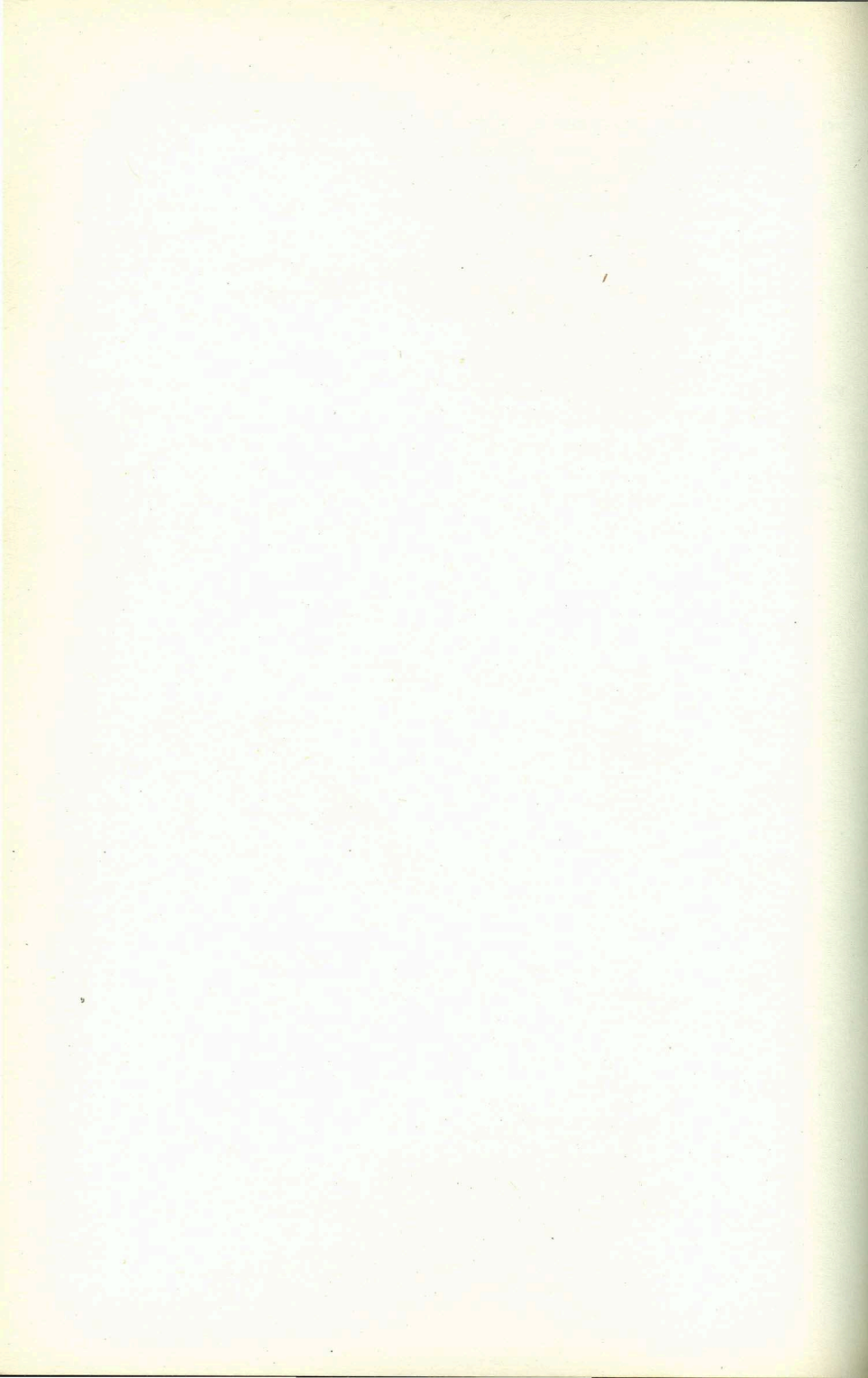
Az államvizsga nagy erőpróba elé állítja az esti tagozaton tanuló hallgatókat. A követelmények - természetesen - azonosak a nappali tagozatiakkal. Öröndetes, hogy a gyakorlatban szerzett tapasztalatokat az államvizsgán is jól hasznosítják a vizsgázók, mintegy ellensúlyozva a más vonatkozásban elkerülhetetlen hiányosságokat (a dokumentumok biztonságos kezelése, az összefüggések igényesebb feltárása, a jó kifejezőképesség, előadásmód).

Örömmel állapítható meg, hogy a végzett hallgatók kapcsolata nem szakad meg az intézettel, gyakran visszajárnak tanácsért, eligazításért. Egyik legnagyobb eredménynek azt tartjuk, hogy sikerült bennük felébreszteni a folyamatos önművelés, önképzés igényét, amely a szakirodalom rendszeres tanulmányozásában, a szervezett továbbképzésben való eredményes részvételben nyilvánul meg.

Az esti tagozaton folyó tömeges oktatás évről évre nagy terhet ró intézetünkre. Ugyanakkor meggyőződéssel állíthatjuk, hogy a Budapesti Tanítóképző Intézet igen jelentős közoktatáspolitikai, sőt általános politikai feladatot oldott meg, amikor vállalta a IV. ötéves terv tartama alatt 1200 óvónő kiképzését.

STATISZTIKAI ADATOK

Az alkalmassági és felvételi vizsgák adatai

		1970/71. tanévre			1971/72. tanévre			1972/73. tanévre			1973. tanévre	1973/74. tanévre		1974. tanévre	1974/75. tanévre		1975. tanévre	
		tanítói szakra	óvónői szakra		tanítói szakra	óvónői szakra		tanítói szakra	óvónői szakra		óvónői szakra	tanítói szakra	óvónői szakra	óvónői szakra	tanítói szakra	óvónői szakra		
	tago- zat	N	N	L	N	N	E	N	N	E	E	N	N	E	N	E	N	E
Jelentkezett ebből: nő fizikai		203	94	153	198	124	262	302	157	346	379	352	108	364	323	x	112	436
		196	94	153	189	124	262	290	157	346	379	336	108	364	309	x	112	436
		74	49	-	72	48	-	92	56	-	-	140	42	-	91	x	39	-
Az alkalmasági vizsgán megfelelt		150	57	122	171	92	245	242	130	292	310	270	89	354	276	x	95	370
A felvételi vizsgán megjelent		133	54	119	152	78	-	218	111		-	245	76	-	255	x	78	-
FELVÉTELT NYERT:																		
Budapestről		49	52	-	64	52	245	78	55	292	310	87	40	304	94		35	370
Pest megyéből		11	2	-	10	5		6	8	-	-	14	7	-	13	-	3	-
más megyéből		3	-	-	-	3	-	-	3	-	-	4	5	-	7	-	1	-
ÖSSZESEN:		63	54	62	74	60	245	84	66	292	310	105	52	304	114	103	39	370
ebből: nő		63	54	62	69	60	245	80	66	292	310	103	52	304	111	98	39	370
fizikai		21	24	-	29	19	-	21	25	-	-	36	18	-	39	-	17	-

Megjegyzés: - az óvónői szak esti tagozatán sikeres alkalmassági vizsga után nyernek felvételt a pályázók,

- az esti tagozat óvónői szakán 1973-tól keresztféléves a képzés

x alk. és felvételi vizsgát az Esztergomi Tanítóképző Intézetben tettek.

A hallgatói létszám alakulása

tanév	tagozat	tanítói szak				óvónői szak		
		I. évf.	II. évf.	III. évf.	összesen	I. évf.	II. évf.	összesen
1970/71.	N	64	66	61	191	54	20	74
	E	-	-	-	-	242	-	242
	L	-	-	-	-	77	-	77
1971/72.	N	75	56	63	194	60	49	109
	E	-	-	-	-	292	228	520
	L	-	-	-	-	-	70	70
1972/73.	N	84	59	52	195	66	45	111
	E	-	-	-	-	311	266	577
	L	-	-	-	-	-	-	-
1973/74.	N	107	77	62	246	53	62	115
	E	-	-	-	-	317	281	598
	L	-	-	-	-	-	-	-
1974/75.	N	116	99	80	295	39	45	84
	E	106	39	-	145	367	274	641
	L	-	-	-	-	-	-	-

A tanulmányi átlageredmények alakulása (nappali tagozat)

Tanévek	Félévek	a tanítói szak átlaga			az óvónői szak átlaga		intézeti átlag	
		I. évf.	II. évf.	III. évf.	I. évf.	II. évf.	összesen	ebből fizikai
1970/71.	I.	3,36	3,51	3,87	3,47	3,78	3,60	3,68
	II.	3,49	3,90	3,69	3,56	4,06	3,71	3,79
1971/72.	I.	3,40	3,53	3,96	3,65	3,83	3,67	3,73
	II.	3,37	3,71	3,73	3,43	4,20	3,68	3,81
1972/73.	I.	3,37	3,68	3,58	3,48	3,58	3,52	3,44
	II.	3,30	3,86	3,64	3,36	3,88	3,51	3,52
1973/74.	I.	3,30	3,57	3,92	3,46	3,63	3,53	3,50
	II.	3,36	3,82	3,60	3,31	3,69	3,53	3,51
1974/75.	I.	3,43	3,52	3,86	3,59	3,40	3,54	3,45
	II.	3,38	3,68	4,04	3,44	3,76	3,59	3,47

Az oklevelet nyertek adatai

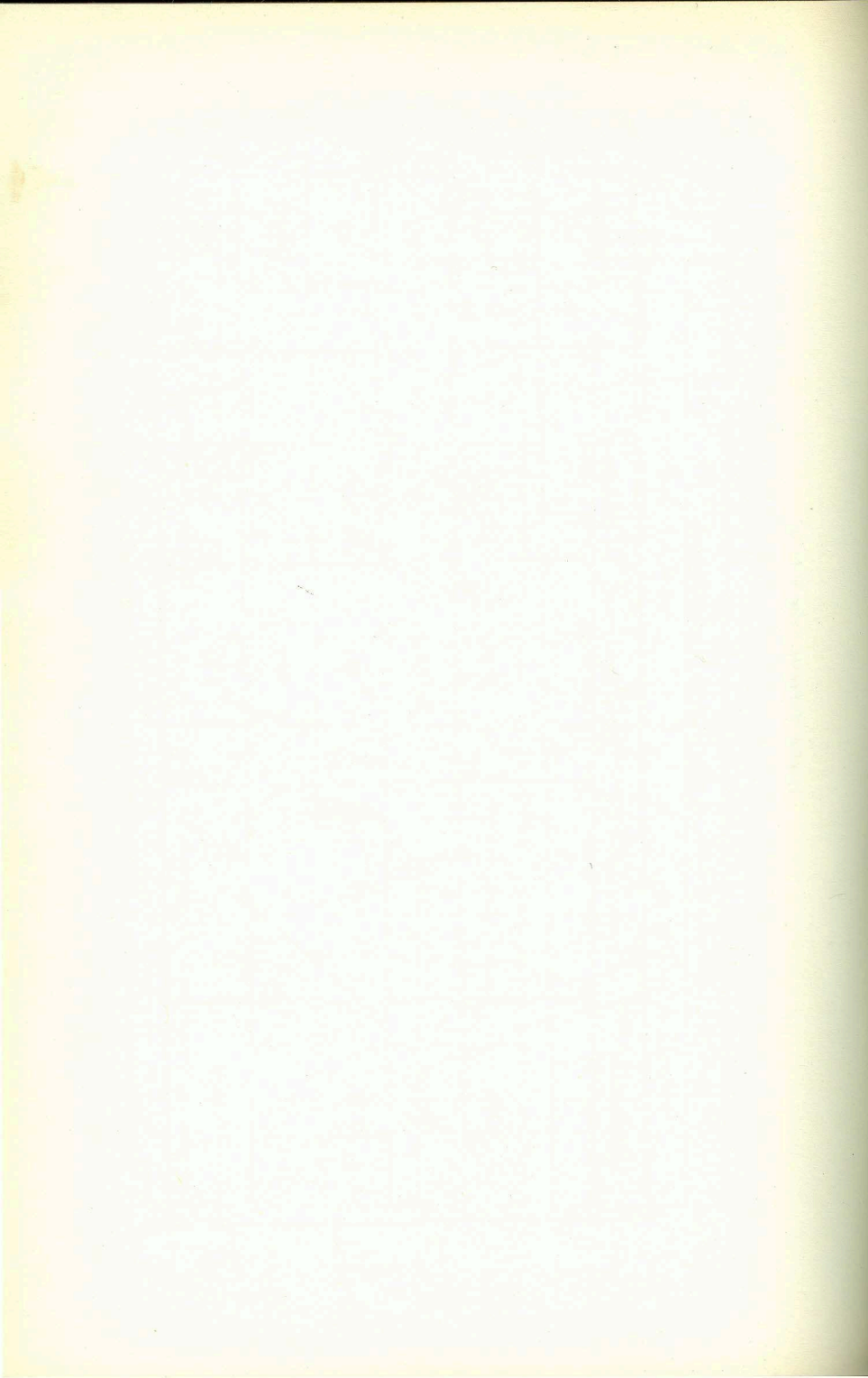
ÉV	tagozat	tanítói oklevelet szerzett					óvónői oklevelet szerzett				
		összesen	az oklevél minősítése				össze- sen	az oklevél minősítése			
			jeles (5)	jó (4)	közepes (3)	elégs. (2)		jeles (5)	jó (4)	közepes (3)	elégs. (2)
1971.	N	63	7	34	19	3	21	2	13	4	2
	E	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	L	3	-	1	1	1	-	-	-	-	-
1972.	N	64	3	31	27	3	48	9	17	17	5
	E	-					-				
	L	-					59	3	16	27	13
1973.	N	53	9	11	22	11	41	10	10	7	14
	E	-					181	17	57	85	22
	L	-					8	1	1	4	2
1974.	N	62	7	37	18	-	60	5	24	24	7
	E	-					273	24	67	138	44
	L	-					-				
1975.	N	80	10	46	24	-	39	-	15	23	1
	E	-					274	22	98	120	34
	L	-					-				

A diszoklevelek adományozása

A diszoklevél kiadásának éve	aranyoklevél (50 éves)	gyémántoklevél (60 éves)	vasoklevél (65 éves)	összesen
1970.	147	71	41	259
1971.	210	77	46	333
1972.	187	88	48	323
1973.	156	66	32	254
1974.	46	69	23	138

A diszoklevelek kiadására - a művelődésügyi szakigazgatási szerv útján -
évenként szeptember 1-én került sor.

ÁLTALÁNOS ISKOLAI TANÍTÓI
OKLEVELET NYERTEK

1971.

Nappali tagozaton

1. Aknai Erzsébet	25. Kocsis Mária
2. Bakonyi Gyuláné Jaczina Katalin	26. Kőszegi Anikó
3. Bakró Lászlóné Bakos Ildikó	27. Kurovszki Ilona
4. Bánki Judit	28. Liszka Ágnes
5. Barkóczy Katalin	29. Luib Ágnes
6. Bálint Ágnes	30. Márkó Sándorné Mezőfi Éva
7. Bánkuti Péterné Buzás Klára	31. Márton Gáborné Nyerges Márta
8. Bencsik Éva	32. Meleghegyi Judit
9. Bitter Ilona	33. Meruk Rózsa
10. Buzás Péterné Mosonyi Rozália	34. Mikus Katalin
11. Chikán Enikő	35. Mózes Zsuzsanna
12. Dobos Anikó	36. Nagy Ágnes
13. Dukkon Borbála	37. Nemere Andrea
14. Egyed Judit	38. Németh Jánosné Király Nagy Zsuzsanna
15. Eőry Márta	39. Novotny Pálma
16. dr. Erdélyi Péterné Szalay Zsuzsanna	40. Orbán Magdolna
17. Gonda Gábor	41. Osgyáni Beáta
18. Gyenes Ilona	42. Podholiczky Judit
19. Horváth Zoltánné Kuti Ilona	43. Pataky Éva
20. Jehodek Erzsébet	44. Pálos Judit
21. Karp Mária	45. Polákovits Ágnes
22. Kányási Eleonóra	46. Pődör Ágnes
23. Keszeg Katalin	47. Püspök Erzsébet
24. Kiefer Klára	48. Radil Éva
	49. Rakk Anna
	50. Rubányi Margit
	51. Saródi Judit

52. Szabó Pálné Mikó Mária	59. Verbényi Jolán
53. Szalontai Mária	60. Veres Mihályné Kékesi Anna
54. Szentkirályi Éva	61. Vécsei Éva
55. Szepesi Márta	62. Vörös Emőke
56. Tóth Irén	63. Wanka Márta
57. Török Katalin	
58. Uzoni Ödönné Bak Mária	

Levelező tagozaton

1. Antal Teodóra
2. Horváth Mária Veronika
3. Kántor Lászlóné
Kökényesi Terézia

1972.

Nappali tagozaton

1. Aradi Éva	12. Egerszegi Krisztina
2. Ballay Zoltánné Monfera Ágnes	13. Endródi Anna
3. Banga Mária	14. Erdélyi Ágnes
4. Bartha Ildikó	15. Édler Borbála
5. Behovics Antalné Szalay Judit	16. Franyó Éva
6. Benkő Cs. Gyuláné Mészáros Márta	17. Gengeliczki Andrásné Kocsis Zsuzsanna
7. Bus Katalin	18. Hajós Erzsébet
8. Csábi Magdolna	19. Hajósy Erika
9. Csom Ildikó	20. Hernádi Julia
10. Dávid Ferencné Sztapárszki Judit	21. Huszai Olga
11. Dobos Gábor Pálné Soós Klára	22. Igriczi Katalin
	23. Jánosi András
	24. Józsa Beáta
	25. Katona Mária
	26. Kertai Katalin

27. Kobolák Hedvig	47. Seres Tóth Julia
28. Koncz Gabriella	48. Simon Zsuzsanna
29. Kovács András	49. Sőregi Anna
30. Krigovszki Anna	50. Szabados Magdolna
31. Lakatos Éva	51. Szabó Jánosné
32. László Margit	Rosic Irma
33. Lengyel Mária	52. Szepesi Gabriella
34. Lestár Erzsébet	53. Szeszler Anna
35. Mári Katalin	54. Támcsu Mihályné
36. Mező Katalin	Smid Ágnes
37. Minárik Pálné	55. Tegzes Ilona
Galántai Judit	56. Téglásy Györgyi
38. Motyovszki Magdolna	57. Tóth Erzsébet
39. Nagy Jolán	58. Tóth Katalin
40. Nagy Mária	59. Török Zsuzsanna
41. Németh Ákos	60. Varga Ilona
42. Németh Ilona	61. Vass Zsuzsanna
43. Orosz Judit	62. Vozár Márta
44. Petróczy Judit	63. Wágner Erzsébet
45. Répási Gizella Veronika	64. Ziegler Gabriella
46. Salát Gézáne	
Akar Anna	

1973.

Nappali tagozaton

1. Almási Sándorné	8. Buzai Terézia
Nagy Zsuzsanna	9. Csikós Károlyné
2. Ábrány László	Bizó Éva
3. Baksa Csabáné	10. Csukonyi Katalin
Dobos Zsuzsanna	11. Dévényi Ildikó
4. Balla Mihályné	12. Domján Margit
Madlovics Julia	13. Dusek Katalin
5. Balogh Sándorné	14. Fazekas Erzsébet
Almási Ágnes	15. Finta Ágnes
6. Bányai Éva	16. Fodor Edit
7. Békés Klára	17. Gabay Erzsébet

18. Gellén Istvánné Mező Éva	36. Molnár Eszter
19. Hajós Erzsébet	37. Németh Györgyike
20. Herczog Ferencné Vicgai Emilia	38. Nógrádi Józsefné Torontáli Anna
21. Jelinek Zsófia	39. Opawsky Ilona
22. Jereb Lászlóné	40. Siklósi Pálné Koszorus Mária
Nováczky Györgyi	41. Sikonya Ferencné Molnár Mária
23. Józsa Istvánné Kollár Ágnes	42. Spiegelberger Dorottya
24. Katona Klára	43. Steppán Erzsébet
25. dr. Kazy Zoltánné Baradlai Bánk Andrea	44. Szabó Annamária
26. Kiss Mária	45. Szarvas Márta
27. Kleinesel Edit	46. Szaszko Bogár Istvánné Illés Ilona
28. Kovács Győzőné Merényi Márta	47. Tárkányi Judit
29. Kövecses Klára	48. Várady Márta
30. Ligeti Ilona	49. Varga Györgyné Antal Ágota
31. Lipokatity Béláné Kenessey Veronika	50. Vörös Veronika
32. Maczkó Ágnes	51. Warvasovszky Adél
33. Makkos Ilona	52. Willand Zsuzsanna
34. Márki Margit	53. Woschitz Zsuzsánna
35. Mester Lajosné Veres Erzsébet	

1974.

Nappali tagozaton

1. Andrási Veronika	5. Bondor Endréné Pallani Valéria
2. Balázs Jánosné Kiszner Mária	6. Bozóky Etelka
3. Benczur Tiborné Szécsényi Éva	7. Cserna Gáborné Turi Erzsébet
4. Bernát Zsuzsa	8. Dréher Mária

9. Erdőközi Katalin	40. Pátkai Györgyi
10. Falkay Éva	41. Rab Jánosné
11. Ferenczi Zsuzsanna	Donka Judit
12. Fodor Lászlóné	42. Dr. Sár Lászlóné
Józsa Judit	Váczy Lidia
13. Futó Katalin	43. Sári Éva
14. Gáspár Ottokárné	44. Svéd Istvánné
Poór Zsuzsanna	Fodor Zsuzsa
15. Gyurasics Márta	45. Szabó Anna
16. Hajdu Márta	46. Szabó Éva
17. Hum Ilona	47. Szabó Sándorné
18. Jablonkai Béláné	Pokorny Györgyi
Kovács Margit	48. Szalay Eszter
19. Kállay Zsuzsanna	49. Szombathelyi Klára
20. Kerek Éva	50. Szontágh Tamásné
21. Kis Márta	Kotsis Dorottya
22. Komlódi Ferencné	51. Tafota Anna
Wéber Anikó	52. Táray Beatrix
23. Kovács Erzsébet	53. Tasnádi Julia
24. Kuritár Zoltánné	54. Timár Mihályné
Jobbágy Judit	Zalay Rita
25. Kvitkovszky Katalin	55. Tóth András
26. Lengyel Péterné	56. Tóth Judit
Balikó Katalin	57. Tóth Katalin
27. Lovász Judit	58. Varga Jánosné
28. Lovász Rita	György Klára
29. Mezei Károly	59. Veress Klára
30. Miltényi Józsefné	60. Völgyi Gyöngyi
Jenei Erzsébet	61. Závodi Gyuláné
31. Moskál Edit	Dávid Katalin
32. Muszély Katalin	62. Zsigovics Ferencné
33. Németh György	Sass Ilona
34. Németh Julia	
35. Novák Péter	
36. Ozorai Judit	
37. Pallagi Judit	
38. Papp Erika	
39. Patkó Zsuzsanna	

Nappali tagozaton

1. Balogh Ágnes	30. Kanyó Józsefné
2. Bandl Mária	Liszka Andrea
3. Barlai Ildikó	31. Király Éva
4. Bidó Sándorné	32. Kovai Attila
Pozsonyi Ágnes	33. Kozáry Ferenc
5. Bozi Márta	34. Kövesdi Katalin
6. Burzala Krisztina	35. Krizsai József
7. Csasznyi Katalin	36. Kulcsár Márta
8. Csorba Jánosné	37. Kuti Katalin
Bötz Zsuzsanna	38. Lipp Józsefné
9. Dobó Katalin	Namesnyik Györgyi
10. Domozi Eszter	39. Lugosi Ágnes
11. Dorogi Ernőné	40. Lukin Ágnes
Tóth Gabriella	41. Maczkó Magdolna
12. Dul Marianne	42. Menyhárt Éva
13. Erdős Anna	43. Mile Éva
14. Etédi Judit	44. Mizsei Jánosné
15. Farkas Ágnes	Tóth Irén
16. Farkas Gabriella	45. Molnárné
17. Fehér Mária	Végh Judit
18. Fráter Éva	46. Nagy Attila
19. Fülöp Margit	47. Nagy Erzsébet
20. Gál Lászlóné	48. Nagy Gézané
Matula Andrea	Lendvai Judit
21. Guzsváry Ildikó	49. Nagy Katalin
22. Hajas Anikó	50. Nagy Sarolta
23. Hepke Kornélia	51. Nagy Tiborné
24. Herein Katalin	Fehér Teréz
25. Morvay Marianne	52. Orsós Éva
26. Horváth Eleonóra	53. Papp Ildikó
27. Ifju Aida	54. Paulinyi Judit
28. Jáki Dóra	55. Perlaki Erzsébet
29. Jenővári Ágnes	56. Pfeiffer Éva Henrietta

57. Pintér Györgyi Zsuzsanna	70. Szücsné
58. Polesinszky Éva	Aczél Julia
59. Popelka Ágnes	71. Tarcai Lászlóné
60. Richter Judit	Vereckei Katalin
61. Ruszinkó Mária	72. Tarnói Judit
62. Simon Lászlóné	73. Timár-Geng Csilla
Kollai Éva	74. Tóth Zsuzsanna
63. Somogyvári Edit	75. Turós Józsefné
64. Sütő Éva	Gombos Ilona
65. Szále Lászlóné	76. Veresné
Révi Judit	Gercsó Julianna
66. Szecskó Piroska	77. Vér Tiborné
67. Szegő Ildikó	Kiss Katalin
68. Szende Gizella	78. Vörös Zsuzsanna
69. Szörfi Kamilla	79. Weber Mária
	80. Zakar Erzsébet

ÓVÓNŐI OKLEVELET NYERTEK

1971.

Nappali tagozaton:

1. Albert Piroska	11. Kovács Erzsébet
2. Bauer Mária	12. Krosz Ágnes
3. Bertalan Sándorné Gyórfi Anna	13. Losánia Mária
4. Cseh Zsuzsanna	14. Lóránth Zsuzsanna
5. Csendes Zsuzsanna	15. Pálmai Rozália
6. Csiki Erika	16. Rezmán Ildikó
7. Csöre Erzsébet	17. Sebő Klára
8. Fehér Gyuláné Boross Anikó	18. Szivós Erzsébet
9. Halász Annamária	19. Szombathelyi Mária
10. Kovács Borbála	20. Szücs Katalin
	21. Tompa Julianna

1972.

Nappali tagozaton:

1. Ambrus Mária	14. Hámori Judit
2. Ámon Katalin	15. Hesz Márta
3. Bajtai Erzsébet	16. Horváth Éva
4. Balkó Erzsébet	17. Horváth Zita Mária
5. Bankó Teréz	18. Hufnágel Márta
6. Bárczy Éva	19. Ibrányi Erzsébet
7. Benkő Gizella	20. Jelen Judit
8. Brummer Mária	21. Kappa Györgyi
9. Csorba Rozália	22. Kiss Ilona
10. Duhaj Zsuzsanna	23. Kiss Klára
11. Ereky Magdolna	24. Kiss Márta
12. Farkas Anna	25. Kobulánszky Gertrud
13. Gacs Gizella	26. Dr. Kohányi Gáborné Gyenei Katalin

27. Markos Mária
28. Martin Hajdu Julia
29. Mercs Ágnes
30. Mocsári Gyuláné
Bartus Emerencia
31. Molnár Mária
32. Muzsik Márta
33. Papp Erzsébet
34. Pázmándi Erzsébet
35. Pesze Ágnes
36. Salát Erzsébet
37. Sebestyén Margit Ildikó
38. Simsik Márta

39. Somodi Zsuzsanna
40. Sóvári Krisztina
41. Szemes Ilona
42. Szilák Ágnes
43. Szöllősi Mária
44. Szücs Zoltánné
Szabó Márta
45. Tinn Erzsébet
46. Tóth Livia
47. Vlahovics Judit
48. Zacher Ferencné
Miklós Judit

Levelező tagozaton:

1. Ács Sándorné
Demény Julianna
2. Anschau Kinga
3. Berkes Károlyné
Erdői Irén
4. Bleichev Ágnes
5. Bognár János Győzőné
Pintér Katalin
6. Csegezy Judit Éva
7. Cseh Borbála
8. Czétány Mária
9. Egresi Mária
10. Farkas Jánosné
Szacsuri Ilona
11. Fazekas Éva
12. Fehér Beáta
13. Fenyősy Gabriella
14. Földi Ildikó
15. Franczem Éva
16. Győri Ibolya

17. Gyuricza Jánosné
Hajmási Judit
18. Hajtman Zsuzsanna
19. Halmai Magdolna
20. Hegedüs Istvánné
Burnyóczki Éva
21. Hernádi Klára
22. Hollós Istvánné
Berényi Márta
23. Horvai Erzsébet
24. Horváth Zsuzsanna
25. Juhász Attiláné
Győrfy Kornélia
26. Katona Andrásné
Baracska Éva
27. Kelemér Éva
28. Kerekes Ágnes
29. Kiss Katalin
30. Kiss Zsófia
31. Koloh Lajosné
Rigó Zsófia Ilona

32. Kőszegi Rozália Edit	48. Székelyi Gyuláné
33. Kripák Edit	Oroszi Katalin
34. Lányi Miklósné	49. Szilvácsku Miklósné
Fábián Rózsa	Szenes Margit
35. Lőcsei Gabriella	50. Szücs Lászlóné
36. Martin Mária	Borbiró Magdolna
37. Pável Mária	51. Tatár Ilona
38. Pesti Mária	52. Thuránszky Hajnalka
39. Piacsek Zsuzsanna	53. Tóth Mária
40. Minczés Magdolna	54. Thuránszky Hajnalka
41. Punk Judit	53. Tóth Mária
42. Róder Judit	54. Turcsányi Erzsébet
43. Sándor Pálné	55. Turza Jánosné
Szilágyi Erzsébet	Ördögh Ilona
44. Sántha Lajosné	56. Varga Ferencné
Mayenthal Anna	Dárdai Zsuzsanna
45. Simoni Katalin	57. Vasáros Etelka
46. Soós Katalin	58. Versith Tihamérné
47. Szabadkai Ildikó	Kalmár Veronika
	59. Zsuffa Katalin

1973.

Nappali Tagozaton:

1. Ambrus Judit	12. Füzesi Márta
2. Anschau Csilla	13. Gál Julianna
3. Bali Teréz	14. Gellért Judit
4. Bazsó Erzsébet	15. Gráczol Zsuzsa
5. Boros Teodóra Klára	16. Greksa Judit
6. Csada Margit	17. Gyürke Ildikó
7. Csányi Erzsébet	18. Halász Éva
8. Csomor Erzsébet	19. Ináncsi Zsigmondné
9. Daróczi Katalin	Dein Emma
10. Farkas Ildikó	20. Jónás Hedvig
11. Fok Zsuzsanna	21. Józsa Zsuzsanna

22. Kárpáti Zoltánné
Márai Gabriella
23. Komjáthy Klára
24. Kontra Sarolta
25. Kőszegi Péterné
Garai Ibolya
26. Kulcsár Erzsébet
27. Machacek Zsuzsanna
28. Mondok Márta
29. Pap Mária
30. Pável Ildikó

31. Rothauszky Ágnes
32. Scherhoff Ilona
33. Szalay Ilona
34. Szebeni Mária
35. Szlovák Katalin
36. Stefán Borbála
37. Tereánszky Ágnes
38. Vasadi Ágnes
39. Vesszős Zsófia
40. Zamaróczy Mariann
41. Zentai Erzsébet

Esti tagozaton:

1. Ágoston Imréné
Ágoston Katalin
2. Almási Mária
3. Amberg Rajmundné
Rodic Gizella
4. Antóny Gabriella
5. Arató Jenőné
László Zsuzsanna
6. Bagi Péterné
Maros Gabriella
7. Bakos Ildikó
8. Bálint Cecília
9. Balogh Jánosné
Bubor Erzsébet
10. Balogh Lászlóné
Ivók Irén
11. Barcsi Dezsőné
Boncsér Erzsébet
12. Barna Mária
13. Bazsó Ferencné
Illés Klára
14. Beleznay Tiborné
Rab Judit
15. Bódi Ilona

16. Bogár Éva
17. Bogya Csabáné
Deáki Mária
18. Bozsó Albertné
Szalay Ildikó
19. Bus Judit Erika
20. Csáfordi Éva
21. Csaplár Magdolna
22. Csengei Lajosné
Halász Ilona
23. Cser Gézáné
Streng Erzsébet
24. Cséri Istvánné
Sipos Aranka
25. Czettel Zsófia
26. Czékus Jóbne
Contagh Mária Erzsébet
27. Darázsi Béláné
Tóth Éva Ibolya
28. Derzsényi Imréné
Nagy Veronika
29. Dolnik Győzőné
Laczkó Anna
30. Domonyi Lucia

31. Drexler Anna	55. Horváth Ibolya
32. Erdei Gézané Németh Judit	56. Horváth Lászlóné Hajnal Mária
33. Erdélyi Erzsébet	57. Horváth Péterné Pólya Tünde
34. Dr. Fachet Józsefné Gönczö Judit	58. Hozmann Zsuzsanna
35. Ferch Gabriella	59. Huszti Beatrix
36. Ferencz Ildikó	60. Hutai Zsuzsanna
37. Fischer Elemérné Baranyi Erzsébet	61. Hübl Ildikó
38. Fluck Elma	62. Igaz Miklósné Cserhalmi Ilona
39. Fogarasi Antalné Kiss Zsuzsanna	63. Ihász Erzsébet
40. Forgony Apollónia	64. Illés Mária
41. Fülöp Béláné Balogh Judit	65. Illés Kálmánné Szénási Anna
42. Gách Ágnes	66. Jámbor Erzsébet
43. Gajdos Józsefné Annus Ida	67. Janászik Józsefné Szkok Erzsébet
44. Görög Péterné Járfás Éva	68. Jehoda Edit
45. Grünwald Pálné Balázs Ilona	69. Jónás Piroska
46. Gubán Lászlóné Diószegi Gizella	70. Juhász Zsuzsanna
47. Güntner Ottóné Antal Éva	71. Kaczur Márta Katalin
48. Halmi Katalin	72. Kartali Irén
49. Hidvégi Lászlóné Molnár Mária	73. Kazai Gergelyné Czifra Márta
50. Hlács Ferencné Antal Eszter	74. Kiss Katalin
51. Hoppál Piroska	75. Kiss Katalin
52. Hortobágyi Tamásné Dusa Margit	76. Kiss Lászlóné Babos Anna
53. Horváth Eszter	77. Kis Tiborné Makai Györgyi
54. Horváth Gyuláné Ferenc Márta	78. Klopfer Péterné Hummel Márta
	79. Komár Katalin
	80. Kocsis Andrásné Ladányi Gizella
	81. Konda Györgyné Harangi Erzsébet

82. Kopányi Sándorné Budavári Ibolya	106. Nádas Rozália
83. Korner Zsuzsanna	107. Nádor Tamásné Kotrócz Julia
84. Kosztolánszky Istvánné Kovács Mária	108. Nagy Kálmánné Tóth Szende
85. Kovács Andrásné Simon Katalin	109. Nagy Piroska
86. Kovács Gyuláné Végső Sarolta	110. Nagy Sándorné György Márta
87. Kovács Irén	111. Nemecek Éva
88. Kovács Jánosné Burlovics Ilona	112. Németh Margit
89. Lakatos Katalin	113. Németh Zoltánné Bányai Mária
90. László Ágnes	114. Niklai Péterné Nagy Annamária
91. Lengyel Mária	115. Oláh Katalin
92. Lengyel Lászlóné Takáts Erzsébet	116. Orbán Katalin
93. Lenkó Lászlóné Csajka Anna Mária	117. Pádár Mária
94. Lepény Mária	118. Palotai Zsuzsanna
95. Locskai Ágnes	119. Papp Anna
96. Madar Attiláné Baros Erika	120. Pataki Éva
97. Mácsik Istvánné Keszei Kornélia	121. Pergel Lászlóné Órsi Hella Zsuzsanna
98. Mandalov Nedev Györgyné Sztojanov Rozália	122. Petrovits Istvánné Balogh Edit
99. Maurer Zsuzsanna	123. Pintér Éva
100. Mayer Tiborné Heizer Ágnes	124. Pintér Jánosné Rátkai Irén
101. Mérő Julianna	125. Prém Jánosné Ellenbacher Ildikó
102. Mészáros Gáborné Jenei Emőke	126. Prilenszky Gézáné Zámolyi Judit
103. Molnár Lajosné Kováts Erzsébet	127. Pohl Tiborné Gádor Erzsébet
104. Molnár Szabolcsné Kovács Rozália	128. Rédey Tiborné Molnár Ildikó
105. Mónos Gizella	129. Rév Tamásné Terék Mária
	130. Rózsahegyi Edit

131. Ruzsa Balázsné	156. Székely Szilvia
Gyermán Ágnes	157. Szekrényes Zoltánné
132. Sallai Gézáné	Nagy Zsuzsanna
Sebők Éva	158. Szemes Erzsébet
133. Sebes Julia	159. Szentgyörgyi Erzsébet
134. Seregélyes Klára	160. Szenthe Ilona
135. Sikter Mária	161. Szepesi Gyuláné
136. Simon Jánosné	Ozsvárt Irén
Ordelt Mária	162. Szigeti Gáborné
137. Simon Lászlóné	Unfer Anna
Soós Erzsébet	163. Sziij Judit
138. Skoda Anna	164. Szócs Attiláné
139. Sólyom Viktória	Zentkó M. Katalin
140. Soulavy Ernőné	165. Tar Gyuláné
Massa Klára	Balla Etelka
141. Sótér Ilona	166. Timár Istvánné
142. Stádler Erzsébet	Maszlág Piroska
143. Schatovich Ödönné	167. Tóth Judit
Aranyosi Ida	168. Tóth Julianna
144. Schuck Julianna	169. Tóth Sándorné
145. Szabó Éva	Nagypál Erzsébet
146. Szabó Éva	170. Török Éva
147. Szabó Györgyné	171. Tótös Éva
Hecker Hildegárd	172. Traurig Edit
148. Szabó Katalin	173. Vámosi Gabriella
149. Dr. Szabó Sándorné	174. Váradi Sára
Gaál Éva	175. Varga Ildikó
150. Szakál Mária	176. Varga Zoltánné
151. Szalánczi Margit	Balogh Éva
152. Száraz Györgyné	177. Várkonyi Ágnes
László Judit	178. Vili Béláné
153. Dr. Szász Gáborné	Perkó Erzsébet
Dudaszeg Ilona	179. Vircsik Erzsébet
154. Szász Lajosné	180. Wéber Lászlóné
Kövics Gizella	Szeleczi Noémi
155. Székely Ferencné	181. Zalányi Péterné
Kemenczkei Mária	Udvardy Erzsébet

Levelező tagozaton:

1. Geőcze Valérné
Horváth Edit
2. Kondrát Anna
3. Kovács Katalin
4. Mácsány Lajosné
Schlezák Alice

5. Milisits Anna
6. Novák Katalin
7. Szimeth Mária
8. Vágó Jánosné
Ekárt Ida

1974.

Nappali Tagozaton:

1. Ábrahám Ágnes
2. Almási Anna
3. Aradi Gyöngyi
4. Balán Gabriella Adrian
5. Bakonyi Anna
6. Csabai Gabriella
Veronika
7. Csermely Éva
8. Demecs Judit
9. Farkas Tiborné
Egyed Zsuzsa
10. Frankó Éva
11. Garami Judit
12. Gere Zsuzsa
13. Hajnal Sándorné
Bokány Gyöngyi
14. Hordósi Vilmosné
Pesti Ildikó
15. Horváth Éva
16. Hrabanek Ágnes
17. Huszár Mária
18. Huszár Péterné
Horváth Magdolna
19. Huzián Katalin
20. Jávoric Éva

21. Jegesi Ernesztina
22. Juhász Éva
23. Juhász Márta
24. Kemény Ibolya
25. Korai Éva
26. Kotilla Ilona
27. Kökény Veronika
28. Laborfalusi Mária
Magdolna
29. Lauber Andrea
30. Mester Magdolna
31. Nagy Ágnes
32. Nagy Gáborné
Molnár Ágnes
33. Nász Erzsébet
34. Orbán Judit
35. Ott Éva
36. Pápay Klára
37. Peres Zsuzsanna
38. Pethő Klára
39. Petrik Zsuzsanna
40. Podholiczky Ágnes
41. Polyák Magdolna
42. Rapák Anna
43. Schaffer Lászlóné
Imre Erzsébet

44. Szamosközi Judit
45. Száz Gézáné
Kormány Katalin
46. Szenk Zsuzsanna
47. Szücs Judit
48. Takács Katalin
49. Tési-Vas Ilona
50. Tordi Lászlóné
Szörényi Angéla
51. Tóth Elvira

52. Ujházi Tünde
53. Urbán Anna
54. Vadász Katalin
55. Varga Ágnes
56. Varga Kornélia
57. Verő Judit
58. Veszprémi Ágnes
59. Zalka Vera
60. Zolnai Márta

Esti tagozaton:

1. Adamoczki Mária	16. Barber Jánosné
2. Andai Árpádné Horváth Ilona	Tekes Elvira
3. Andráczi Jánosné Stark Mária	17. Barta Ágnes
4. Asad Mohamed Kasimné Riegg Etelka	18. Bartyik Miklósné Baráti Ilona
5. Babura Judit	19. Belső Irén Veronika
6. Bach Jenőné Pekáry Zsuzsanna	20. Benedek Katalin
7. Badinszky Zsuzsanna	21. Bereczky Andorné Nárai Annamária
8. Balázs Árpádné Malovecz Ágnes	22. Blazics Mária
9. Balázs Jánosné Benkő Andrea Veronika	23. Bodnár Ágnes
10. Baleja Gáborné Bodó Katalin	24. Bodor Ferencné Eötvös Ildikó
11. Balogh Endréné Molnár Zsuzsanna	25. Bolgya Jánosné Csokai Veronika
12. Balsay Ilona	26. Bóna Sándorné Zsolnai Margit
13. Bánhidi Irén	27. Borbély Ibolya
14. Bányai Zsuzsanna	28. Bottlik Gáborné Bencsik Anna
15. Bárány Istvánné Prezola Mária	29. Böröcz Ilona
	30. Budavári Gabriella
	31. Bukoviics Sándorné Papp Erzsébet

32. Bukus Imréné
Kácsor Magdolna
33. Burján Benőné
Entz Magdolna
34. Buzás Emilia
35. Buzás Imréné
Lakits Márta
36. Csákány Éva
37. Csákány Zoltánné
Virág Éva
38. Csernus Mária
39. Cservenka Ferencné
Békássy Katalin
40. Csinos Erika
41. Csiszár Kálmánné
Harmath Klára
42. Csordás Mária
43. Csöre Lajosné
Polgár Marianna
44. Dala Andorné
Barnaföldi Katalin
45. Demjén Margit
46. Dicső Istvánné
Takács Valéria
47. Dombi Istvánné
Lukácsi Éva
48. ifj. Domján Sándorné
Vannai Irén
49. Dömös Éva
50. Dubicz Edit
51. Duró Imre Zoltánné
Hegedüs Zsuzsanna
52. Elek Mária
53. Erdélyi Éva
54. Farkas Sándorné
Borsi Mária
55. Fehér Lászlóné
Számfira Katalin
56. Feinek Györgyné
Tóth Mária
57. Fekete Erzsébet
58. Fekete Zsuzsanna
59. Ferencz Mária
60. Fetter Ilona
61. Figler Nándorné
Józsa Ildikó
62. Filó Magdolna
63. Foky Éva
64. Fonódi Marianna
65. dr. Földes Gáborné
Nagy Veronika
66. Galamosi Lászlóné
Koczor Erika
67. Gál Éva Mária
68. Gál Lászlóné
Suth Ágnes
69. Gallyas Sándorné
Berey Mária
70. Garami Lászlóné
Varju Magdolna
71. Garamvölgyi Éva
72. Geckső Ilona
73. Geckső Judit
74. Gerold Margit Éva
75. Gerő Istvánné
Hevér Margit
76. Gimesi Mihályné
Hollósi Gizella
77. Goldschmidt Judit
78. Göncz Márta
79. Grozdanov Angelné
Matastik Mária
80. Gyetvai Pálné
Kovács Mária
81. Gyurkovics Lajosné
Lénárt Magdolna

82. Hack Mária
83. Haagen Károlyné
Erdész Ágnes
84. Háden Zsuzsanna
85. Hajdu Józsefné
Sárkány Ágnes
86. Halas Jánosné
Bánfia Enikő
87. Halász Gyöngyi
88. Hangel Ferencné
Sorger Erzsébet
89. Harmath Jánosné
Rátz Ottilia
90. Hárshegyi Mária
91. Hegyesi Ágnes
92. Helmle Mártonné
Ujhelyi Aranka
93. Herk Ferencné
Gál Judit
94. Hóbor Judit
95. Hollósy Rita
96. Hontvári Katalin
97. Horányi Kornélia
98. Horváth Béláné
Vajó Piroska
99. Horváth Edit
100. Jánosi Gáborné
Bánfalvi Elvira
101. Juhos Mária
102. Kabai Józsefné
Szabó Judit
103. Kalmár Anna
104. Kapási Veronika
105. Karácsony Ernőné
Garai Márta
106. Katona Ilona
107. Kékesi Irén
108. Kerek Róza
109. Kibelbeck Józsefné
Kiss Erzsébet
110. Király Miklósné
Lénárt Erzsébet
111. Kis Csongor Áronné
Gyulai Ilona
112. Kiss Dénesné
Sallai Mária
113. Kiss Terézia
114. Kókai Ferencné
Sipos Mária
115. Kollár Ildikó
116. Komáromi Erzsébet
Katalin
117. Komáromy Gézáné
Kreicsmári Erzsébet
118. Kontó Sándorné
Nagy Klára
119. Kónya Gabriella
120. Kovács Andrásné
Tóth Mária
121. Kovács Eszter
122. Kovács Gyuláné
Zsoldos Márta
123. Kovács Ildikó
124. Kovács Péterné
Kalla Emma
125. Kovács Sándorné
Kalmár Piroska
126. Kóhalmi Edit
127. Kőszegi Ildikó
128. Köteles Borbála
129. Kővendi Erzsébet
130. Kurtz Mária
131. Kurucz Katalin
132. Kurucz Rózsa
133. Kutai Katalin
134. Laáb Zsuzsanna

135. Lágyn Csizsár Gabriella	163. Molnár Ibolya
136. Langmár Edit	164. Molnár Ildikó
137. Lechoczky Endréné Szabó Ágnes	165. Molnár Józsefné Palotás Erzsébet
138. Lengyel Andrásné Madách Éva	166. Molnár Mária
139. ifj. Lengyel Lajosné Boross Mária	167. Molnár Mihályné Hegyaljai Éva
140. Letenyei Katalin	168. Moskola Klára Ágnes
141. Lipcsei Erzsébet	169. Mozsár Imréné Darida Mária
142. Litváni Magdolna	170. Mucska Lászlóné Benyó Emma
143. Lóvey Ilona	171. Mustó Mária
144. Lukáts Ágnes	172. Nagy Barnabásné Nagy Rozália
145. Magyar Katalin	173. Nagy Ferencné Krasznai Andrea
146. Magyarovics Ilona	174. Nagy Gyuláné Földes-Papp Ildikó
147. Maján Katalin	175. Nagy Imréné Koszi Erzsébet
148. Majoros Ildikó	176. Nagy Katalin
149. Majoros Katalin	177. Nagy Lászlóné Csont Ildikó
150. Margittai Márta	178. Németh Borbála
151. Martinovics Tiborné Laborfalusi Éva	179. Németh Sándorné Pálmai Erzsébet
152. Mati Károlyné Turi Éva	180. Nógrádi Borbála
153. Mayercsin Irén	181. Oláh Istvánné Gécsek Katalin
154. Medved Éva	182. Ormay Gézáne Sárándy Katalin
155. Melis Zsuzsanna	183. Orosz Béláné Marton Julia
156. Metz Klára	184. dr. Örsi Attiláné Szabó Erika
157. Migend Lászlóné Egri Judit	185. Pálmai Árpádné Német Eszter
158. Mihály Attiláné Sziráky Erzsébet	
159. Miklóssy Tiborné Bagdány Etelka	
160. Mirki Gabriella	
161. Mocsári Jánosné Hargitai Eszter	
162. Molnár Henrikné Balázs Erzsébet	

186. Pánczél Márta
187. Pápai Ágnes
188. Pánczél Márta
189. Pánczél Zsuzsanna
190. Papp Alfrédné
Szajkó Erzsébet
191. Papp Endréné
Németh Judit
192. Parádi Ildikó Mária
193. Pesti Rozália
194. Petnyánszki Mária
195. Pintér Erzsébet
196. Plutzer Margit
197. Pozsonyi Judit
198. Puja Pálné
László Livia
199. Pusztai Rita
200. Pusztai Zsuzsanna
201. Racskó Gáborné
Rékási Andrea
202. Révász Andrásné
Czakó Mária Anna
203. Reök Attiláné
Hidvégi Marianne
204. Sabján Éva
205. Sárdi Piroska
206. Seres Józsefné
Sóváry Mária
207. Schach Ildikó
208. Schrammel Ágnes
209. Schöszler Edit
210. dr. Sigmond Péterné
Draxler Zsuzsanna
211. Simon Ibolya
212. Simon Lajosné
Kovács Julianna
213. Simonyi Mária
214. Skripecz Rozália
215. Smetana Györgyi
216. Soltész Istvánné
Bujdosó Kinga
217. Soós Emilia
218. Söményi Edit
219. Steiner Istvánné
Pál Zsuzsanna
220. Stipanov Marinné
Hajnal Erzsébet
221. Strázsa Sándorné
Jókai Judit
222. Szabados Magdolna
223. Szabó Éva
224. Szabó Gáborné
Nemes Erzsébet
225. Szabó Magdolna
226. Szabó Ottóné
Kis Ilona Katalin
227. Szabó Zoltánné
Szebeni Anna
228. Szalai Irén
229. Szalai Istvánné
Bogdán Anna
230. Szalontai Éva
231. Szántó Péterné
Lucza Ibolya
232. Szeghő Judit
233. Szegvári Katalin
234. Székely Mihályné
Wilink Márta
235. Szeldeli Péterné
Tóth Piroska
236. Szénásy Béláné
Lehottyán Zsuzsanna
237. Szilágyi Elvira
238. Szilágyi Sarolta
239. Szirmai Károlyné
Palkó Mária

240. Sziva Istvänné	259. Töklincz Zsuzsanna
Kővári Terézia	260. Uhlár Edit
241. Szoboszlai Ibolya	261. Varga Ferencné
242. Szőke Andrea	Somogyi Márta
243. Sztankovics Klára	262. Varga Imréné
244. Szurmay Lászlóné	Pál Katalin
Farkas Mária	263. Varga Rozália
245. Szüts Mária	264. Várkonyi Györgyné
246. Szüts Márta	Vincze Erzsébet
247. Szücs Valéria	265. Varró Gézáné
248. Takács Pálma	Terstyánszky Lenke
249. Tapolyai Katalin	266. Venyige Józsefné
250. Tarján Miklósné	Kutasi Gabriella
Schwindt Annamária	267. Veress Viktoria
251. Tatár Krisztina	268. Vigh Gyuláné
252. Teleki Ilona	Molnár Ilona
253. Ternovszky Ferencné	269. Vigyázó Mária
Ószi Katalin	270. Wimmer Béláné
254. Tolner Jánosné	Petróczi Éva
Müller Erika	271. Zádori Ferencné
255. dr. Tombor Gáborné	Dollmayer Julia
Gaál Ágnes	272. Závecz Józsefné
256. Tóth Csabáné	Ruzsás Ildikó
Melnikov Emőke	273. Zichó Judit
257. Tóth Ilona Katalin	274. Zöld Lajosné
258. Tóth Istvänné	Timár Görgyi
Gyetvai Margit	

1975.

Nappali tagozaton:

1. Ábrahám Zsuzsa	6. Bokor Gáborné
2. Balogh Teréz	József Aranka
3. Bánlaki Ilona	7. Boronkai Eszter
4. Becker Ágnes	8. Dénes Katalin
5. Bogát Zsuzsanna	9. Domokosné Straub Judit

10. Ferenczi Zsuzsanna
11. Ferkovics Julianna
12. Gáspár Andrásné
Burján Ibolya
13. Gáspár Zsuzsanna
14. Horváth Anikó
15. Janó Borbála
16. Jávorszky Ágnes
17. Kiss Erzsébet
18. Kiss Márta
19. Kovács Ilona
20. Meskó Orsika
21. Molnár Györgyi
22. Müller Erzsébet
23. Nagy Hortenzia
24. Nagy Izabella

25. Nagy Krisztina
26. Németh Zsuzsa
27. Noszlopi Ágota
28. Oláh Márta
29. Onodiné Pethő Mária
30. Paczier Ilona
31. Paróczai Erzsébet
32. Pünkösti Éva
33. Simon Éva
34. Soósné Fehér Ilona
35. Szabadi Rózsa
36. Szenes Hajnalka
37. Székely Ilona
38. Szijártó Péterné
Lengyel Mária
39. Udvardy Mária

Esti tagozaton:

1. Ács Ágnes
2. Dr. Almási Jánosné
Magyar Erzsébet
3. Ammer Klára
4. Andó Judit
5. Angyal Ildikó
6. Ásványi Éva
7. Asztalos Katalin
8. Atkári Erzsébet
9. Bácskay Istvánné
Attnéder Mária
10. Balczer Katalin
11. Bali Józsefné
Horváth Gizella
12. Balog Ilona
13. Balogh Jolán Emőke
14. Balogh Pálné
Kálnoki Kiss Ágnes

15. Bánáti Istvánné
Somogyvári Zsuzsanna
16. Bánhegyi Rita
17. Bártfai Lászlóné
Szerdahelyi Margit
18. Bartucz Lajosné
Ferenczy Erzsébet
19. Batári Lászlóné
Batáry Erzsébet
20. Bazsó Gáborné
Nagy Éva
21. Becski Ágnes
22. Benke Ágnes
23. Benkes Mihályné
Pap Erzsébet
24. Berki Antalné
Svits Mária
25. Béni Ida

26. Bicskei Mária
27. Biró Erzsébet
28. Biró Gáborné
Gesztelyi Nagy Zsuzsa
29. Biró Lászlóné
Németh Rozália
30. Bodnár Miklósné
Hrich Éva
31. Bodoki Éva
32. Bodor Mariann
33. Bogdándi Györgyné
Schubert Katalin
34. Bognár Gyuláné
Németh Katalin
35. Boros Klára
36. Botár Ibolya
37. Bozzai Péterné
Lengyel Ágnes
38. Bozó Istvánné
Leimeter Ágnes
39. Budai Éva
40. Bukovszky Erzsébet
41. Csejte Pirooska
42. Cseplye Mária
43. Cserpnyák Katalin
44. Csillag Judit
45. Csiszár Zsuzsanna
46. Csóka Istvánné
Gyollai Ilona
47. Czeiner Antalné
Balla Ildikó
48. Deák Anna
49. Diviák Károlyné
Liszt Katalin
50. Dobi Lászlóné
Nörgert Edina
51. Domonkos Ildikó
52. Drégelyi Katalin
53. Engert Lászlóné
Balkóczy Katalin
54. Erdei Arva Katalin
55. Erdélyi Ferencné
Háda Erzsébet
56. Erdő Imre Pálné
Villányi Mária
57. Erdős Istvánné
G. Nagy Erzsébet
58. Erőss Gergelyné
Horváth Katalin
59. Eszenyi Ferencné
Polák Katalin
60. Esztrenga Anna Mária
61. Faragó Marianna
62. Fazekas Jolán
63. Fejes Sándorné
Messerschmidt Zsuzsanna
64. Fejszés Ida
65. Forró Dezsőné
Jovanovits Marianna
66. Földvári Márta
67. Galavics Tamásné
Németh Márta
68. Gáldi Gáborné
Mészáros Adrien
69. Gera Zsuzsanna
70. Gere Ágnes
71. Gere Julia
72. Gerse Ferencné
Botyánszki Judit
73. Gémesi Ida
74. Gulyás Éva
75. Gyökös Zsoltné
Kő Julia
76. Győri Józsefné
Turcsányi Mária

77. dr. Gyurcsányi Zoltánné Balogh Julia	103. Juhász Lászlóné Erdei Piroska
78. Hajas Éva	104. Kálmán Józsefné Fazekas Zsuzsanna
79. Hammer Judit	105. Kaposvári Szilvia
80. Haász Erzsébet	106. Karsai Istvánné Lukács Márta
81. Havasi Mária	107. Kati Pálné Gombos Judit
82. Hering Andrásné Fülöp Erzsébet	108. Katona Istvánné Surányi Éva
83. Héjja Mária	109. Kelecsényi Istvánné Nagy Szilvia
84. Holló Klára	110. Keller Anna
85. Horányi Andrásné Lórik Zsuzsanna	111. Kempf Andrásné Szalay Ágnes
86. Horváth Erzsébet	112. Kersák Anna
87. Horváth Józsefné Dallos Katalin	113. Király Ilona Mária
88. Horváth Mária (szül. 1954. III. 26.)	114. Kis Anna
89. Horváth Mária (szül. 1954. VI. 24.)	115. Kiss Ernőné Blázy Judit
90. Horváthné Kerpán Anikó	116. Kiss Györgyi
91. Horváth Péterné Asztalos Katalin	117. Kiss Imréné Gál Éva
92. Horváth Zsuzsanna	118. Kling Ferencné Berczik Gabriella
93. Hozleiter Mária	119. Kluber Ilona
94. Hónig Ferencné Boglári Erzsébet	120. Knáver Mária
95. Illéssy Zoltánné Naszáros Ilona	121. Knefely Erzsébet
96. Imre Katalin	122. Kócsa Lászlóné Jankovszky Katalin
97. Imre Sándorné Beke Mária	123. Komjáti Gézané Nógrádi Erzsébet
98. Janech Magdolna	124. dr. Koplányi Gáborné Bazsó Klára
99. Jegyernik Zsuzsanna	125. Korányi Andrásné Czigler Anikó
100. Jenovay Ágnes	
101. John Mária	
102. Jókai Jánosné Brunszkó Julia	

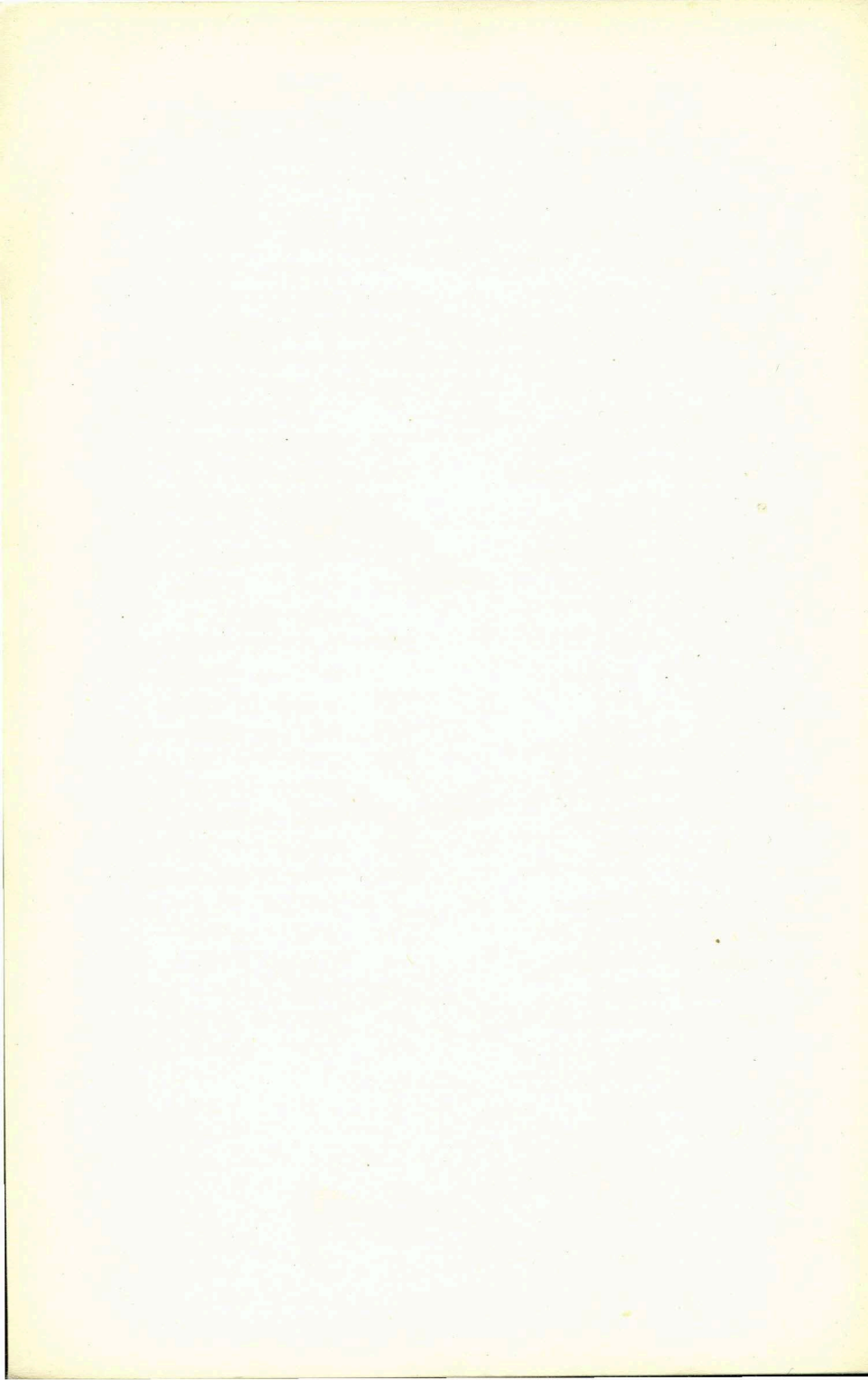
126. Korányi Judit	152. Madar Gyuláné
127. Kósa Irén	Madar Ilona
128. Kóspál Zsuzsanna	153. Magyar Józsefné
sz. Széles Zsuzsanna	Hódi Katalin
129. Kovács Lászlóné	154. Magyar Lászlóné
Baranyi Zsuzsánna	Vella Margit
130. Kovács Rózsa	155. Mayer Gyuláné
131. Kovács Zsuzsanna	Fellai Margit
132. Kövi Katalin	156. Major Zoltánné
133. Krupanics Sándorné	Nagy Erika
Vetró Zsuzsanna	157. Matlag Gézáne
134. Kunos Lajosné	Fazekas Katalin
Szász Klára	158. Mátrai Zsuzsanna
135. Kurcz Györgyné	159. Mátyási Mária
Lotz Erzsébet	160. Meskó Csobánka
136. Kurtz Angela	161. Mészáros Éva
137. Kuszely Vilmosné	162. Mihályi Anna Mária
Katona Jusztna	163. Molnár Ferencné
138. Laczkovics Angyalka	Ernszt Katalin
139. Lálity Márta	164. Molnár Kálmánné
140. Lányi Ágnes	Szántó Erzsébet
141. Lelkes Györgyi	165. Muhi Gizella
142. Liktó Károlyné	166. Náadori Péterné
Kiss Gabriella	Szigetvári Judit
143. Liptai Anna	167. Nagy Ágnes
144. Lipták Istvánné	168. Nagy Erzsébet
Tálas Anna	(szül. 1954. VI. 11.)
145. Lipták Mihályné	169. Nagy Erzsébet
Szepesi Mária	(szül. 1953. I. 4.)
146. Littván Istvánné	170. Nagy Gézáne
Bödő Valéria	Bodnár Edit
147. Lohnerné	171. Nagy Györgyné
Kelemen Katalin	Andrásy Judit
148. Lőre Ágnes	172. Nagy Istvánné
149. Ludai Róbertné	Kóczyán Mária
Varga Erzsébet	173. Nagy Katalin
150. Lukács Ágnes	174. Nagy Lajosné
151. Macska Hajnalka	Horváth Erzsébet

175. Nagy Zsoltné	201. Péteri Endréné
Rajki Ilona	Kunos Ágnes
176. Németh Attiláné	202. Pfeinfenróth Dorottya
Turi Erzsébet	203. Pintér Zsuzsanna
177. Németh Gabriella	204. Piros Márta
178. Némethi Sándorné	205. Puskádi Judit
Kondor Rozália	206. Puskás Zsuzsanna
179. Nikléczy Györgyné	207. Radics Éva
Sepsey Alice	208. Rimócz Ildikó
180. Nikovics Márta	209. Rózsa Imréné
181. Nuszer Mária	Tóth Erzsébet
182. Nyitrai Ildikó	210. Saguly Katalin
183. Ohánovits Anna Anikó	211. Sajgó Rozália
184. Oláh Györgyné	212. Samu Éva
Györfi Ilona	312. Sarkadi Nagy Olga
185. Oravec Katalin	214. Sági Józsefné
186. Orosz Katalin	Sági Mária
187. Oszlanczi Éva	215. Sárközi Mária
188. Oszlánszki Márta	216. Sebestyén Pálné
189. Ottófi Rudolfné	Gósi Mária
Erdész Edit	217. Seer Zoltánné
190. Örsy Valéria	Németh Eszter
191. Papp Mária	218. Seres Judit
192. Papp Ivorné	219. Simon Sándorné
Csákány Katalin	Giesswein Zsuzsa
193. Papp Zoltánné	220. Simoni Anna
Ertinger Mária	221. Sólyom Istvánné
194. Párkány Imréné	Zág Edit
Mezei Éva	222. Somogyi Imréné
195. Payer Gizella	Molnár Éva
196. Pásztor Lászlóné	223. Steiner Rozália
Sipos Klára	224. Szabó Attiláné
197. Pátkai Márta	Németh Mária
198. Pethő Gabriella	225. Szabó Lászlóné
199. Petró Edit	Zlatarics Mária
200. Péterfi Ferencné	226. Szabó Vilma
Mészáros Ágnes	227. Szajkó Istvánné
	Bucsi Zsuzsanna

228. Szalai Mária	253. Tóth Béláné
229. Szalóki Ágnes	Frecska Ágnes
230. ifj. Szamosvári Ferencné	254. Tóth Imréné
Kapusi Ágnes	Rajos Ildikó
231. Szántó Lajosné	255. Tóth Lászlóné
Tóth Edit	Mottos Éva
232. Szántosi Judit	256. dr. Tóth Sándorné
233. Szebeny Katalin	Hoppál Ilona
234. Szende Judit	257. Tömösváry Ágnes
235. Szente Erzsébet	258. Török Józsefné
236. Szente Éva	Kiss Mária
237. Székely Erzsébet	259. Török Judit
238. Székely Sándorné	260. Turcsán Edit
Kiss Ilona	261. Váczi Miklósné
239. Széplaki Lili	Agócs Zsuzsanna
240. Szilassy Márta	262. Vági Piroska
241. Szőke Mária	263. Varga Ágnes
242. Szöllősy Éva	Bak Ágnes
243. Szőnyi Judit	264. Vargha Ákosné
244. Szörényi Árpádné	Palócz Erzsébet
Lázár Ágnes	265. Varga Gizella
245. Szücs Ervinné	266. Varga Petronella
Timár Anna	267. Vermes Ottóné
246. Szücs Gabriella	Hegyi Dóra Irén
247. Szücs Lászlóné	268. Vincze Ilona
Oláh Katalin	269. Völgyesi Anna
248. Takács Márta	270. Wiandt Lászlóné
249. Taksz Marianna	Janics Magdolna
250. Tamás Judit	271. Wild Imréné
251. Tompai Istvánné	Varga Katalin
Kocsis Ilona	272. Wittlinger Judit
252. dr. Torma Sándorné	273. Zádori Erzsébet
Hankovszky Katalin	274. Zeke Gabriella

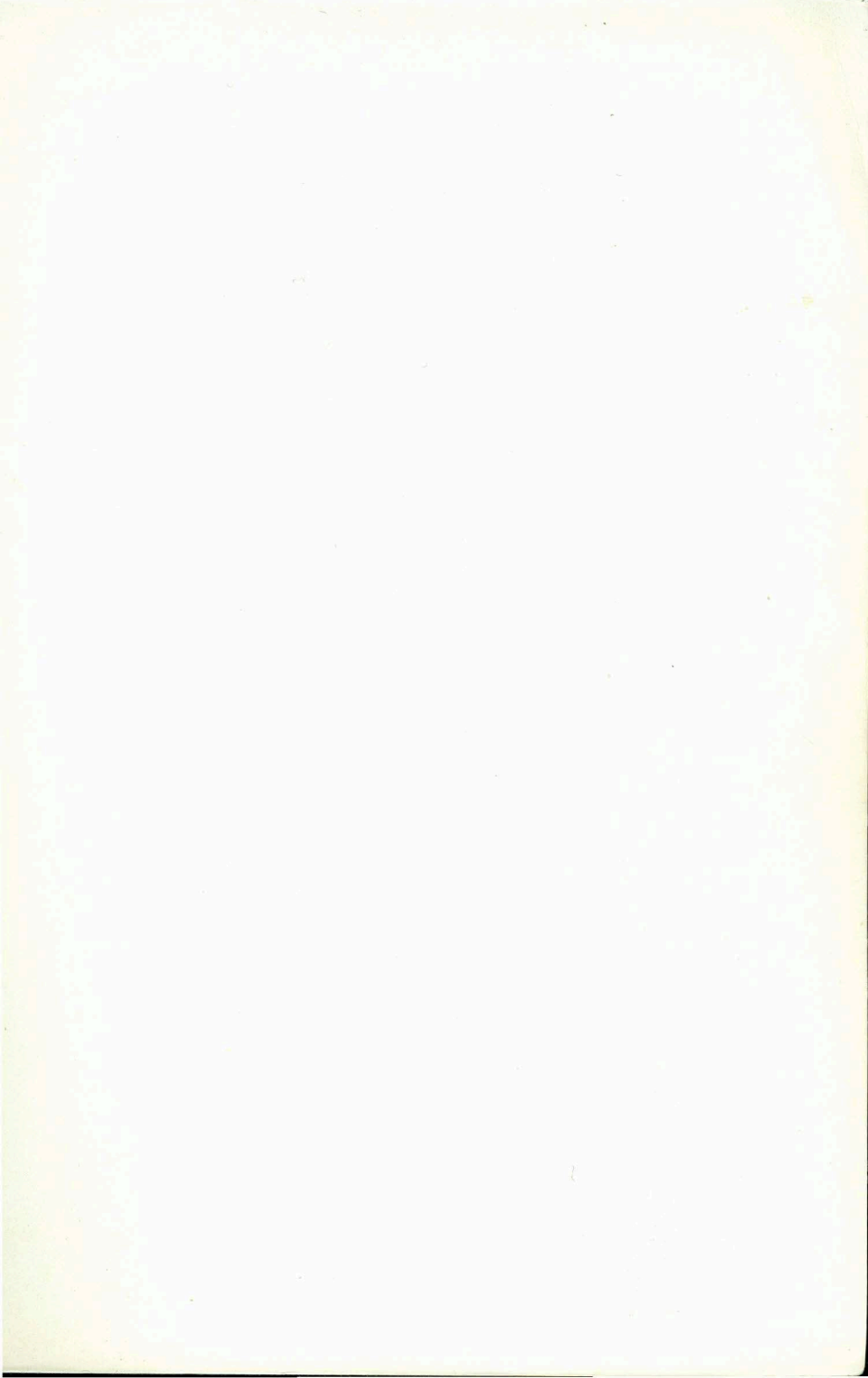

TARTALOM

Az intézet vázlatos története az 1970-75 közötti időszakban (Dr. Békési Lajos)	3
Az Intézeti Tanács munkája 1970-75 között (Dr. Békési Lajos)	15
Külföldi tanulmányutak	21
Kitüntetések	23
Az intézet szakcsoportjai	27
Marxizmus-leninizmus Szakcsoport (Dr. Szőnyi Tibor)	29
Neveléstudományi Szakcsoport (Dr. Békési Lajos)	35
Nyelvi és Irodalmi Szakcsoport (Dr. Magyarfalvi Lajos)	41
Természettudományi Szakcsoport (Nábrádi István)	54
Ének-zenei Szakcsoport (Dr. Kovács Ferencné)	60
Rajzi Szakcsoport (Dr. Lengyel Béláné)	63
Az intézet bizottságai	79
Nevelési Bizottság (Dr. Pozsgay Imréné)	81
Tudományos Bizottság (Gáspárné dr. Zauner Éva)	89
Kulturális Bizottság (Gerenday Endre)	97
Diákjóléti Bizottság (Csillagné dr. Gál Judit)	100
Könyvtári Bizottság (Fodor József)	106
A Csoportvezető Tanári Munkaközösség (Dr. Gál Györgyné)	108

Intézeti Könyvtár (Fleckenstein Sándorné)	113
Az iskolai gyakorlat 1970 és 1975 között (Halas Józsefné)	118
Gyakorló általános iskola (Pálfi Dezsőné)	128
Óvónőképzés az esti tagozaton (Raits Annamária)..	135
Statisztikai adatok (Székely Árpád)	139
Általános iskolai tanítói oklevelet nyertek (1970-75)	147
Óvónői oklevelet nyertek (1970-75)	154

57